

DR FRANTIŠEK TOMÁŠEK:

**MLADÁ DÍVKA
SE DÍVÁ DO ŽIVOTA**

Ohlas 1. vydání této knihy byl nečekaně velký. Alespoň úryvek z mnoha dopisů: »Myslím, že mnohá dívka by se uchránila mnohým nesnázím a zklamáním, kdyby si přečetla tuto knížku. Zde máme my, dívky, dokonalou odpověď na své, někdy bohužel trochu zkreslené názory, na příklad známost dívky s hochem, manželství a z toho plynoucí rodinný život

Myslím, že žena svou jemností dokáže pravé divy nejen v manželství, nýbrž i v životě společenském, veřejném politickém. A láska, štěstí a spokojenost rodinného života je opět v rukou ženiných. Budeme-li my dívky, si dobře vědomy svého velkého úkolu, podaří se nám jistě vychovati našemu českému národu dobré syny a dcery, milující svého bližního a věrné Bohu i vlasti. Podobnou knihu jsme potřebovali již dávno a je opravdu velikou zásluhou, že byla vydána. Je to tak těžké probíjet se úskalím dospívání, tím těžší, když přicházejí věci, s kterými je těžko se svěřovat — a třeba i mamince — je nutno projít jimi sama a za každým krokem číhá tolik nebezpečí! Zde dovede býti taková kniha přítelkou v pravém slova smyslu. Teď je naší svatou povinností tuto knížku co nejvíce rozšířit. Měla by jí číst každá dospívající dívka«.

Dr František Tomášek:

Mladá dívka se dívá do života.

Pro dospělé dívky.

Tiskem K. Hylského v Uh. Hradišti.

Drahá dívko!

»Co děláš?« Tak se tázal někdo zamyšlené dívky. »Sním a vůbec sobě nerozumím«, zněla její odpověď. Život však není pouhý sen, život je velká skutečnost a velký úkol. Abys dobře rozuměla sobě, svému životu a svému velkému úkolu, proto ti píši tyto řádky. Nejen je čti, ale také se nad nimi hluboce zamysli a podle nich vždy jednej. Tak se uchráníš mnoha nebezpečných omylů, projdeš šťastně bouřlivou dobou svého mládí a jsem pevně přesvědčen, že bude šťastná i tvoje budoucnost.

Spisovatel.

K čemu žiješ?

1. Jen se bavit a líbit?

Slečno, jen jednou jste mladá, hled'te, ať máte něco ze života! Pojd'te mezi nás, musíte být jako ostatní! Už nejste dítě, máte právo na život! Mládí se musí užít, mládí se musí vybouřit! Dokud jste mladá, jste vzácná! Až budete starší, nikdo si Vás nevšimne. Nezmeškejte svůj čas, mládí rychle odkvete . . !

Tak a podobně budou Tě mnozí vábit a budou hledět ti namluvit, jako bychom byli na světě jen proto, abychom co nejvíce užili toho, co hová našemu tělu. V tom již velmi mnoho dívek hledalo a dosud hledá své životní štěstí.

2. Náhrobek pohanské dívky.

Před lety byl nalezen v jižní Francii náhrobek z pohanské doby, postavený k počtě keltské dívky. Nápis na pomníku je zajímavý: »Dívce severu, která zde tančila a líbila se.« Zemřela v mladistvém věku a všechno, co se mohlo o ní po její smrti říci, bylo: tančila a líbila se.

Mnohého jímá stesk po četbě takového nápisu. Tančit, líbit se, užívat světa, to že by byl cíl lidského života? Jen to a nic jiného, vyššího? Dívka, které dali tento náhrobní nápis, byla ovšem pohanská.

Jsou však i dívky pokřtěné, které to dělají podobně. Celý jejich zájem, práce a starosti točí se hlavně kolem toho, aby se co nejvíce líbily. Chtějí býti vždy ustrojeny a přikrášleny podle nejnovějšího čísla modního žurnálu, v hlavě mají jen romány, film, divadlo, tanec, »kamarády«, nedělní výlety a podobné věci. »Namalované loutky bez duše«, řekl o nich jeden mladý muž. Jak je takový život prázdný, nicotný! K čemu vlastně jsme na světě?

3. Eva Lavallierová.

1. Tragedie jejího dětství. — Slavná herečka Eva Lavallierová se narodila jako dcera krejčího 1. dubna 1866 v městě Toulonu ve Francii. Byla sice pokřtěna, byla také u prvního sv. přijímání, jiné náboženské výchovy však vůbec neměla. Matka byla lehkomyšlná a otec alkoholik, surové povahy. Di-

voké výstupy a křik byl u nich skoro na denním pořádku. Jednoho poledne při hádce zastřelil otec svou manželku i sebe a Eva se stala najednou úplným sirotkem. Měla tehdy již sedmáct let, takže v plné hrůze pochopila, co se stalo. A zatím ona tolik toužila ve svém mládí něco ze života mít, hodně vyniknout, hodně užít!

2. *J e j í i d e á l .* — Toužila již dlouho uchytit se u divadla jako herečka. Také se k tomu připravovala. Proto brzy opustila pensionát, do kterého ji poslala teta, nezůstala ani při modiství, na něž ji dal poručník. Na vlastní pěst se dala k divadelní kočující společnosti, šetřila, dřela se a když měla něco peněz, odjela do Paříže, do města velkých divadel. Cvičila se dále v různých kursech, vystupovala příležitostně na prknech jeviště, až konečně dosáhla takových úspěchů, že se stala divadelní hvězdou prvního řádu.

3. *N a v r c h o l u ú s p ě c h ů a s l á v y* — Teď konečně přišla její hodina. Ona, někdejší sirotek bez přístřeší, která nejednou se dřela o hladu, teď je zahrnována takovými příjmy, že neví co s nimi, obecenstvo jí připravuje takřka šílené ovace. Slavní dramatičtí spisovatelé píší pro ni zvláštní divadelní hry, je zaplavována spoustou dopisů, které jsou plné obdivu, nadšení a něžnosti. Téměř všichni; od dělnictva až po nejvyšší hodnostáře politické, jsou v obdivu u jejích nohou. Neprojeli Paříží, aniž viděli hráti Lavallierovou. Nejruznější a nejdrahocennější dary všeho druhu se k ní jen hrnuly. Zlato, diamanty, brilanty, zářily na jejích prstech i krku. Potřebovala vyřknouti nejvyšší přání a bylo jí splněno. Pila plnými doušky všechny tělesné rozkoše. Užívala též plnou měrou tělesného pohodlí. Zámky a nejnádhernější vily měnila jako klobouky. Peníze, jak sama přiznala, téměř »vyhazovala oknem.« Její majetek představoval ohromné bohatství. Byla na vrcholu pozemského štěstí. Kolik bylo těch, kteří jí záviděli!

4. *N a š l a s v é p r a v é š t ě s t í ?* — Zdálo se, že jí teď opravdu nic neschází. A přece, zanedlouho, až se všeho do syta nabažila, poznávala vždy víc a více, že v tom není to pravé štěstí lidské. Nejednou, když přišla do svého přepychového bytu a pozorovala trofeje své slávy, bylo jí tak smutno, tak nevýslovně smutno! Jakoby slyšela ve své duši tajemný hlas: »Evo, k tomu nejsi stvořena!« Co se v takových chvílích o samotě naplakala! Zdálo se jí, že se jí ulevilo, avšak tesknota a smutek přicházel znovu. Přišlo to tak daleko, že podlehla našeptávání zlého ducha a s pláčem se hnala k řece Seině, aby tam skončila. V tom jí uchopil mocnou rukou strážník: »Nechte hlouposti

vzácná dámo! Teď je voda studená! Máte nějaký zármutek? Nechal Vás...? To toho je! Z toho se vzpamatujete! Taková hezká! Hedvábné šaty, kožešinový plášť... copak vám chybí ke štěstí?« »Pravda, mám všechno, abych byla šťastna a přece jsem nejnešťastnější ze všech žen...«, šeptá Eva, polykajíc slzy. Od řeky byla odvedena a byla zachráněna před hrozným koncem.

5. **Magnetkaždého lidského srdce.** — Zatím měla opět řadu pohostinských vystoupení v různých větších městech, také v Londýně. Pak měla podniknout velkou uměleckou cestu Amerikou. Před tím odjela na venkov, aby se trochu zotavila. Tam zašla i do kostela... Po tak dlouhé době... A právě tam se jí dotkla milost Boží. Cítila, jakoby ze svatostánku k ní promlouval sám Spasitel. »Evo, jen zde je pravé štěstí pozemské i věčné. .« Opět začala se modlit... Po tak dlouhé době Místní pan farář jí půjčil životopis kající svaté Marie Magdaleny a zanedlouho byla i ona druhou kající Magdalenou. Podobala se jí svým lehkomyšlným životem, chtěla se jí podobat i svou lítostí, svými slzami a láskou k Ježíši. A když po dobré svaté zpovědi přiklekla ke svatému přijímání, poznala a pocítila, že teprve nyní — v náručí Ježíše Krista je opravdu šťastnou. V této chvíli poznala na sobě totéž co sv. Augustin, a mnoho jiných poznalo po mnohém bloudění: »Pro sebe stvořil jsi nás, Bože a nepokojné je srdce naše, dokud nespočine v Tobě.«

Od této chvíle patřila jen a jen Kristu a chudým, kterým rozdávala svůj majetek. Věděla, že co dělá jinému, platí samému Spasiteli. Vždyť on řekl: »Amen pravím Vám, co jste učinili jednomu z bratří mých nejmenších, mně jste učinili.« (Mat. 25, 40). Denně pospíchala na mši svatou, k svatému přijímání, mnoho se modlila, pomáhala chudým, nemocným a dětem. Teprve teď našla své pravé štěstí životní. Její dosavadní ctitelé byli tím zničeni. Chtěli ji znovu vrátit divadlu a jejímu bývalému životu. Pokoušeli se však o to marně. Již nikdy nechtěla opustit Ježíše Krista, chudé, nemocné a děti. Čím více obětí přinášela, tím byla šťastnější. Chtěla vstoupit do kláštera, nebyla však přijata. Žila tedy dále ve svém již docela chudém bytě jako v klášteře, a ještě více se obětovala pro všechny potřebné.

6. **Šťastnější na Kalvarii než na prknech jeviště** — Často se modlívala: »Svatá Magdaleno, vypros nám, abychom milovali Ježíše, jako tys Ho milovala, abychom dovedli pykat za hříchy, jako ty jsi to dovedla!« A když potom v pozdějším věku onemocněla a velice trpěla, i z toho se radovala,

věděla, že tak si může již na světě vytrpět mnoho trestů za hříchy svého života. »Bože, trestej mne, trestej mé oči, které hřešily. Trestej má ústa, jenž se radovala nečistými radostmi. Trestej celé mé tělo, které tolik sloužilo hříchu!«

Jako kající Magdalena žila, trpěla a umírala. Nadešel 10. červenec 1929. Byla právě středa, kterýžto den v každém týdnu je zasvěcen sv. Josefovi, patronu šťastné smrti. Ve tři hodiny ráno začal Evin smrtelný zápas. Před tím byla zaopatřena a na smrt již dlouho připravena. Kněz se modlil nad umírající. . Věrná služebná Leona držela Evu v náruči. Ta už nemluvila, jen tiskla k sobě kříž. Po skončené modlitbě dlouze pohleděla na kříž, potom na kněze. . Ten se sklonil nad ní a řekl: »Dobrý Bůh vám mnoho odpustil, protože jste Ho milovala. .« »Jdi duše křesťanská. .« modlil se dále kněz, a Eva vydechla naposled Ti, kteří ji dobře znali, šeptali: »Zemřela světice. Na jejím hrobě pnou se růže kolem prostého, dřevěného kříže Pod jejím jménem je nápis:

Opustila jsem vše pro Boha
on jediný mi stačí.
Ty, který jsi mne stvořil,
smiluj se nade mnou!

V její pozůstalosti našli také její deník. Kromě jiného čteme v něm také tato slova:

Můj nejmilejší oděv — křestní roucho.
Můj nejmilejší účes — svatozář.
Můj nejmilejší pokrm — chléb andělů.
Nejlepší použití mých rukou — sepnouti je.
Má nejmilejší kniha — evangelium.
Můj nejmilejší klenot — růženec.
Můj nejmilejší sport — pokleknutí.
Má nejmilejší voňavka — kadidlo.
Mé nejmilejší jméno — Ježíš.
Můj nejmilejší květ — trn z koruny.
Můj vůdce — Duch svatý.
Mé nejmilejší zaměstnání — rozjímání.
Moje nejmilejší ctnost — pokora.
Mé nejmilejší barvy — bílá a červená, čistota a láska.
Můj domov — nebe.

4. Trvalé uspokojení tvého rozumu i srdce.

1. Jsi již opravdu šťastnou? — Ještě nikdo nemohl si říci: »Jsem tak šťasten, že mi už nic neschází!« Pán

Bůh to již tak zařídil, že zde na světě nás nemůže nic trvale uspokojit, abychom mysleli nejen na svůj cíl pozemský, ale také na svůj cíl věčný, na svůj věčný život po smrti. I ty poznáš na sobě pravdivost slov svatého Augustina: »Stvořil jsi nás Bože, pro sebe a nepokojné je srdce naše, dokud nespočine v Tobě.« (Sv. Augustin, Vyznání I., 1.) Zde na světě oko se dosyta nenahledí, ucho se doplna nenaposlouchá« (Kaz. I., 8), poněvadž jsme stvořeni pro to, »čeho oko nevidělo ani ucho neslyšelo, ani na srdce lidské nevstoupilo« (I. Kor. 2. 9). Jsme stvořeni pro věčnou radost v nebi. To je náš věčný cíl. Náš básník Zeyer to vyjádřil slovy: »Ne ve věcech, jen v Bohu najdeš pokoj, ó duše zmítaná, takový pokoj, ne jako dává svět, nýbrž jak Kristus dává.« (Troje paměti Víta Choráze 22. 8.)

Ti, kteří nevěří v Boha, věří jen v hmotu a sílu. Jsou to materialisté. Materialisté hlásají, že hmota a síla je věčná. Hmota a síla nemůže však býti věčná, neboť co je věčné, musí býti nekonečně dokonalé, neomezené, nezměnitelné a nezávislé. Hmota a síla však nejsou nekonečně dokonalé. Mají omezené schopnosti, přecházejí z jednoho stavu do druhého a jsou na sobě vzájemně závislé. Proto hmota a síla nemohou býti samy sebou, nýbrž mají svůj původ od jiné bytosti nekonečně dokonalé. Tato nekonečně dokonalá bytost, která je sama sebou od věčnosti, je Bůh. Proto správně myslící člověk nemůže býti materialistou.

Zde na světě navždy nezůstaneš. Jednou zemřeš a všechno opustíš. A co vezme s sebou tvoje duše? Jen své skutky, dobré nebo zlé. Kdo tě bude soudit? Tvůj Pán nejvyšší — Ježíš Kristus! Ať jsi kdekoliv: při práci, odpočinku, zábavě, doma nebo venku, pamatuj, že na tom vždy nejvíce záleží, aby byl s tebou spokojen Ježíš Kristus, o němž praví Otec nebeský: »Tento jest Syn můj milý, v němž se mi zalíbilo, toho poslouvejte.« (Mat. 17, 5.) Častěji během dne mu proto řekni oddaně a vroucně: »Pane Ježíši, ty jsi můj a já jsem tvá!« Náš věčný cíl je tedy nebe. Vedle toho cíle věčného máme také cíl pozemský: pilně pracovat ve svém zaměstnání, povolání, starat se o svou výživu, o vzdělání, o rodinu, o záležitosti veřejného blaha. Při všech těch starostech nesmíš nikdy zapomínat na poslední a věčný cíl svého života, neboť Kristus řekl: »Co prospěje člověku, byť celý svět získal, život (věčný) však ztratil? Aneb jakou dá člověk výměnu za (věčný život svůj)?« (Mat. 16, 26.) »Marto, Marto, pečlivá jsi a znepokojuješ se o mnoho věcí, ale jednoho je zapotřebí.« (Luk. 10, 41.) »Hledejte tedy nejprve království

Božího a spravedlnosti jeho a toto všechno bude Vám přidáno.«
(Mat. 6, 33.)

2. Nej pam á t n ě j š í c h v í l e t v ě h o ž i v o t a. — Po prvé ses narodila svým rodičům. Bylo to tehdy, když jsi přišla na tento svět. Toto jedno narození pro nebe nestačí. Pro nebe je třeba ještě narození druhého, vyššího. Sám Ježíš Kristus to řekl: »Nenarodí-li se kdo znova z vody a Ducha (svatého), nemůže vejít do království Božího.« (Jan 3, 5.) Toto druhé narození se děje při svatém křtu. Sv. Augustin praví: »Dvojí jest narození. Jedno pozemské, druhé nebeské, jedno z těla, druhé z Ducha (svatého), jedno jest ze smrtelnosti, druhé jest z věčnosti, jedno z muže a ženy, druhé z Boha a církve!«

Nej pam á t n ě j š í c h v í l e t v ě h o ž i v o t a byl okamžik, kdy jsi byla křtěna. Po různých modlitbách a obřadech lil kněz na tvou hlavu vodu a říkal: »Já tě křtím ve jménu Otce, i Syna i Ducha svatého.« V této chvíli se stalo s tebou něco velikého: Otec nebeský tě přijal za své dítě milostí posvěcující, stala ses dědičkou nebe a členkou církve katolické. Kněz položil na tebe bělostné roucho se slovy: »Přijmi roucho bílé a přines je bez poskvrny před soudnou stolicí Pána našeho Ježíše Krista, abys měla život věčný.«

Tento obřad pěkně vysvětluje sv. Ambrož: »Proto jste ještě přijali bílý oděv, aby byl náznakem toho, že jste odložili oděv hříchů a oděli se čistým závojem nevinnosti.« Máš tedy po celý život zachovat svou duši i své tělo bez poskvrny hříchu. Potom dal kněz do rukou tvé kmotřence hořící svíci se slovy: »Přijmi hořící svíci a bez úhony zachovej svůj křest. Zachovávej Boží přikázání, abys, až přijde Pán k nebeské svatbě, mohla jemu vstříc spěchatí zároveň se všemi svatými dvoru nebeského a byla živa na věky věkův. Amen.« Je to připomínka, abys po celý život zachovala ve své duši vždy světlo svaté víry a milosti posvěcující.

3. V z p o m í n á š ? — Někde se již ujímá pěkný zvyk, že maminka uschová dítěti křestní roucho i svíci. Když dítě povyroste, děkuje ve výroční den svatého křtu Pánu Bohu za svatý křest a slibuje věrnost až do své smrti Bohu a církvi. Při tom má na jedné ruce bílé křestní roucho a ve druhé ruce hořící křestní svíci. Jak je to krásné a významné, když tuto křestní svíci si rozsvěcuje na oslavu prvního sv. přijímání a když také si ji uschovává jako svou hromničku.

Vzpomínej na den svého svatého křtu jako na nej pam á t n ě j š í den svého celého života. Je to opravdu den tvých narozenin

pro nebe. Je to den, kdy jsi se stala dítkem Božím. Některá dívka je hrdá na to, že je z ušlechtilého a váženého rodu. To všechno není ničím proti tomu, čím jsi se stala ty, při svatém křtu. Svatým křtem jsi se stala dcerou Boží a dědičkou nebe. To je více, než kdyby ti patřil celý svět. Bud' na to vždy hrda v každém povolání a postavení a za nic na světě od nikoho ne-
nechej si vzít své největší bohatství: světlo sv. víry a milost posvěcující a čisté roucho křestní nevinnosti. Vždy se světlem svaté víry a s čistým rouchem křestní nevinnosti! Jen tak prožiješ opravdu radostné mládí a položíš si základ k šťastné budoucnosti.

Chceš prožít opravdu radostné mládí a položit dobrý základ své šťastné budoucnosti? Dobře se proto podívej do své duše, zda-li v ní jasně hoří světlo svaté víry, milost posvěcující a zda-li je roucho křestní nevinnosti bez poskvrny. Zpytuj dobře své svědomí za celý svůj život a dej všechno dobrou svatou zповědí opět do pořádku! Tak si zajistiš šťastný život, šťastné umírání a šťastnou věčnost.

4. **Z a v o l e j t e h o z p ě t !** — Na smrtelné posteli ležela dívka. Měla přes dvacet let. Ještě nedávno vesele užívala radosti mládí a neodepřela si nic z toho, co jí nabízel svět a bylo to někdy velmi nesprávné. Měla projítí branou smrti a předstoupit před vševědoucího soudce. Byla již zaopatřena svátostmi, které přijímá katolická křesťanka v těžké nemoci. Přece ji však něco trápilo: lehkomyšlně utracené mládí . . . Pojednou s napětím posledních sil se v posteli zvedá a volá: »Zavolejte ho zpět . . . !«
»Koho?« . . . táže se zdrcená maminka. »Život . . . Chtěla bych jej prožít lépe, znovu . . .« odpovídá zmírajícím hlasem. Pak se zhroutila do podušek a vydechla naposled. Ubohá! Ve chvíli umírání, kdy jí na čele vystupoval smrtelný pot, kdy se jí dech krátil a srdce přestávalo tlouci, poznávala v plné hrůze, jak své mládí lehkomyšlně utratila, jak žila nesprávně, jen jako dítko tohoto světa a ne jako dítko Boží. Chtěla své mládí prožít znovu a lépe . . . Bylo však pozdě . . .

5. **»N e c h t ě l a b y c h s n i k ý m m ě n i t !«** — Docela jinak umírala v jednom městě na Moravě dívka v nejkrásnějším věku 17 let. Krásný květ svého mládí dávala tomu, kdo je toho nejvíce hoden: Ježíši Kristu. Přistupovala téměř denně k svatému přijímání. Byla vždycky veselá, i když přišla nějaká bolest. V takové chvíli si říkala: »Vše, co se děje s námi, podává nám Ježíš. A co Ježíš podává, na to se musíme vždy usmívat.«

Chtěla se co nejvíce podobat Jemu. Proto mu nabídla i svůj

mladý život jako smírnou oběť za obrácení hříšníků: »Vkládám svůj mladý život na obětní patenu, aby byl obětován za duše.« A Spasitel její nabídku přijal. Těžce onemocněla. Nikdy ji však neopouštěla radost. Věděla, že taková oběť z lásky má větší cenu, než nejkrásnější mládí, prožité ve zdraví a jen v pozemském potěšení, neboť má cenu pro celou věčnost. Smrt není konec, smrt je pro ni jen začátek života krásnějšího, lepšího, věčného. Vždyť při smrti si přijde pro ni Pán Ježíš a ona jej tolik miluje...

Její poslední slova před smrtí: »Všechno je tak krásné, nechtěla bych s nikým měnit. Miluji Ježíše, mám Ho tolik ráda.« A toto poslední slovo již dopověděla v náruči Pána Ježíše na věčnosti. . . Jak dobře pochopila tato dívka, že nebe je naším cílem a že jen v nebi je věčné mládí, věčná krása, věčná radost a že i to nejkrásnější mládí na světě není proti nebi ničím. Neboť »čeho oko nevidělo, ani ucho neslyšelo, ani na srdce lidské nevstoupilo, jest to, co Bůh připravil těm, kteří Ho milují.« (I. Kor. 2, 9.) Jak chceš jednou umíratí ty? Říká se: jaký život, taková smrt, taková věčnost.

II. V bouřích mládí.

1. Na jezeře Genesaretském.

V duchu tě vidím, kterak se vydáváš do vlnobití životního boje. Zda se dostaneš do přístavu, když ne životního, tedy aspoň věčného štěstí?

Vzpomeň, kterak se jednou plavili apoštolové se svým Mistrem na jezeře Genesaretském. Kristus jako člověk podlehl únavě a usnul. Pojednou se přihnala prudká bouře. Vlny hrozily pohltit lodičku. Zděšení apoštolové probouzejí svého Mistra a volají: »Pane, zachraň nás, hyneme!« I dí jim Ježíš: »Co se bojíte, malověrní?« Potom vstal a přikázal větrům i moři a bylo veliké ticho. (Mat. 8, 25-26.)

2. V rozbouřených vlnách dospívání.

Teď se dostáváš do rozbouřených vln svého duševního a tělesného dospívání. Přestáváš být dítětem. Svým smýšlením a také i svým tělem stala ses dospívající dívkou s novými starostmi a s novými zájmy, kterých jsi dříve neznala. Je smutný pohled na ty, které v těchto rozbouřených vlnách dospívání hynou. Jsou to obyčejně takové, kterým chybí Ježíš Kristus. Měj tedy na rozbouřených vlnách svého dospívání a životního zápasu po boku Ježíše Krista. On k tobě vstupuje při každém hodném svatém přijímá-

ní. Čím více budou na tebe dorážet nebezpečné vlny, ať od těla, světa neb od zlého ducha, tím vroucněji se přimkni ke Spasiteli, tím častěji choď k svatému přijímání. On ti řekne: »Co se bojíš, malověrná? Když já jsem s tebou, nemusíš se bát, já ti nedám zahynout. Vždyť já jsem s tebou, já, tvůj Spasitel.«

Nevyhledávej však příležitosti ke hříchu! Kdo miluje nebezpečí, zahyne v něm! V těžkých chvílích pokušení si říkej: »Hříchu, nedotýkej se mne, jsem Boží! Pane Ježíši, Ty jsi můj a já jsem tvá.« Miluj Boha z celého srdce a nemusíš se ničeho bát. I co bude pro tebe bolestné, obrátí Bůh nakonec k dobrému, neboť Písmo svaté praví: »Těm, kteří Boha milují, všechno pomáhá k dobrému.« (Řím. 8, 28.) Co sešle Bůh, nes tiše a ráda a ptej se, co chce od tebe. On nemíní tě sužovat, on křížem vodí do nebe. Po svatém přijímání zůstává s tebou Ježíš Kristus se svým svátostným tělem tak dlouho, dokud nejsou způsoby chleba stráveny, t. j. asi 10—15 minut. Jako Bůh však zůstává ve tvé duši tak dlouho, dokud se nedopustíš těžkého hříchu. Každým svatým přijímáním tvou duši posílí, aby sis vždy zachovala své největší bohatství: milost posvěcující, katolickou víru a mravní čistotu.

III. Zachovej si vždy milost posvěcující.

1. Největší dar Boží.

Do nebe přijde jen ten, kdo je v okamžiku smrti pro nebe posvěcen, kdo je svatý. Nikdo se však nemůže sám svou vlastní mocí pro nebe posvětit. Pro nebe tě posvětil Duch svatý při svatém křtu. Tomu posvěcení od Ducha svatého říkáme milost posvěcující. Říkáme milost, poněvadž je to nezasloužený dar od Boha. Tuto milost nám zasloužil Ježíš Kristus smrtí na kříži a Duch svatý ji rozdává. Milost posvěcující je největší dar Boží, poněvadž dává člověku právo na nebe.

Hleď si vždy zachovat milost posvěcující. Nikdy se nedopouštěj těžkého hříchu, neboť i jediným těžkým hříchem bys ji ztratila. Kdo byl tak nešťasten, že se dopustil těžkého hříchu, ztrácije tím milost posvěcující, má ihned toho hříchu litovat z lásky k Bohu a má toužit po sv. zpovědi. Abys měla plnou lítost, vzbud' v sobě odpor k hříchu a vzpomeň si: »Byla jsem tak nevděčná Tobě, dobrotivý Bože, Tobě Pane Ježíši, který jsi tolik trpěl za mne na kříži.« Také můžeš říkati slova lítosti: »Můj Ježíši, milosrdenství.« Lítost z lásky k Bohu se jmenuje dokonalá. Zároveň máš nejen toužit po svaté zpovědi, ale také pokud možno co nejdříve ji vykonat. Kdo lituje těžkého hříchu z lásky k Bohu a

touží po sv. zpovědi, má ten hřích odpuštěn ihned, ještě před sv. zpovědí, je však povinen se z něho ještě vyzpovídat. Kdyby se stalo, že náhle umíráš a už se nemůžeš ani vyzpovídat, pak stačí k úplnému odpuštění i těžkého hříchu dokonalá lítost (z lásky k Bohu) s touhou po sv. zpovědi. Vzbuzuj dokonalou lítost nad svými hříchy každý večer, vždyť nevíš, zda-li se dočkáš rána.

Kdo by byl tak zatvrzelý v těžkém hříchu, že by ho nelitoval, z lásky k Bohu ani při umírání, pak by ovšem zůstal po smrti navždy od Boha odvrácen a byl by od něho navždy zavržen. Takový nešťastník ve své zaslepenosti se vlastně zavrhuje sám.

2. Rosteš v milosti posvěcující?

Hleď si nejen vždy milost posvěcující zachovat, ale také se přičiňuj o to, aby jí ve tvé duši přibývalo: dobrými skutky, modlitbou, mši svatou a zvláště svatým přijímáním. Čím více máš milosti posvěcující, tím budeš šťastnější, spokojenější, radostnější, tím více ti bude Bůh žehnat a tím větší odměna tě čeká v nebi. Tvoje největší bohatství: milost posvěcující! A by sis vždy zachovala toto své největší bohatství — milost posvěcující, u miň si

1. Ani jeden den bez modlitby! — Ráno vzbud' dobrý úmysl, že chceš všechno po celý den konat z lásky k Bohu. Večer vždy zpytuj svědomí a vzbud' dokonalou lítost nad hříchy, s dobrým předsevzetím pro příští den. Každé ráno a večer pros Pannu Marii vroucí modlitbou »Zdrávas«, aby ti pomáhala vždy zachovat milost posvěcující.

2. Ani jednu neděli a zasvěcený svátek bez mše svaté! — Buď zbožně každou neděli a zasvěcený svátek na celé mši svaté. Při mši svaté se za nás obětuje Otci nebeskému Ježíš Kristus, a spojuje naše modlitby se svou obětí. To má neskonale větší cenu než celé dny modliteb bez mše svaté. Ráda proto posníchej na mši svatou nejen v neděli a zasvěcený svátek, kdy je to tvoje povinnost, ale pokud možno i ve všední den zvláště tehdy, když tě něco tíží.

3. Ani jeden měsíc bez sv. zpovědi a svatého přijímání! — Možná, že jediný měsíc bez svatého přijímání mohl by se ti stát životem bez Krista a cestou ke zkáze. Pokud můžeš, choď ještě častěji k sv. přijímání, každou neděli nebo i každý den. Ježíš Kristus řekl o sv. přijímání: »Kdo jí mé Tělo a pije mnou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v den poslední.« (Jan 6, 55.) Řekl jasně: »Kdo jí...« Jak často jíš? Každý den. Podobně, pokud možno, denně máš požívat Tělo a

Krev Páně. Kdo by však byl tak nedbalý, že by nepřijal Tělo a Krev Páně ani jednou za rok a to v čase velikonočním (u nás od Popeleční středy do svátku Nejsv. Trojice), měl by za to těžký hřích, poněvadž by tím přestopil důležitý příkaz Krista i církve.

4. Vykonej denně dobrý skutek a něco si odepři z lásky ke Kristu! — Když konáš dobrý skutek v milosti posvěcující, tvoje duše se stává světlejší, krásnější a za takový skutek tě čeká odměna také v nebi. Je to skutek pro nebe záslužný. K takovým skutkům tě vybízí Kristus slovy: »Neskládejte si pokladů na zemi, kde rez a mol kazí a kde zloději vykopávají a kradou; ale skládejte sobě poklady v nebi, kde ani rez ani mol nekazí, a kde zloději nevykopávají aniž kradou«. (Mat. 6, 19-20.) Hlavní dobré skutky jsou: modlitba (patří k ní každý skutek pobožnosti), půst (patří k němu každé sebezapření) a almužna (patří k ní každý skutek duchovního nebo tělesného milosrdenství). Konej dobré skutky všem, zvláště svým nejbližším: rodičům, sourozencům, příbuzným, známým a pokud můžeš i ostatním. Ježíš Kristus cení naše milosrdné skutky tak, jako bychom je vykonali jemu. On řekl: »Vpravdě pravím vám: pokud jste to učinili jednomu z nejmenších těchto bratří mých, mně jste to učinili.« (Mat. 25, 40.) — Když se v něčem přemůžeš anebo si něco odepřeš z lásky ke Kristu, tím nejen posílíš svou vůli k dobrému, ale můžeš si tak již na světě vytrpět mnoho trestů za své hříchy. Čím více vytrpíš z lásky ke Kristu, tím více se můžeš těšit již jen na odměnu po smrti v nebi.

5. Chraň se toho, co by bylo pro tvou duši nebezpečné! — Stýkej se proto s rozumnými a hodnými lidmi, chod' do slušné společnosti, čti jen dobré časopisy a knihy, chod' jen na slušné filmy a slušná představení divadelní, neboť tím můžeš jen získat. Vyhni se zavčas všemu, co by tvé duši a tělu bylo nebezpečné. »Bděte a modlete se, abyste se nedostali do pokušení«, řekl Pán Ježíš. (Mat. 26, 41.) Bud' proto vždy a všude bdělá a opatrná.

Při tom však pamatuj také na jiné, aby i oni milost posvěcující si vždy zachovali anebo ztracenou opět získali. Svou zbožností ved' ke zbožnosti i jiné, svou mravní čistotou očisťuj i jiné, svou modlitbou, dobrým slovem, příkladem, ochotnou pomocí a občtavostí napravuj a zachraňuj co se dá. Dívka má nesmírný vliv buď dobrý nebo zlý. Proto dívka, která jednou půjde do věčné slávy, půjde tam nikoliv sama, ale s velkým zástupem těch, které tam přivedla svým vzácným příkladem. Která však jednou půjde do věčné záhuby, půjde tam nikoliv sama, ale s těmi,

které tam strhla svou lehkomyšlností a mravní špatností. Na jedné straně bude vděk po celou věčnost, a na druhé straně jen nejstrašnější výčitky a kletby. Bud' proto vždy zbožnou a čistou dívkou, která vyzařuje neviditelné paprsky, které ničí bakterie mravní nákazy ať je to kdekoliv: doma, ve škole, v zaměstnání, na ulici, ve společnosti, při zábavě, všude, kamkoli vkročí. Taková dívka rozsévá kolem sebe jen pravdu, dobro a krásu a tím vede k Pravdě, k Dobru a Kráse nejvyšší — k Bohu. Mnoho, nesčítelně mnoho bylo zachráněno takovými dívkami. Jednou z těch dívek bud' vždy i ty, neboť máš odpovědnost za každého, kterého potkávaš v životě. Přinášej každému vždy záchranu, nikdy záhubu!

IV. Zachovej si vždy katolickou víru!

1. Ježíš Kristus založil církev toliko jednu — katolickou.

Snad od někoho uslyšíš, že prý je vedlejší, má-li někdo víru čili nic. Hlavní prý je, aby byl rádným, poctivým člověkem. Stačí to? Nestačí, neboť Ježíš Kristus řekl: »Kdo věří ve mne, má život věčný. Kdo neuvěří, bude zavržen.« (Jan 6, 47, - Mar. 16, 16.)

Jiný snad ti zase řekne, že člověk sice nemá žít bez víry jako zvíře, ale ať prý je mu ponecháno, aby si zvolil církev, která se mu líbí. Založil Ježíš Kristus opravdu několik církví na výběr? Nikoliv! On založil církev pouze jednu! To víme z jeho slov, která řekl apoštolu Petrovi: »Ty jsi Petr (to je skála) a na té skále vzdělám církev svou a brány pekelné ji nepřemohou. Tobě dám klíče království nebeského; cokoli svážeš na zemi, bude svázáno i na nebi; a cokoli rozvážeš na zemi, bude rozvázáno i na nebi. Pas beránky mé. Pas ovce mé!« (Mat. 16, 18-19. — Jan 21, 15-17.)

Kdyby Kristus byl řekl: ». . .vzdělám církve své. . .«, pak by ovšem byl založil několik církví na výběr. On však jasně řekl: ». . .vzdělám církev svou. . .« A tuto svou jedinou církev založil na apoštolu Petrovi. To znamená, že apoštol sv. Petra ustanovil za nejvyššího správce v církvi, za nejvyšší hlavu církve. Teď je na jeho místě římský papež, poněvadž apoštol sv. Petr zemřel jako římský biskup v městě Římě. Tedy jen ta církev může býti od Ježíše Krista, která poslouchá nástupce apoštola sv. Petra, římského papeže. A to jest jen církev katolická. Říkáme jí katolická neboli obecná, poněvadž je od Ježíše Krista pro všechny lidi, národy a časy až do konce světa, je tedy světová a nikoli pouze národní.

Poněvadž je církev katolická světová, je samozřejmé, že potřebuje světový, mezinárodní jazyk. Tímto jazykem je latina. V jazyku latinském jsou také bohoslužebné knihy. Má to velký význam a výhodu. Latiny se totiž už nepoužívá v denním životě a proto se nemění. Tímto jednotným bohoslužebným jazykem se proto snáze zachovává jednota víry.

Buď na to hrdá, že jsi údem obecné, katolické, světové církve, kterou Kristus založil jako velkou rodinu všech národů. Pokládej to za svou čest, abys znala aspoň něco ze světového jazyka církve, z latiny. Snadno můžeš se naučit něčemu z toho, co kněz zpívá při slavné mši svaté. Nebude ti to obtížné, máš-li v rukou modlitební knihu, v níž jsou modlitby ke mši svaté v jednom odstavci latinsky a vedle česky.

2. Zůstaň vždy hodnou dcerou katolické církve!

Buď vděčnou za to, že ses narodila v církvi katolické, buď na to hrdá a také podle toho žij, církev katolickou ochotně poslouvej a věrnost jí zachovej! Církev katolická vede bezpečně a jistě k spasení, poněvadž Kristus slíbil apoštolům a jejich nástupcům: »Já s vámi jsem po všechny dny až do skonání světa«. (Mat. 28, 20.) To znamená, že v církvi katolické učí vlastně sám Ježíš Kristus. On také slíbil své církvi Ducha svatého: »Budu prositi Otce a jiného Utěšitele dá vám, aby s vámi zůstal na věky, Ducha pravdy.« (Jan 14, 16-17.) Nemůže se tedy církev mýlit, když všechny učí, čemu je třeba k spasení věřit a co je třeba k spasení činit. V takovém případě církev učí neomylně.

Kdo chce býti spasen, má býti v církvi katolické, má věřit čemu učí a plnit, co přikazuje. Poněvadž jen ji založil Kristus, aby vedla lidi k věčné spáse, proto jí říkáme samospasitelná. Jen ten může býti spasen mimo církev katolickou, kdo ji nemohl poznat jako církev od Ježíše Krista, hledá však upřímně pravdu a plní zákon Boží tak, jak jej poznává ve své duši. Bůh vložil svůj zákon do duše každého člověka, aby každý člověk dobré vůle mohl poznati cestu k spasení. Tato cesta k spasení mimo církev katolickou je ovšem nesnadná.

Hleď co nejlépe poznat svou katolickou víru! Proto se pilně vzdělávej v katolické víře pozorným posloucháním kázání a náboženských přednášek, četbou náboženských knih, zvláště Písma svatého Nového Zákona, životopisů svatých a církevních dějin. Čti však jen takové Písmo svaté (bibli), které je vydáno se schválením církevním a s vysvětlivkami, neboť

jen takové vydání Písma svatého je katolické. Rovněž čti jen ony náboženské knihy, které jsou vydány se schválením církevním, abys měla záruku, že je to kniha tvé katolické církve. Jinověrci totiž hojně rozšiřují své náboženské knihy i mezi katolíky a tak je matou ve víře. Dobře si proto všímej u každé náboženské knihy, zda-li má církevní schválení. (Bývá vytištěno slovy: »Nihil obstat«, t. j. »Není námitek« a nebo »Imprimatur,« t. j. »Smí se tisknout, anebo jen krátce »S církevním schválením«.). — Znovu si pozorně pročítej Katechismus a Biblické dějiny, neboť při své větší dospělosti mnohemu porozumíš lépe, než dříve. Kdyby ti bylo v otázkách náboženských něco nejasné, zeptej se na to kněze, třebaš ve sv. zpovědi. On jako odborník ve věcech náboženských může ti dáti poučení nejlepší anebo ti poradí dobrou knihu, ve které můžeš se o tom více dočíst. Také odbírej a čti náboženské časopisy, přihlas se do náboženského sdružení a zúčastňuj se duchovních cvičení neboli exercicií.

3. Měj správné katolické sebevědomí!

Kdybychom se některé z dospělých otázali, proč je katoličkou, tu by nám většina odpověděla asi takto: »Jsem katoličkou, poněvadž jsem zdělila víru katolickou po svých rodičích, kteří jsou také katolíci«. Je tato odpověď správná? Přál bych si, abys s takovou odpovědí nesouhlasila. Tvoje odpověď jako dospělé bude poněkud jiná. Na otázku, proč jsi katoličkou, odpovíš jistě asi takto: »Jsem katoličkou, poněvadž je to moje nejvnitřnější a nejpevnější přesvědčení, že katolická víra se zakládá na Boží věčné, neomylné pravdě a poznávám, že jen život podle katolické víry činí člověka mravně silným a šťastným. Jsem katoličkou nikoli jen ze zvyku, poněvadž moji rodiči jsou katolíci, nýbrž proto, poněvadž vím, že víra katolická je pravá a je mým největším bohatstvím«!

4. Buď katolické církvi vždy věrnou!

Chraň se všeho, co by mohlo tvou katolickou víru oslabit nebo poškodit! Proto neposlouchej řeči protináboženské, nečti noviny, časopisy a knihy protináboženské nebo jinověrecké, nezúčastňuj se nekatolických bohoslužeb. Ničím za nic na světě nenechej se zlákat, kdyby tě někdo sváděl proti víře, dokonce snad k odpádu od církve katolické. Ani pohledy celého světa nemají takovou cenu jako katolická víra. poněvadž jednou má ti otevřít celé nebe. Krásně to řekl slavný vychovatel Fénelon: »Miluji rodiče více než sebe; svoji vlast miluji více než rodiče; a církev,

tuto otčinu mé duše, miluji nadšeněji nežli vlast. Svatá církev Kristova, kdybych někdy měl natebe zapomenout, ať raději uschne jazyk v ústech mých; ty budeš vždycky první a nejdražší mojí myšlenkou!»

K své katolické víře se také vždy hrdě hlas! Zmužilé vyznání víry budí úctu u lidí, neboť ukazuje čestný, pevný charakter a zajišťuje Boží odplatu. Ježíš Kristus pravil o vyznání víry: »Každého tedy, kdo mne vyzná před lidmi, vyznám i já před Otcem svým, jenž je v nebesích. Kdo by mne však zapřel před lidmi, toho zapru já před Otcem svým, jenž je v nebesích.« (Mat. 10, 32-33.) Ať také výzdoba tvého bytu je katolická: posvěcený kříž, obraz Ježíše Krista a Panny Marie a kropenka se svčenenou vodou.

Nejen sama zůstaň vždy věrnou dcerou své duchovní matky, katolické církve, ale přiváď k ní i jiné! (Katolická akce.) K tomu tě zvláště povolal a posílil Duch svatý při svatém biřmování. Jako katolická křesťanka nejen žij, ale také umírej! Kdybys tedy nebezpečně onemocněla, zavčas si zavolej kněze, aby ses mohla ještě vyzpovídat, přijmouti Tělo Páně, svaté pomazání a apoštolské požehnání, spojené s plnomocnými odpustky (t. j. odpuštění všech zbývajících trestů za hříchy) pro případ smrti. Uděláš dobrý skutek, když i jiného těžce nemocného připravíš k zaopatření a zavoláš mu kněze.

Katolickou víru si nikdo sám nedal. Katolická víra je velký dar, který Bůh vkládá do duše s milostí posvěcující. Chceš-li si katolickou víru vždy zachovat, nestačí jen ve víře se vzdělávat a vyhýbat se nebezpečí, jež by mohlo víru ohrozit. Ještě více je třeba podle víry žít, a zvláště často a vroucně se modlit, aby ti Bůh pomáhal víru vždy zachovat. Zejména tehdy se modli o zachování víry, kdyby tě obtěžovalo pokušení proti víře. Můžeš se modlit svými slovy, na příklad: »Pane Ježíši, věřím všemu, co jsi zjevil a čemu učí církev katolická. V této víře chci žít a zemřít, rozmnož víru mou!«

Stejně se také modli o zachování naděje (důvěry) a lásky k Bohu. Jsou to tři božské ctnosti, které Bůh vlévá do duše s milostí posvěcující. Často se modlívej vzbuzení tří božských ctností, víry, naděje a lásky aspoň krátce: »Ježíši, v Tebe věřím, Ježíši, v Tebe doufám, Ježíši, Tebe nade všechno miluji!« Krásně se praví: »Na světě jsou tři andělé, víra, láska,

naděje.« Když tito andělé budou tě vždy provázet, půjdeš životem bezpečně, jistě a radostně.

3. Církev katolickou vždy poslouchej!

1. Církev katolická má právo dávat příkázání. — Ježíš Kristus založil církev, aby vedla lidi k věčnému spasení. Proto odevzdal apoštolům a jejich nástupcům moc hlásati svaté pravdy, posvěcovati věřící a vésti je k bohumilému životu. Aby mohla církev lidi vésti k bohumilému životu, proto jí dal také moc dávat příkázání. Tuto moc dal nejprve apoštolům a od apoštolů přešla tato moc na jejich nástupce: papeže a biskupy v církvi katolické.

Moc dávat příkázání dal Ježíš Kristus apoštolům a jejich nástupcům slovy: »Cokoli svázete na zemi, bude svázáno i na nebi a cokoli rozvázete na zemi, bude rozvázáno i na nebi.« (Mat. 18, 18.) Slovo »svázati« znamená zde: někoho k něčemu zavázat, něco mu nařídit. Proto církev nařizuje, co uzná k spasení za vhodné nebo potřebné. Církev má ovšem také moc svá příkázání »rozvázati«. To znamená: může některá svá příkázání změnit, zrušit nebo z důležitých příčin prominout. Takovému prominutí říkáme církevní dispens. Příkázání Boží však církev zrušit nemůže. Všichni katolíci jsou povinni zachovávat příkázání církevní, poněvadž to Ježíš Kristus poručil slovy: »Jestliže kdo církve neuposlechne, budiž tobě jako pohan a veřejný hříšník.« (Mat. 18, 17.) A jindy řekl Pán Ježíš apoštolům a jejich nástupcům: »Kdo vás slyší, mne slyší. Kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá.« (Luk. 10, 16.) Církevní příkázání zavazují katolického křesťana tak, jako příkázání Boží. Toho; kdo zatvrzele nechce poslouchat a tím působí veřejné pohoršení, trestá církev vyloučením z církve (exkomunikací) anebo odepřením církevního pohřbu.

2. P r í k á z á n í c í r k e v n í. — Církevní příkázání znáš. Svědomitě je zachovávej! Chtějí ti pomáhat spasit tvou duši. Kromě jiného církev ukládá také půst. Příkázání postní se ohlašuje každý rok v kostele a je vyvěšeno také v předsíni chrámové. Půst je nyní velice zmírněn. Je však půst nejen od masa (půst zdrženlivosti) a újma v jídle v určité dny (půst újmy), ale také půst v podobě různých dobrovolných sebezapření. Zachováváním církevních postů činíme pokání za hříchy, posilujeme vůli k dobrému a také prospíváme svému zdraví.

Universitní docent MUDr. Josef Hynie o tom píše: »Povinné posty, které zaváděly různé církve, byly velmi užitečné po stránce tělesné i duševní. Není třeba se bát, že by člověk zemřel,

kdyby jeden den nejedl; průměrně živený člověk vydrží dobře bez jídla 3 týdny. To vidíme zvláště při nemocech, kde je půst důležitou součástí léčení. Zvykne-li si někdo na občasný půst i mimo nutnost, není mu za těžko jej snášeti a jídlo neovládá tolik jeho vůli a náladu. Zažívací ústrojí zpravidla jen získá, jestli že se mu takto odlehčí. Zvláště pak se získá schopnost ovládat sebe a své pudy.« (Mladé mužství, Praha 1941, 57-58.)

Zvláště si zvykni ukládat si různá sebezapření v pátek, kdy vzpomínáme, kterak Pán Ježíš trpěl za nás na kříži.

Čtvrté přikázání církevní: »Alespoň jednou za rok se zpovídati a v čas velikonoční svátost oltářní přijmouti« připomíná, že nejméně jednou za rok máš jíti k svaté zpovědi a v čase velikonočním k svatému přijímání. Čas pro velikonoční svaté přijímání je u nás od Popeleční středy do svátku Nejsvětější Trojice (v neděli po sv. Duchu). Kdo by to svou vlastní vinou zanedbal, přestupoval by přikázání církevní ve věci velmi důležité a těžce by hřešil. Uvědomnělá katolická dívka se ovšem nespokojí s tím, že jde jen jednou za rok k svátostem. Dobře ví, jak velice potřebuje sv. zpovědi a sv. přijímání, aby si zachovala své největší bohatství: milost posvěcující, katolickou víru a mravní čistotu, proto přistupuje k těmto svátostem co nejčastěji. Pokud možno, máš požívat Chléb nebeský i denně. To ovšem není každé z vás snadné. Chod' tedy k sv. přijímání aspoň každou neděli, A když ani to ne, zvykni si aspoň každý měsíc přistoupit k sv. zpovědi a k sv. přijímání. Ani jeden měsíc bez sv. přijímání!

Pro uvědomnělou katolickou dívku je také samozřejmé, že se nezúčastní taneční zábavy v době adventní a svatopostní, neboť je to doba kajicnosti a pokání. Bylo by hříchem zúčastniti se v oné době veřejných tanečních zábav. Je však dovoleno chodit v oné době do tanečních hodin. Kromě patera přikázání církevních, jsou ještě jiné církevní zákony, na příklad: před sv. přijímáním máme býti úplně lačni, nesmíme čísti knihy proti víře a knihy nemravné, nesmíme se účastnit bohoslužeb jinověrců, nesmíme dáti se po smrti spálit (zpopelnění, kremace), nesmíme chodit na »sedánky« spiritistů, nesmíme býti členy spolků protináboženských, nesmíme se dáti sezdávati jen na úradě nebo od duchovního nekatolického a máme přispívati na potřeby církevní. Kolik má kdo lásky k Pánu Ježíši, tolik má také lásky k jeho církvi a proto ji ochotně poslouchá.

4. Církev katolická bývá pronásledována, nikdy však nebude zničena.

Pamatuj, že ve tvých žilách koluje krev mučedníků. Miliony

našich předků katolických křesťanů vykrvácelo v nejkřutějším pronásledování a církev přece zničena nebyla! Ba naopak: krev mučedníků se stala semenem nových křesťanů. Splnilo se doslova to, co předpověděl své církvi Ježíš Kristus: 1. že se rozšíří do celého světa (podobenstvím o zrně hořčičném, které je sice nepatrné, ale rozroste se v mohutnou bylinu), 2. že bude pronásledována («Budete v nenávisti všech pro jméno mé») a 3. že brány pekelné ji nepřemohou.

I kdybys snad měla obětovat za svou katolickou víru všechno i svůj život, učin to ochotně a ráda. Kdo umírá za Ježíše Krista, umírá jako svatý mučedník, odpouští se mu všechny hříchy i tresty za hříchy a dostává se nejkratší cestou za Kristem do nebe.

Jestliže máš něco trpět, na příklad za to, že se ráno a večer modlíš, že chodíš každou neděli na mši svatou a častěji přistupuješ k svátostem, je to velice málo, co trpíš za svou víru, když si vzpomeneš, co trpěli mučedníci. Jen duševní ubožák se posmívá jinému proto, že plní své náboženské povinnosti. Člověk opravdu vzdělaný a slušný má v úctě poctivý náboženský život druhého. Ať jsi kdekoliv, doma, na ulici, při práci, při zábavě, v internátě atd., vždy a všude tak jednej a mluv, aby s tebou byl spokojen Ježíš Kristus, neboť on je tvým Pánem nejvyšším a on tě také jednou bude soudit.

A bys měla alespoň přibližnou představu o tom, co trpěli naši křesťanští předkové - mučedníci, čti, co o tom píše Henryk Sienkiewicz ve světoznámém románu »Quo vadis?«:

V kolně místo jasu nadpozemského kmitaly se mdle plaménky svítlen a paprsky měsíčního světla, jež sem vcházely otvorem ve střeše, naplňovaly ji stříbrným svitem. Klečící lidé mlčky hleděli ke kříži, očima zalitými slzami; tu a tam ozývalo se lkání a zvenčí bylo slyšeti opatrné hvízdání stráží, rozestavených od křesťanů.

Petr vstal a obrátiv se k lidu, pravil: »Děti, povznete svá srdce k Spasiteli našemu a obětujte Mu své slzy!«

Tu najednou se ozve hlas, plný žalostné žaloby a bezmezného bolu: »Já vdova, jediného syna jsem měla, který mne živil. Vrať mi ho Pane!«

Nastalo ticho, Petr stál před klečícím shromážděním užaslý a ustaraný, i zdál se v té chvíli zosobněním věčnosti a nemoci.

V tom už druhý hlas nařiká: »Kati zneuctili dceru mou a Kristus k tomu mlčel.«

Potom třetí: »Zůstala jsem sama s dětmi, až mě vezmou, kdo jim dá chleba?«

Čtvrtý hlas volal: »Lina, kterého zanechali, jali znova a mučí ho, Pane!«

Pátý hlas se ozval: »Až se domů navrátíme, zmocní se nás pretoriáni. Nevíme, kam bychom se skryli! Běda nám, kdo nás zachrání?« — A tak v tichu nočním zněla žaloba za žalobou.

Starý rybář přivřel oči a třásl svou bílou hlavou nad lidským bolem a nad lidskou bázni. Nastalo znovu ticho, jen stráž tiše pohvizdovala za kolnou. Petr počíná mluvit:

»Děti moje! Na Golgotě jsem viděl, jak Boha přibíjejí na kříž. Slyšel jsem údery kladiv, viděl jsem, jak pozdvihli kříž vzhůru, aby se nasýtily pohledem na smrt Syna člověka... I viděl jsem, jak Mu otevřeli bok a jak umřel. A pak, vraceje se od kříže, zvolal jsem v bolesti, jako vy voláte: Běda, běda, Pane! Tys Bůh, proč jsi k tomu svolil, proč jsi umřel, proč trápíš srdce naše, kteří jsme věřili, že přijde království Tvoje?

A On, Pán a Bůh náš, třetího dne vstal z mrtvých a byl mezi námi, pokud u veliké jasnosti nevstoupil do království svého. A my, poznavše malou víru svou, posilnili jsme se v srdcích svých a odtud sejeme símě jeho.«

Po té se obrátil v tu stranu, odkud vyšel první nářek, a mluvil hlasem již silnějším: »Proč nařikáte? Bůh sám se poddal mukám smrti a vy chcete, aby vás od ní uchránil? Lidé malé víry, pochopili jste jeho učení? Zdáli vám slíbil jen tento jediný život? Hle, přichází k vám a praví vám: »Poďte mou cestou!« Pozdvihuje vás k sobě a vy se rukama držíte země, volající: »Pane, zachraň nás!«

Já, prach před Bohem, ale před vámi apoštol Boží a náměstek, pravím vám jménem Kristovým: Ne ní smrti nad vámi, ale život! Ne ní před vámi smrt, ale nevyčerpatelné rozkoše! Ne slzy a pláč, ale zpěv! Ne otroctví, ale králování!

Já, apoštol Boží, pravím k tobě, vdovo: Syn tvůj neumřel, ale narodí se k životu věčnému a potěšíš se nad ním! — Tobě otče, jemuž kati poskvrnili dceru nevinnou, slibuji, že ji nalezeš bělejší nad lilie hebronské. Vám, matky, které rvou od sirotků, vám, kdo ztrácíte otce, vám, kteří nařikáte a žalujete, vám, kdo hleděti budete na smrt svých milých, vám, starostlivým a nešťastným, bázlivým a jdoucím na smrt jménem Kristovým, pravím, že se vzbudíte jako ze sna k rannímu bdění, jako z noci na svítání Boží. Ve jménu Kristově, nechť spad-

ne bělmo s očí vašich a nechť vzplanou srdce vaše!»

To pověděv, pozdvihl ruku, jakoby velel, a oni ucítili novou krev v žilách, ustalo chvění, neboť nestál před nimi stařec vetčný a ztrápený, ale vladař, který bral duše jejich a zvedal je z prachu a z bázně. Z očí mu plála větší a větší záře, sálala z něho síla majestátu, svatosti.

Hlavy se schylovaly před ním, když mluvil dále: »Sejete v pláči, abyste sklízeli s veselím, proč se lékáte moci zla? Nad zemí, nad Římem, nad hradbami měst je Pán, jenž přebývá ve vás. Kamení zvlhne slzami, písek prosá kne krví, příkopy budou plny našich těl a já vám pravím: Vy jste vítězi! Pán jde dobýt tohoto města zločinů, temnoty a pýchy, a vy jste legie jeho! A jako On vykoupil hříchy světa mukou a krví svou, tak chce, abyste vy vykoupili mukami a krví to hnízdo nepravosti. To vám oznamuje mými ústy.«

Rozepjal ruce, očima utkvěl ve výši, a jim srdce téměř ustávala tlouci, neboť cítili, že jeho zrak vidí něco, co nemohou postřehnouti oči jejich. Tvář jeho byla proměněna, polita jasností a hleděl do výše v mlčení, jak by byl oněměl v roztoužení.

»Jsi to Ty, Pane, a ukazuješ mi cestu. Jakže, ó Kriste, nikoli v Jerusalemě, ale v tomto městě satanově chceš založiti sídlo své? Zde z těch slzí, z té krve chceš zbudovati Církev svou? Zde, kde dnes vládne císař Nero, má stanouti čisté království tvoje? Ó, Pane, Pane! Přikazuješ nebojácným, aby z kostí svých zbudovali základ pod Sion světa a duchu mém prikazuješ ujmouti se vlády nad lidem země, hle, vléváš zdroj síly na slabé, a by se stali silnými a odtud prikazuješ mi pásti beránky své na věky věkův. Budiž v leben, jenž kážeš vítěziti! Hossana! Hossana!« — Bud' toho hodna, že ve tvých žilách koluje krev mučedníků! Na katolickou víru vždy hrdá, statečná a katolické víře vždy věrná!

V. Zachovej si vždy mravní čistotu!

1. Jsi živý chrám Boží!

Naše chrámy jsou budovy posvátné, neboť jsou posvěceny pro služby Boží a přebývá v nich Ježíš Kristus v nejsvětější svátosti oltářní. Podobně i tvé tělo je něčím posvátným, neboť bylo posvěceno jako živý chrám Boží. Stalo se to při svatém křtu, kdy

jsi po prvé obdržela milost posvěcující. Tehdy Duch svatý vstoupil do tvé duše, začal v ní přebývat a tím ji posvětil. Duše je však v celém těle. Proto Duch svatý tím posvětil nejen tvou duši, ale i celé tvé tělo. Bůh je jeden ve třech osobách. Proto, kde je Duch svatý, je také Otec nebeský a Syn Boží. Stala ses tedy milostí posvěcující, příbytkem trojjediného Boha. V Písmě sv. čteme: »Nevíte, že jste chrámem Božím a že Duch svatý přebývá ve vás? Kdo kazí chrám Boží, toho zkazí Bůh. Neboť chrám Boží je svatý a tím jste vy.« (I. Kor. 3, 16-17). »Nuže oslavujte a noste Boha v těle svém!« (I. Kor. 6, 20).

A kolikrát jsi byla u sv. přijímání, tolikrát ses stala živým svatostánkem, neboť přebýval v tobě Syn Boží se svým svátostným Tělem. Proto čteme v Písmě svatém: »Nevíte, že těla vaše jsou údy Kristovy?« (I. Kor. 6, 15.)

2. Nesesmilníš!

K celému tělu chovej se proto vždy s posvátnou úctou. Zvláště k jednomu ústrojí svého těla musíš se chovat s úctou nejšetrnější. Je to ústrojí, které Bůh v tobě tak zařídil, aby se v něm mohl vyvinout nový lidský život. Tomu ústrojí říkáme ústrojí pohlavní. Je to něco velmi vážného, ba posvátného. Vyhybej se lidem, kteří o tom mluví sprostě anebo o tom lehkomyšlně žertují. Jsou to lidé buď nerozumní anebo obyčejně zkažení a mohli by zkazit i tebe. Takoví lidé jsou ubozí, neboť nepochopili úžasnou vznešenost lidského poslání, toho totiž, že ie člověku Bohem dovolena tvůrčí spolupráce při vzniku nového života. Člověk, který z čistého a vznešeného dělá nízké a špinavé, sebe nejen poníží a pošpiňuje, ale také ochuzuje.

Toto ústrojí je jako posvátný pramen nového lidského života. Šestým příkázáním (»Nesesmilníš«) chrání Bůh tento posvátný pramen před znečištěním, před hříchem. Následkem hříchu dědičného jsme více nakloněni ke zlému než k dobrému. Proto některé části těla zahalujeme, zvláště části pohlavní. Je to nejen z úcty k tělu, ale zvláště proto, aby nedráždily k něčemu nedovolenému.

Jen ti mají právo používatí tohoto nesmírně důležitého ústrojí způsobem, jaký Bůh určil, které k tomu Bůh posvětil platným svatým manželstvím. Kdo není v platném svatém manželství, je povinen nechávat ono ústrojí v úplném klidu a ničím je nedráždit, ani zbytečnou myšlenkou, zbytečným obnažováním, zbytečným pohledem, zbytečným dotekem nebo skutkem. Pro ty, kteří nejsou v platném svatém manželství a

žijí ve stavu svobodném nebo vdovském, platí tato pravidla

Není hříchem, co se děje z nutné potřeby, na příkl. pro očistění těla, pro léčení anebo když někdo myslí na ty věci při vážném poučování. Rovněž není hříchem, kdyby někdo cítil tělesné podráždění, ačkoliv to nechtěl a ničím to nezavinil. Ať však v takovém případě obrátí pozornost k něčemu jinému nebo ať se modlí, aby mu Bůh pomáhal přemáhat toto pokušení. Člověk má své pudry ovládat a nemá jít za nimi slepě jako zvíře.

Bylo by lehkým hříchem proti studu (stydlivosti), kdyby někdo zbytečně, ze zvědavosti se oddával takovým myšlénkám, tak by pohlížel, mluvil, četl, zpíval, kreslil, se obnažoval, dotýkal, se choval k sobě anebo k jiným, že by sobě nebo jiným zavinil malé tělesné podráždění. Bylo by to nestydaté. Necht' toho v takovém případě ihned zanechá, aby podráždění přestalo. Kdyby toho nezanechal, pak by snadno z toho mohl býti těžký hřích proti mravní čistotě.

Bylo by těžkým hříchem proti mravní čistotě, kdyby se někdo oddával takovým myšlénkám, tak by pohlížel, mluvil, četl, zpíval, kreslil, se obnažoval, se dotýkal a choval k sobě nebo k jiným jen proto, aby se tělesně dráždil. Bylo by to nemravné, nepočetné, necudné.

Když někdo přímo, úmyslně a jakýmkoli způsobem dráždí toto ústrojí, dopouští se tím hříchu sebeprznění neboli onanie. Je to nerozum, velká chyba a těžký hřích. Hřích tento působí zhoubně na tělo, neboť častější dráždění jemného a choulostivého ústrojí má za následek přecitlivělost celé soustavy nervové a může býti příčinou, že se později vyvinou těžké poruchy tělesného zdraví. Hřích sebeprznění působí zhoubně na duši: »Kdo se oddává onanii, ztrácí poněmáhle veškerou radost ze života, trápí se výčitkami svědomí, neboť cítí a ví, že se dopouští něčeho ohavného, nepřírozeného a zhoubného. Kazí tím svoji povahu, neboť se stává člověkem neupřímným, přetvářlivým, vnitřně rozervaným a nešťastným.« (Prof. Dom. Pecka, Listy matky dceři, Praha 1932, 13.)

Bez mravní čistoty není pokojného svědomí, bez mravní čistoty není v duši krásy. Necudnost je ošklivost a ohavnost duše, která znesvěcuje a zohavuje i celé tělo.

A proto bych si přál, abys denně stála před zrcadlem svého svědomí, pozorovala a zpytovala denně svoji duši, zda její krása není poskvrněna nepočetnou myšlenkou, žádostí nebo slovem. Necudná myšlenka a slovo na rtech dívky je jako ošklivá hou-

senka na růžovém poupěti. O necudných skutcích ani nemluví. Zvláště večer před spánkem při zpytování svědomí vzpomeň vždy také na to, jak vypadá tvoje mravní čistota, neboť dívka bez mravní čistoty je jako lampa bez světla. A kdybys spatřila nějakou skvrnu na šatě své mravní čistoty, smyj ji upřímnou lítostí z lásky ke Spasiteli a naprav to pevným úmyslem, že chceš chránit proti všemu a proti každému poklad své krásy a bojovat ze všech sil o svoje velké bohatství, velké věno — o svou mravní čistotu.

3. Co dovede způsobit hřích nečistoty?

Měla čtrnáct let. S lehkým srdcem se loučila se školou... Konečně volná, jak ten pták. Bohužel také brzy se rozloučila s kostelem, i se sv. zpovědí a se sv. přijímáním. Tak vplula do dravého proudu svých 15, 16, 17 let.. Bez Krista byla slabá. Nepomohlo ani dobré napomenutí maminky .. Nechala se unášet proudem: »Když jiné, tož já také, jsem jen jednou mladá, ať ze svého mládí něco mám, ať něco užiji. A ostatně: tělo si to žádá. « A tož užívala svého mládí, těla a světa, jak se jí líbilo, bez ohledu na Boží přikázání, i bez ohledu na přikázání šesté. A jak to dopadlo?

Čtete úryvek z jejího dopisu. . »Musím plakat, stále plakat... Měla jsem 14 let, když jsem začala slyšet různé lichotky od mladých pánů. Byla jsem vlastně ještě dítě, málo poučená, nezkušená. Maminka mi sice dělávala často kázání, ale rodiče na to nestačí, aby všechno udrželi v letech, kdy všechno v nás bouří pokušením. Ještě dnes slyším slova maminky: »Raději bych tě viděla mrtvou, než padlým děvčetem!« Kéž bych alespoň v posledním okamžiku, dokud jsem byla ještě nevinná, náhle zemřela! Svatá čistoto, jak dnes toužím po tobě!

Tak krásně ke mně mluvil, tak lichotil, nejprve chtěl políbení, pak ještě více a já mu dala všechno, já mu dala svou nevinnost, svou čistotu. Byl to padouch, ničema!

Ještě dnes mne mrazí po zádech, když si na to vzpomenu, co jsem potom prožívala. . . Moje srdce zatoužilo po čistší lásce! Klesala jsem však hlouběji a hlouběji. Hlucho, prázdno a temno bylo v mé duši a ten, který mi vzal nevinnost, čistotu, ještě házel po mě kameny posměchu, ještě se mi vysmál... Byla jsem na kraji zoufalství. Slyšela jsem, že se konají pro dívky exercicie. Šla jsem na exercicie a tam jsem nabrala zase síly k dalšímu životu.« Pak se z ní stala druhá kající Marie Magdalena. Opět vyrostla v její duši lilie mravní čistoty, ovšem jen kající. Škoda však oné lilie první, zcela neporušené.

Tělesnou neporušenost ovšem ztratila navždy, ta se jí nikdy nevrátí.

»Po lístku lísteček opadal,
stvol zbyl jen z bělostné lilie,
zmizel květ, ptáče už nezpívá
a jenom vichřice zasténá .
Ó, květe bělostné lilie,
jak jsi se rozpadl v prach a troud!
Jediné rosné ty krupěje
na tobě nechtějí, nechtějí schnout . .« (Sládek.)

Hříchy proti mravní čistotě poskvřňují v člověku všechno, co je v něm vyššího, a lepšího, takže takový člověk ztrácí úctu k sobě, sám sebou pohrdá, je zmítán a štván bodavými výčitkami svědomí . . .« Jsouce dětmi Božími, zdělili jsme pudovou nenávisť ke všemu hříchu... Vědomí, že urážíme Boží obraz v sobě, svůj ideál mužství nebo ženství, dává žihadlo neřesti, o níž jsme se domnívali, že poskytne rozkoše. Tento pocit urážky vlastního svědomí, toto pohanění Božství v nás, mění prchavou rozkoš v trvalá muka.

Měli byste se jen podívat na smutné, nešťastné, hříchem poskvřněné obličejy pouličních žen, měli byste slyšet jejich dutý, falešný smích, trapnější než slzy, a poznali byste zklámání neřesti. Není možno, aby z ní mohl člověk čerpati štěstí. Vše, co v ní jest, je toliko chvilkové vzrušení, nervosní rozveselení, pěna na povrchu sklenice, jež ukrývá smrtící jed na dně.« (O. Swett Marden, Mlčeti je zločin, Praha 1925, 122.)

4. Nejhorší jed pro duši.

Hříchy proti mravní čistotě působí zhubně na vloh y duševní. Čím je tělesné ústrojí mladší, tím záhubněji působí na ně tyto hříchy: paměť slábn e, rozum otupuje a vůle malátní. Kolik nadějných mladých lidí utone v bažině nemravnosti! Takoví si vlastníma rukama předčasně vykopávají hrob! Až je pozdě, potom litují... Lékař MUDr. J. Barth prohlásil: »I zabývání se v duchu nečistými smyslnými obrazy působí zhubně na mozek, na rozumovou činnost a paměť.« Za to čistá duše má jasný úsudek rozumový a nesmírnou sílu vůle!

Nemravnost vyvolává odpor k Bohu a vede často k úplnému odvratu od Boha. Člověk, který je v bahně smilstva, nerad se modlívá, vyhýbá se mši svaté a zvláště pocituje odpor k sv. zpovědi a k sv. přijímání. Najednou má plno námitek proti sv. zpovědi, že prý není třeba se ze hříchů

vyznávat, stačí prý zpověď všeobecná, jak to mají v jiných »církvích« anebo stačí prý jen lítost bez zpovědi, že prý nepotřebují prostředníka mezi Bohem a mezi sebou a ostatně tělu prý se má vyhovět ve všem, co si žádá a to prý není žádný hřích.

Pak začíná víra takových slábnout, jako když v lampě dochází olej a pojednou »lampa, co temně hořela, prskla a zhasla docela«, lampa živé víry Stává se nejednou, že takoví ani na smrtelné posteli nechtějí se smířit s Bohem, umírají ve svých hříších v odvratu od Boha a v tomto odvratu zůstávají vlastní vinou po celou věčnost.

Výstižně praví o smilstvu Písmo svaté: »Cesta do pekel jsou jeho stesky«. (Přísl. 7, 27.) Vroucně se proto modlívej: »Od ducha smilného, vysvobod' nás Pane.« Smilstvo však poskvvrňuje nejen duši, ale i tělo, které je živý chrám Boží.

5. Nejhorší jed pro tělo.

Kdo se prohřešuje proti mravní čistotě, hřeší proti posvátnému prameni nového lidského života, zakaluje, otravuje tento pramen a proto často trpí následky jeho hříchu on i jeho potomci. Jaká to lehkomyšlnost, nesevdomitost a bezcitnost od takových lidí! Nejsmutnější jsou ony případy, kdy někteří zplozují děti, ačkoliv je někdo z nich nakažen nebezpečnou pohlavní nemocí. Na takové případy se vztahují slova Písma svatého: »Bůh do třetího a čtvrtého kolena stíhá syny za nemravnost otců.« (II. Mojž. 20, 5.) Takové nešťastné děti potom celý svůj život mají trpkou vzpomínku na své rodiče nebo prarodiče a žalují na ně: »Otcové naši zhřešili, ale my jejich nepravosti neseme.« (Pláč Jer. 5, 7.) Někdy na tom neštěstí má vinu muž a někdy také žena.

Dr. Ad. Pelikán T. J. vypravuje: »Někdo před lety dostal nakažlivou pohlavní nemoc. Co za osm let své nemoci prodělal hrozných utrpení tělesných, ponížení duševních, ztrát peněžitých, důtek od představených pro svou ochablost ve službě, dalo by se nazvat mučednictvím. A v nemoci leží jeho žena, vyhublá, ztrápená, bídná kostra. Vedle lůžka stojí osmileté dítě, plné katarů a chorob. Matka plakala a svěřila se: »Za deset let, co jsem vdaná, ani hodinu jsem nebyla zdravá . . . Opravdu mučednictví za mužův hřích a jeho lehkomyšlný krok.« (Ovoce se stromu poznání, Praha 1941, 33.)

Nakažlivé nemoci pohlavní jsou velmi zhoubné a také dědičně přenosné. Nákaza se šíří obyčejně pohlavním stykem s nakaženým člověkem. Někdo však se nakazil i jiným způsobem, na

příkl. políbením na rty, použitím sedacího klosetu, znečištěného příboru nebo takové sklenice v restauraci nebo, že bral po jiném něco do úst a podobně. Takové případy jsou ovšem jen velmi řídké, ale přece jsou možné. Pohlavní nemoci nelze vždy úplně a bez následků vyléčit, zejména tehdy ne, když s léčením se začalo pozdě.

Hrůzou, odporem a ošklivostí tě naplňuje pouhá myšlenka na tyto choroby. Je však zaručený prostředek, který tě takových chorob může uchránit. Tím prostředkem je čistý, mravný život!

K tomu píše lékařka MUDr. M. Klímová-Fügnerová: »Chraňte se nejprve před náhodnými známostmi. Nepřivolejte k důvěrnému chování. Člověk, který se k vám chová dotěrně, chová se tak jistě i k jiným. Takovou lehkomyšlností mohl snadno přijít někde k nákaze. Varujte se ho! Nepijte ze společné nádoby, odmítněte nečistě myté přístroje v hostincích. Buďte samy čistotné. Neberte do úst předměty, které měl jiný v ústech. Neďte se líbat neznámými lidmi a v příbuzenských stycích nastavte raději tvář než ústa...«

Ženská zvědavost a nátlak přítelkyň už mnohou dívku přivedl ke zbytečným nesnázím. Dívka se chce vyrovnat druhým, které chlubitě vypočítávají své úspěchy u mužů, mluví o počtu svých schůzek a vysmívají se těm, které doposud nikoho nemají! Nechtějte však být mezi nimi! Získá-li muž lehce ženu, nelze se divit, že si to nikterak necení a ani si neváží ženy, která se tak lehkomyšlně dívá na vzájemný styk. Buďte veselé a bavte se, ale odmítněte nenáležitě důvěrnosti...

Proto se chovejte tak, abychom se vyvarovali nákazy. Za své zdraví jsme odpovědni budoucímu pokolení. Proto se doporučují zdravotní prohlídky před sňatkem. Lékař v poradně prohlédne oba snoubence, přesvědčí se o jejich zdraví a poradí nebo varuje, kde by spojení znamenalo neštěstí pro oba dva a později i pro jejich potomky. Ze zdravých rodičů zdravé děti! Prohlídka pomáhá oběma lidem k tomu, aby mohli žít vzájemně v důvěře a ve zdraví. Vyžadujte proto lékařské vysvědčení! Muž se špatným svědomím se mu bude vyhýbat. Už to vám bude znamením, abyste byly opatrné. Požadavek lékařského vysvědčení platí ovšem pro obě strany.« (Hygiena dospívajícího děvčete, Praha 1942, 10, 16.) Každý, kdo vstupuje do manželství, je povinen přenést rodinnou krev budoucímu pokolení čistou a nezkaženou.

6. Jen čisté mládí je krásné.

Pravou krásu dává dívce jen mravní čistota. Říká se, že nám

zbyly z ráje tři věci: květiny, hvězdy a oči nevinného dítěte. Ještě snad krásnější jsou oči nevinné dívky. Jak klidně, jasně a radostně se dívá, jak září nadzemskou nádherou! A líce, tak mladistvě svěží, vydávají zrovna lesk nezkaženosti a stydlivosti. Upřímné rysy obličeje prozrazují, že ještě nebyly znetvořeny hříšnou náruživostí! Celá její bytost dýše podivuhodnou libezností a roztomilostí. Žádná pozemská nádhera se nedá přirovnati k této kráse. Ve tváři čisté mladé dívky vidíme odraz nebeské krásy. Je to něco krásnějšího než pohled na hvězdy o půlnoci jasně zářící, něco čistšího než třpyt ranní rosy v paprscích slunce a než křišťalový horský potok. Výstižným obrazem nevinné dívky je lilie, která za letního rána ponejprv otevře bělostný kalich. Její sněhovou bělost dosud neposkvrnil ani prášek, její jemňoučký samet žádné dotknutí nesetřelo a svou nádhernou vůní vábí všechny.

Netoužíš po této kráse? Je ti lhostejno, zda tvůj obličej odpuzuje všedností a otrlostí, kterou jej znetvořuje nečistá duše, či jsi-li krásná a milá Bohu i lidem? Můžeš si zvolit. Každý člověk je sochařem své tváře. Krása není v ozdobě vnější. Některá je sice pěkně oblečena a k tomu ještě umělými prostředky přikrášlena, avšak její pohled je nepříjemný, odpuzuje. Krása není pouze v zevnějšku, v tělesných formách, nýbrž ve výrazu oka, neboť z oka se dívá na nás duše každého člověka. Když duše je krásná, i pohled je krásný.

Chceš-li míti ušlechtilé, svěží, krásné rysy obličeje, jasné, čisté, lesknoucí se oko, duši zářící nebeskou krásou, pak si zachovej vždy stud a mravní čistotu!

7. Jen čisté mládí je radostné.

Mravní čistota dává také pravou radost. Jen ten člověk má skutečně pravou, čistou, nezkaženou radost, jehož duše může si říci: daří se mi dobře! Nemá proto pravé radosti člověk, který nezachovává mravní čistotu. Jak by mohl býti opravdu veselý, když jeho duše křičí bolestí? Člověk nečistý dovede sice také žertovat nebo se smát, že je to třeba slyšet i daleko, ale jeho žerty nepůsobí. Dělá-li někdo nečisté vtipy a směje se jim, pak je to hrubý, sprostý smích, který se více podobá řehotání zvířete než radostnému smíchu šťastného člověka. Když si zachováš vždy mravní čistotu, tím také si zachováš i pravou radost.

8. Jen čisté mládí je ušlechtilé.

Mravní čistotou si zachováš i svou lidskou důstojnost. Co dělá člověka člověkem není jen tělo, neboť to má mnoho společného

se zvířetem. Člověka dělá člověkem jeho duše. U koho duše vítězí nad pudy těla, u toho se zachovává i lidská důstojnost. Tím také ukazuje člověk svou sílu, neboť jen podle pudů žije zvíře. Pud ovládnout dovede jen člověk! Tím ovšem neříkáme, že pudy vůbec jsou něco špatného. I pudy dal Bůh lidem, na příkl. pud po výživě, pud po činnosti a ještě jiné pudy, které slouží tomu, aby si člověk zachovával svůj život a pud pohlavní, aby se na světě udrželo lidské pokolení. Co je pro auto motor, tím jsou pro člověka pudy. Motor i auto se musí řídit a pudy také. Kdyby se nechalo auto jeti úplně volně a bez řidiče, špatně by to dopadlo. Stejně špatně to dopadá u toho, kdo neovládá své pudy a jde slepě za nimi. Rozumný člověk používá svých pudů tak, jak to přikazuje Bůh a nejedná ani v tom směru nikdy proti jeho zákonům. Pudy mají člověku sloužit a člověk nikdy nemá jim hříšně otročit. Šesté přikázání Boží chrání člověka před tím, aby se nestal otrokem pudu pohlavního.

9. Jen čisté mládí je dobrým základem zdraví.

Kdyby ti někdo říkal, že život mravně čistý a zdrženlivý je zdraví škodlivý, je to tvrzení úplně nesprávné. Lékař MUDr. May k tomu prohlašuje: »Za své téměř třicetileté praxe léčil jsem již nesmírně mnoho obětí chlípnosti, avšak ani jednoho, jenž by měl proč litovat, že žil ctnostně a zdrženlivě.« (H. Schilgen, Ty a on, Brtnice 1930.)

Lékař a profesor Mantegazza se o tom vyjádřil takto: »Viděl jsem již mnohé, kteří nepravostí se přivedli k naprosté ochablosti, blbosti a ochromení. Víím, že mohu vypočítat nejméně dvacet nemocí, které bývají ovocem nemravnosti. Neviděl jsem však ani jediné nemoci, která by byla způsobena mravní čistotou... Všichni, zvláště mládež, mohou na sobě poznat dobrodiní mravní čistoty. Paměť je pohotová a pevná, myšlenky živé a plodné, vůle silná a charakter se zocelí v energii, o níž spustlíci nemají poněti. Žádné zrcadlo neukazuje nám okolí v tak nebeských barvách jako mravní čistota, jež vrhá jako hranol duhové barvy na všechny věci a poskytuje nezkalenou blaženost.« (Uvádí Dr. Tóth, Čisté dospívání, Praha 1936, 132.)

Na mezinárodním sjezdu pro zdraví a péči o mravnost v Bruselu bylo přijato toto usnesení: »Je zvláště třeba poučovati mládež, že zdrženlivý život nejen neškodí zdraví, nýbrž zaslouží doporučení s lékařského i zdravotního stanoviska. (Tamtéž, 133.) Pro nás je samozřejmé, že nemůže škodit život mravně čistý, neboť týž Bůh, který dal přikázání »Nesesmilníš«, dal také přikázání »Nezabiješ!«

10. Jen čisté mládí je Bohu milé.

Člověk, který má mravní čistotu, je milý nejen lidem, ale je milý zvláště Bohu. Kristus řekl: »Blahoslavení čistého srdce, neboť oni Boha viděti budou.« (Mat. 5, 8.) Blahoslavení, t. j. nevýslovně blaženi, šťastni. Blaženi už zde na světě a zvláště jednou po smrti na věčnosti. Takové osoby Kristus nad jiné miluje a chystá jim v nebi zvláštní odměnu. Této odměny budou požívati v jeho blízkosti s Pannou Marií, se svatým Janem apoštolem — miláčkem Páně, se sv. Anežkou, se sv. Aloisem, se sv. Terezií od Ježíška a s jinými svatými, kteří jsou ozdobeni mravní čistotou. Takoví následují Beránka Božího, kamkoliv jde a zpívají mu píseň novou, které se může naučiti jen ten, kdo si zachoval neporušenou mravní čistotu. (Zjev. 14, 3-4.)

11. Velký příkaz mládí: žij čistě.

Jsou různé rady a příkazy, která se dávají mladým lidem. Zvláště důležitý je příkaz: »Uchovej se čistým!« To je opravdu velký příkaz mládí. »Neposlouchejte těch, kdož vám říkají, že neřest je nezbytná. Není nic nezbytné, co je špatné. Každá neřest je slabost. Neřest a svěžest nemají nic společného! Čistota je síla, zdraví, moc, charakter. Je to jakoby něco božského v člověku.« (Marden, O. Swett, Mlčeti je zločin, Praha 1925, 29.)

Je to nebezpečná lež, když někdo tvrdí, že mladému člověku prý nelze překonat pud pohlavní a proto prý nemůže žít čistě. Toliko jediný pud si vyžaduje ukojení u každého člověka a sice pud po výživě, neboť ukojení pudu po výživě je podmínkou zachování života každého jednotlivce. Kdyby člověk neukojoval pud po výživě, zahynul by. Nepotřebuje však k zachování svého života ukojování pudu pohlavního, neboť tento pud je určen nikoli k zachování života jednotlivce, ale lidského pokolení. Je tudíž tento pud překonatelný a člověku možno žít čistě. Dr. Meyer k tomu poznamenává: »Z á m i n k a » n e p ř e k o n a t e l n o s t i p o h l a v n í h o p u d u « j e n e j v ě t š í l ž í, j e j í m i ž h r o z n ý m i n á s l e d k y s t ů n ě c e l é l i d s t v o.« (Uvádí Tóth Tih., dr., Čisté dospívání, Praha 1936, 132.) Jen čisté mládí dává záruku životního štěstí!

12. Mnoho dívek a mužů žije čistě, žij čistě i ty!

Máme bohudíky mnoho mužů a dívek, kteří žijí opravdu mravně a čistě. Prohlásil to přímo a s radostí vynikající lékař MUDr. R. Biot, když napsal ve sborníku přednášek lyonské lékařské společnosti r. 1936 tato slova: »Prohlašuji, protože to vím jako lékař z pramenů, o jejichž upřímnosti jsem zcela pře-

svědčen: velký počet odrostlých jinochů a dívek zachovává čistotu úplnou a uvědomělou. Je jich nyní více, než bývalo dříve. Jednou z příčin tohoto pokroku je rozkvět sdružení mládeže . . . , v nichž se upevňuje náboženský duch.« (Vašek B. dr., Doba úzkosti a varu, Praha 1936, 63.)

Jistě chceš si zachovat vždy neporušenou mravní čistotu. Nevdáš-li se, panenskou čistotu po celý život, vdáš-li se, panenskou čistotu až do manželství a pak čistotu manželskou (t. j. neprohřešovat se proti manželským povinnostem).

VI. Kterými prostředky si zachováš mravní čistotu?

1. Zachovej si vždy stud!

1. T v é t ě l o j e p o s v á t n é. — Žádná pozemská bytost nemá tělo tak krásné a dokonalé jako člověk. Již starořímský pohanský lékař a filosof Galenus napsal ve své knize, v níž popisuje tělo lidské: »Moje kniha o těle lidském je oslavný zpěv o Stvořiteli.« Tvoje tělo není však pouze mistrným dílem Božím, ono se stalo milostí posvěcující dokonce i živým chrámem Božím! Častěji se proto zamysli nad slovy apoštola sv. Pavla: »Aneb, nevíte-li, že tělo vaše je chrámem Ducha svatého? Nuže oslavujte a noste Boha v těle svém.« (I. Kor. 6, 19-20.) »Aneb, nevíte-li, že jste chrámem Božím a že Duch svatý přebývá ve vás? Kdo kazí chrám Boží, toho zkaží Bůh. Neboť chrám Boží je svatý a tím jste vy.« (I. Kor. 3, 16-17.)

Křtem svatým byli jsme zároveň přijati do církve katolické. Církev katolická je tajemné tělo samého Ježíše Krista. Stali jsme se tudíž křtem svatým údy toho tajemného, svatého těla. Proto píše apoštol sv. Pavel: »Aneb, nevíte-li, že těla vaše jsou údy Kristovy?« (I. Kor. 6, 15.) A nejen to. Častěji si vzpomeň: kolikrát jsi byla u sv. přijímání, tolikrát ses stala živým svato-stánkem Pána Ježíše. . . Jak posvátné je proto tělo každé z vás, tělo katolické dívky! Jak uctivě máš proto na své tělo pohlížet, uctivě je zahalovat a uctivě se k němu chovat. Máš právo totéž žádat i od jiných.

2. Odkud je v těle náklonnost ke zlému? Tak posvátné je podle víry křesťanské tělo lidské a přece se v něm někdy ozývají sklony zlé, pokušení ke hříchu. Jak je to možné? Je to následek prvotného hříchu. Zprvu tomu tak nebylo. Naši prarodiče vyšli od Boha — Stvořitele jen s dobrými náklonostmi tělesnými. Dokud Boha poslouchali, byli jako nevinné děti. Ač-

koliv neměli na sobě šatů, nestyděli se, poněvadž tělo je ke hříchu nedráždilo, byl úplný soulad mezi tělem a duší. Jakmile však Boha neposlechli a zhřešili, už nemohli snést klidně pohled na neoděné tělo. Písmo svaté praví, že se ukryli a udělali si zástěry. Proč? Hříchem prvotným ztratili nejen milost posvěcující a mnoho jiných darů Božích, ale také byl porušen soulad mezi duší a tělem, neoděné tělo začalo býti pokušením ke hříchu. Od té doby se slušní lidé oblékají a sice nejen na ochranu proti špatnému počasí, ale také na ochranu studu, aby tělo nebylo dráždidlem ke hříchu podruhé.

3. **Stud.** Aby nás Bůh co nejvíce chránil hříchů, k nimž pokouší tělo, proto nám vložil do duše posvátný cit, že se na lidském těle nemá odhalovati nebo zdůrazňovati šatem nic, co by vzbuzovalo u druhých pohlavní myšlenky a pocity. Tomu posvátnému citu říkáme stud. Bůh ti vložil do srdce posvátný cit studu, abys věděla co se sluší a co se nesluší. Podle toho se také vždy chovej k sobě a k jiným.

Buď na svůj stud vždy hrdou, vždy jej zachovávej ať se komu líbí nebo nelíbí a chraň jej proti každému! »Bůh dal každé ženě přirozený cit, který jí chrání čistotu duše i těla. Je to stud. Nevinná dívka se zardí, když slyší neslušné řeči nebo vidí nemravné obrazy a bylo by jí nesnesitelné, aby ji někdo, zvláště muž, viděl nedostatečně oblečenou. Která dívka se nestydí, ta již nemá nejjistější zbraň, chránící její nevinnost. Jsou i takové dívky, které se chlubí, že se odváží všeho, že se vůbec nestydí. Ale nemají příčinu chlubit se, nýhrž plakat.« (Gerelyová Joľana, Dospívajícím dívkám, Praha 1936, 121.) »Strom bez květu a panna bez studu zřídka přichází k jakému užitku.« (České přísloví.)

Stud je ochrannou hradbou kolem mravní čistoty. Když tato hradba je pevná, i mravní čistota je v bezpečí. Kdyby však tato hradba byla někde prolomena, pak je v nebezpečí i čistota. Dobře vyvinutý stud je nejlepší ochranou mravní čistoty. Je ochranou daleko lepší, než nejlepší poučení. Je proto velmi důležité, aby stud byl vždy a všude zachován. Často i tam, kde jsou vyšší pohnutky málo působivé, jako na příkl. láska k Bohu, strach před odpovědností za hrobem, anebo, kde těchto pohnutek vůbec není, jako u nevěřících, tam bývá stud poslední ochrannou zdí, jež brání mravní čistotu. Běda však této ctnosti, když se prolomí ochranná hradba studu! Stud také pomáhá, abychom ne-

byli jiným příležitostí k pádu, neboť ukrývá před zrakem jiných, co by mohlo býti podnětem k jejich poklesku.

Stud je vrozen všem lidem a probouzí se v době pohlavního dospívání, aby chránil klidný - nerušený a zdravý vývin tělesný. Poněvadž dívka - žena mívá nejtěžší škody z porušení mravní čistoty, proto právě ji obdařil Stvořitel nejjemnějším citem studu. Čím je poklad větší, tím silnější má být jeho obrana. Je proto stud nejdůležitější vlastností každé dívky a také její nejkrásnější ozdobou. Mravní čistota je neviditelná, skrytá perla v nitru dívky, avšak stud je jejím zevním znakem a projevem. Podle stupně studu u dívky soudíme o její vnitřní mravní ceně. Stud musí s tělesným dospíváním dívky růsti a se zdokonalovati.

Stud je sice vrozen, avšak výchovou má se státi uvědomělou ctností. Proto je dívka vždy bdělou, aby její stud nebyl oslaben, nebo dokonce otupen a dbá toho, aby jej rozvíjela a zjemňovala. Není proto vyzývavá v obleku, v držení těla v chování na místech veřejných i soukromých, v řeči a v pohledech, nýbrž zachovává vždy patřičnou sebeúctu a zdrženlivost.

4. Co vidíme dnes? — Některé dívky ubíjejí stud u sebe a u jiných dráždivým oděvem. Tak škodí nejen jiným, ale také sobě. Jiným škodí tím, že je přivádějí do pokušení. Hřích druhých je v tom případě hříchem jejich. Na takové se vztahují přísná slova Ježíše Krista: »Běda člověku tomu, zkrze něhož přichází pohoršení!« (Mat. 18, 7.) Škodí však také sobě, neboť tím hřeší a přivádějí se do nebezpečí, že budou od jiných sváděny k hříchům dalším. Mnozí je budou považovat za lehkomyšlné a budou se domnívat, že si k nim mohou všechno dovolit. Zároveň se vydávají v nebezpečí nešťastného manželství. Základem šťastného manželství je láska pravá, totiž láska nejen k tělu, ale především k duši. Když některá své tělo příliš vystavuje dráždivým oblékáním, může z toho vzniknout u mnohého »láska« jen k tělu, totiž živočišná žádost užití toho těla a nikoliv láska pravá, k duši. To bývá nejčastější příčinou nešťastného manželství, rozvodů a rozluk, poněvadž této žádosti brzy jedno tělo zevšední a touží potom zase po jiném.

A by š a t b y l s l u š n ý, má býti pod kolena a ne těsně přiléhavý anebo průsvitný. Je nevkusné používatí kdekoliv šortek a mužských kalhot. Mladý spisovatel Eda Jitzovský, který má plné pochopení pro potřeby mládí, napsal ve svém románě »Hrdá

srdce« jemně, ale dosti srozumitelně: »Snad na těch šortkách dívčích nic není, ale nejsme u řeky a všude jinde se mi to zdá býti zevšedňováním dívčího půvabu a otupením studu.« (Str. 101.) A Zdena Šecková se vyjádřila v denním tisku o dívkách a ženách, které se rády oblékají do mužských kalhot takto: »Myslila jsem, že si ty kalhoty oblékáte, abyste se líbily mužům. Hovořila jsem oněhdy s jedním o vás, jak se mu líbíte. Mávl jen rukou a doprovodil to větou — nu, nebudu ji raději opakovat, ale vzala mi odvahu vás vzítí v ochranu. A byl to muž mladý, duchaplný, elegantní, žádný nepřítel žen...« (»Lidové noviny« 2. 9. 1944.) Když už některá dívka chce použití mužských kalhot, pak ať to omezí jen na zaměstnání, kde by sukně byla nepraktická anebo kde by se v sukni vystavovala nebezpečí úrazu, při některých druzích sportu (na příkl. při lyžování), anebo z důvodů zdravotních za velké zimy. Ještě zdrženlivější je rozumná dívka v používání šortek, které omezuje jen na některé druhy sportu (na příkl. u vody), nikdy však se v nich neukazuje na ulici anebo dokonce při jízdě vlakem. Používá-li dívka mužských kalhot anebo šortek nevhodným způsobem a na nepatřičném místě, působí to nepřírozně, nehezky a často i pohoršlivě. Rozumná a samostatně myslící dívka nenapodobuje bezmyšlenkovitě to, co vidí na jiných, nýbrž spoléhá také na úsudek svého zdravého rozumu a zachovává si zdravý smysl pro krásu.

I při koupání má býti slušný koupací úbor. Slušná dívka se při koupání vyhýbá společnosti mužské, nechodí v koupacím úboru na veřejná frekventovaná místa, nevystavuje své obnažené tělo a také při sportu dbá požadavků studu. Jaká je však nejednou skutečnost? V době letní vidíme naháčství skoro při každém kroku: při cvičení a sportu, při společném slunění a koupání hochů a dívek dohromady v koupacím úboru naprosto nedostatečném. Na veřejných silnicích, na návsích, na náměstích potkáváme v době letní v koupacím úboru nejen děti, nýbrž i mládež dospívající, ba dospělé. A v jakém úboru! K tomu si ještě vzpomeňme na různé obrázkové časopisy, reklamy, výkladní skříně, na film a divadlo, jistý druh četby, na mnohé tance a jiné smutné úkazy pošlapání studu. Kam to směřuje?

Ať se nikdo neodvolává na divochy v horkých krajích. Slavný národopisec dr. Koppers zjišťuje v knize »Národové a kultury«: »Ženu ve vlastní prakultuře nikde nenalézáme beze všeho šatu. Zde platí pravidlo bez výjimky. Co dráždí, zakrývá se«. A dále dokazuje, že šat i v dobách nejstarších není pouze ozdobou, nebo jen ochranou proti nepříznivým vlivům povětrnosti a proti poranění, neboť pak by ho potřebovaly

nejvíce malé děti a právě ty v horkých krajinách ho nemají. Ne-
ní ani znakem vdaných žen, neboť pak by nebylo možno vysvětlit
šat dívek před sňatkem. Nezbyvá než uznat, že šat
vznikl jen z vrozeného studu. Odložení šatů u
národů totemisovaných je již z doby pozdější
a bylo zaviněno mravním úpadkem.

Co soudí o kultu nahoty věhlasní lékaři? Před-
sednictvo spolku pro sexuální etiku zjistilo, že u mnoha du-
ševních nemocí první známkou duševního ne-
mocnění je ztráta pocitu studu. V resoluci bylo pro-
hlášeno: »Spolek lékařů pro sexuální etiku má za svou povin-
nost vyzvat všechny lékaře k rozhodnému stanovisku proti
stále více se šířícím výstřelkům hnutí kultu nahoty. Národu se
musí objasnit, že jsou v tom stále vážná nebezpečí v ohledu
mravním a tím nakonec také v ohledu zdravotním.

Je naše povinnost poukázat na to, že lze pěstovat kulturu těla
dostatečně a naprosto účelně takovým způsobem, aby se za-
bránilo odkládání posledních závojů vůči druhému pohlaví. Mu-
síme protestovat proti mylnému a klamnému názoru, že úplná
nahota je v zájmu zdravotním a že navyknutím na úplnou na-
hotu přestanou erotické myšlenky. Ani nám lékařům, ani lidu
nelze předstírat takové nepravdy, které se nestanou pravdami
tím, že snad jim někdo věří.

Musíme zřetelně prohlásit, že musí býti bez-
podmínečně zachován přirozený pocit stydli-
vosti ve své přírodní a oprávněné formě, třeba-
že nejsme pro přehnanou pruderii. Neboť v tom-
to pocitu studu vidíme výraz úcty k sobě a k
vlastní osobnosti. Podkopávají tento pocit,
znamená podkopávají mravní základy osob-
nosti.« (Fattiger Jos., Katecheta vypravuje, I., Olomouc 1935,
442-443.) Zcela bez studu je toliko zvíře. Kdo v
sobě stud zašlapal, klesá na úroveň zvířete.

Aby byl zjemňován posvátný cit studu, nestačí chránit se v
tomto ohledu nevázanosti jen vůči mužům, zvláště na místech
veřejných. Je třeba na to pamatovat i před blízkými příbuzný-
mi, v soukromí. Ukazovat se v nedbalkách, nedbati studu při
oblékání a svlékání, jakož i při jiných okolnostech, to jsou už
jen drobné věci, ale právě tyto drobné nedbalosti stále více
oslabují stud, jehož výrazem je zevní chování. Ba i když je o
samotě, bude křesťanská dívka na to pamatovat, že je ve spo-
lečnosti svého anděla strážného, že má Boha v sobě, když je v

milosti posvěcující a bude se proto chránit všeho, co není ospravedlněno rozumným důvodem nebo nutností.

Totéž platí o držení těla, o chůzi i všech pohybech, o řeči i pohledech. Snadno můžeme posoudit jaká je mladá osoba již z toho, jak sedí. V řeči vyloučí slušná dívka všechna slova, která jsou neslušná, nebo dokonce urážejí stud. Věci, které se týkají oblasti pohlavní, jsou tak vážné, že je znesvěcením, když se někde stávají předmětem zábavy nebo dokonce vtipů. Slušná dívka se proto k takovému rozhovoru nepřidává, vtipům toho druhu se nesměje a obrátí řeč na jiný předmět. Kdyby to nebylo možno, tak se omluví a z takové společnosti odejde. Když je to v zaměstnání a odejít nemůže, klidně řekne, že ji to ruší v práci a kdyby ani to nepomohlo, sdělí, že tuto záležitost přednese k dalšímu jednání. Zatím neprojeví žádný zájem o rozhovor toho druhu a hledí si jen své práce.

Opatrnost v pohledech vyžaduje, aby se dívka chránila zbytečně smělých a nepotřebných pohledů, zvláště na osoby mužské a na vše, co by mohlo otupit jemnost studu. Ulice, výkladní skříně, výstavy, různé výtvoary malířské a sochařské, četba, film, divadlo a mnoho jiných míst a okolností dává mnoho příležitostí k sebekázni v pohledech. Skromnost a sebekázeň v pohledech je známkou vnitřní síly a vyšší vnitřní krásy. Chováním, řečí a pohledem vypovídá duše před světem jaká je a čím se zabývá.

5. Stud je mravní zábranou jednotlivců, rodin a celého národa. — Kdo odhodil posvátné roucho studu, dělá pohoršení, dává špatný příklad, snadno klesá do různých hříchů při nejbližší příležitosti a strhuje s sebou i jiné. Kde hýne stud u jednotlivců, tam také brzy i v rodinách, v osadách, v městech, v kraji, v zemi a ž konečně celý národ je prožrán rakovinou nemravnosti, na kterou bídne odumírá, hýne... Národ mravnější a proto zdravější a silnější přijde na jeho místo. Tam vede pošlapání studu. Můžeme proto tvrdit, že ten, kdo u nás jakýmkoliv způsobem otupuje stud a tím i mravnost, je nejskrytějším a nejnebezpečnějším nepřítelem našeho národa. Zejména národ početně slabší musí zmobilisovat všechny své síly, aby byl mravně silnější, neboť jen tím může zabezpečit svou budoucnost. Je proto špatným vlastencem, kdo otupuje stud a tím mravnost v národě.

Bez nadšáků můžeme prohlásit: o osudu národa se nerozhoduje s konečnou platností u stolů vládních porad, ani v hlavních stanech generálních štábů nebo na poli bitevním,

politickém, mezinárodním, nýbrž zcela v tichu na poli studu, na místě, kde se spolu setkávají dívka a hoch, žena a muž, na poli mravní čistoty!

Mládež čistého srdce je pro zdravý život a budoucnost národa mnohem důležitější, než železniční sítě a autostrady, uhelné doly, hutě, naftové prameny, naleziště zlata a diamantů a rušná střediska průmyslová, než tanky, děla, školy a knihovny, kulturní domy a stadiony.

Otevřme knihu dějin. Říše assyrská zahynula, když Sardana-pal ctil pohanské modly smilstvem, babylonská, když Baltasar hýřil, perská za nemravného Daria, Egypt za neřestné Kleopatry. Změkčilý Řekové neodolali hordám římským a prohnilé císařství římské se zhroutilo pod dunivými kroky barbarů mravně zachovalých...

Jak důležité je proto pěstění studu! Dívka anebo muž, kteří pozbyli studu, jsou hrobaři svého životního štěstí, neboť začnou se bořit do bahna nemravnosti se všemi smutnými následky, jsou hrobaři zdraví rodin a celého národa. Odolnost pevnosti se pozná podle toho, že její brány jsou dobře uzavřeny proti nepříteli. Nuže: dívky — ženy, vy jste nejdůležitější pevností našeho národa. Když tyto pevnosti jsou dobře uzavřeny proti všemu co ohrožuje stud, i celý náš národ je v bezpečí. Kdyby však brány těchto pevností se otvíraly nestoudnosti, je celý národ ztracen. Když klesne muž, Bůh trestá muže. Klesne-li však dívka-žena, Bůh trestá celý národ, neboť v nich, jakožto v matkách, má národ svou budoucnost. Opravdu: r u k a, k t e r á h ý b e k o l é b k o u, h ý b e s v ě t e m. Nuže, dívky—ženy, nejhlavnější pevnosti našeho národa, buďte silnými a nedobytnými ve svém studu a mravní čistotě! — »Menší národ musí býti silný svou čistotou«, řekl president Masaryk. (V časop. »Čas« 1906, č. 330.)

2. Varuj se všeho, co je pro mravní čistotu nebezpečné!

1. N i k d y n e z a h á l e j! — Zahálka je matkou všech špatností i hříchů proti mravní čistotě. Nikdy nezačínej den zahálkou. Jakmile se probudíš a je už čas k vstávání, vstaň ihned bez zbytečného a nebezpečného povalování. »Dábel je velký pán, vstává pozdě«, řekl kdosi. Je v tom mnoho pravdy, neboť na ranního povaleče snadno může přijít pokušení.

Ani tehdy nezahálej, když máš po práci. Sv. Jeroným napomíná: »Dělej vždy něco dobrého, aby d'ábel, který obchází, tě neviděl zahálejícího.« Máš-li tedy po zaměstnání, přečti si dobrou

knihu, zazpívej si, nauč se hrát na nějaký hudební nástroj, jdi na slušný film nebo divadlo, porozprávěj si s věrnou kamarádkou, udělej si vycházku, bav se jakýmkoliv slušným a ušlechtilým způsobem, jen nezahálej. Odpočívej teprve tehdy, když jsi již skutečně unavena a odpočinku potřebuješ.

2. **B u d' v ž d y s t ř í d m á!** — V požívání pokrmů buď vždy střídmat a zvláště se varuj opojných nápojů. Alkohol zatemňuje rozum, oslabuje vůli, přivádí do opojení a v tomto stavu nejčastěji dochází k hříchům proti studu i proti mravní čistotě, neboť alkohol uvolňuje všechny mravní brzdy v člověku. Když některá dívka je v těchto věcech lehkomyšlná a neopatrná, potom s pláčem vzpomíná, jak je to možno, že ona se mohla tak zapomenout a takové věci nechat si líbit — toho se dopustit, ale — už je pozdě. Nechala si vnutit opojný nápoj, dostala z toho »náladu«, byla ke všemu povolná a pak — zapomněla na jtoho »náladu«, byla ke všemu povolná a pak — zapomněla na všecko a ztratila všechno. Nebezpečí, kde ti budou vnučovat opojný nápoj, hrozí zvláště při různých zábavách, na hostinách, na výletě, při různých oslavách a slavnostech. Proto pozor!

3. **P o z o r n a o č i!** — Říká se: zloděj oknem a hřích okem. Tak začal hřích i statečného a zbožného krále Davida. Nejprve se oddával zahálce, pak lelkoval očima se své terasy do sousedních domů, zahlédl ženu Uriášovu Betsabe, ozvala se v něm zlá žádost, potom tuto ženu svedl a Uriáše odpravil.

Kdybys nahodile zahlédla něco dráždivého, odvrát od toho svůj zrak a již se k tomu nevracej, ať je to cokoliv, na příkl. obraz, socha, výjev ve filmu nebo v divadle. Jestliže někteří umělci se zálibou vyobrazují anebo modelují nahoty, pak to není pravé umění, ale úpadek. Pravý umělec svým dílem povznáší výš a nestrhuje jen k tomu, co máme společného se zvířetem. Vždyť jako lidé chodíme oblečení. Proto pravý umělec lidské tělo znázorňuje zahalené. Když je někdy vyobrazuje poněkud obnažené, pak je znázorňuje tak, aby z toho vyzařovala duše a ta povznášela výš.

Fr. W. Förster o tom píše: »Když v tom smyslu hledíme na výšiny umění, vidíme, že tam nahoty ustupují vůbec do pozadí umělecké tvorby. Neboť člověk, obnažený vyjadřuje pouze hmotu člověka. Pravý umělec už tím, že tělo zahaluje, snaží se vyjádřit povýšenost člověka nad pouhým přirozenem. Není přece náhodou, že umění řecké, jsouc na vrcholu, všude dává přednost tělu zahalenému a nikoliv nahotě, jako na příkl. na překrásném vlysu v Pantheonu.« (Jak žít, Holešov 1921, 131.) Nenechej

si proto od nikoho namluvit, že nahota na obrazech a sochách je uměním.

»Dívka, jež dbá o čistotu své duše, vystříhá se nekritického a za našich dob tak rozšířeného kultu nahoty v umění a nadšení pro něj; ať raději vidí v tomto směru závažný nedostatek a velké pobloudění umění. Proto též nebude trpět, pokud to na ni bude záležet, neslušných nahotin na stěnách svého obydlí, nedá si žádných neslušných pohlednic na svůj stůl, nebo do svého alba, odstraní všechny ilustrace a plastiku, jež urážejí stud a budí smyslnost. Když navštěvuje musea nebo výstavy, nebude se zastavovat u obrazů, a plastických výtvorů, které stud urážejí a raději mine díla toho druhu s jistým mravním odporem a s lítostí vůči těm výtvarníkům, kteří se opovažují urážet ve svých dílech ženskou důstojnost a stud. Kdyby se dívka zdržovala před takovými díly a libovala si v nich, vydávalo by to špatné svědectví o její ctnosti, ba i o jejím estetickém vkusu.« (Urban Jan, T. J., Na cestu životem, Brtnice 1928, 100.)

4. P o z o r n a č e t b u ! — Jistý otec měl dceru a ta chtěla vstoupit do kláštera. On však byl rozhodně proti tomu. Aby ji odvrátil od toho úmyslu, dával jí číst špatné knihy, zvláště nemravné romány. A co se stalo? Dcera již nepospíchala tak ráda do kostela, již nechodila tak často k sv. zpovědi a k sv. přijímání a pak přestala chodit vůbec. Chtěla okusit něco z toho, o čem četla v románech. A okoušela to plnými doušky. Potom úplně propadla lehkomyšlnému životu a tak se zapoměla, že utratila ještě své nenarozené dítě, stala se dvojnásobnou vražednicí... Teď se otec chytal za hlavu, co zavinil svou špatnou výchovou, bylo však pozdě. . .

L é k a ř k a M U D r C s a b a v knize »Lékařka radí dospívajícím dívkám« vzpomíná na jednu pacientku v nemocnici, nervově úplně zhroucenou. Byla ještě mladá, ale byly to trosky člověka. Všechny léčebné prostředky byly u ní bez účinku. Minuly celé týdny, ale neukazoval se žádný výsledek. Bedlivě ji pozorovala a tušila, že její duše bude nemocnější, než její tělo. Jednoho večera dala se s ní lékařka do důvěrného rozhovoru, jakoby byla její matkou.

A tu nemocná otevřela své srdce. Byla sirotkem. Vychovaná byla dobře a zbožně. Měla samostatné postavení a slušně se živila. Seznámila se s jedním »velmi vzdělaným a sčtělým pánem«. Také ji chtěl »vzdělávat«, ovšem podle svého způsobu. Půjčoval jí knihy. Ale jaké knihy! Dokazovalo se v nich, že člověk je z opice, tedy jen zvíře, že nemá v sobě potlačovat pudy, neboť by prý nic neužil a ze života nic neměl... A k tomu různé ro-

mány, které ukazovaly, jak se to má dělat, aby se co nejvíce užilo života. Ona se z počátku tomu bránila a nejednou s různěm studu odkládala od sebe pryč takovou knihu. On však k ní tak líbezně mluvil, jí to vylouval, že se toho bát nemusí. Ona, místo, aby udělala konec takové četbě i takové známosti, zamotávala se do toho víc a více. Za půldruhého roku ztratila víru i mravnost, ztratila svou dívčí čest, nevinnost, mravní čistotu, ztratila všechno. Začala žít jen podle svých tělesných pudů, jak on jí to namlouval a jak o tom četla v těch prokletých knihách. Pak utratila ještě své nenarozené dítě. Trpěla hroznými výčitkami svědomí a došlo u ní k úplnému zhroucení sil. Lékařka ihned poznala situaci. Pochopila, že ubohá pacientka potřebuje na prvním místě lékaře pro svoji duši a potom bude teprve možné léčení těla. V tom smyslu jí to vysvětlila a nemocná si dala říci. Vykonalu dobrou svatou zpověď, posílila se Tělem Páně a začala sbírat zbytky svých sil k dalšímu životu.

Jsou to smutné historie! A jsou ukončeny? Nejsou! Opakují se v různé podobě před našima očima znovu a znovu! Ty však mezi těmi smutnými oběťmi být nesmíš a nebudeš! Proto buď mravně čistou i v četbě! Buď opatrnou v četbě různých obrázkových časopisů a knih. Spisovatel a vychovatel F. W. Förster o tom píše: »Nemůže býti nic nezdravějšího, než uměle předražďovati pohlavní oblasti, jako je předražďuje toliká část moderní literatury. Mnozí lidé ani netuší, jak velice na mravní porážky všeho druhu se připravují tím, že v obraznosti stále se obírají pohlavními představami. Rozhodně tomu zabrániti je proto základní činitel duševního i fysického zdraví. V tom smyslu ve velké části moderní literatury zábavné dlužno býti zrovna tak abstinentem jako v otravném alkoholu.« (Jak žíti, Holešov 1921, 136.) A lékař MUDr J. Bart prohlásil: »Moderní romány (totiž nemravné) — nejhorší jed pro tělo i ducha!« Již pohanský spisovatel Quintilián napsal: »Raději bych si přál, abyste neuměli čísti, než abych vás viděl čísti knihy škodlivé čistotě vašich mravů.«

5. **Pozor na mužskou společnost!** — Některá náboženství značně omezují vzájemný společenský styk svobodných dívek s muži. Náboženství křesťanské dává dívce poměrně mnoho svobody v naději, že jí nezneužije. Když dívka vstoupí do světa, má příležitost ukázat, že si takové důvěry opravdu zaslouží. »Právě na každém kroku své životní dráhy se setkává s mužem. Jedna sedí v universitní lavici vedle mužské mládeže, jiná v kanceláři za psacím stolem, v dílně, v pracovně, v obchodě, za kupeckým pultem. Při práci sociální nebo lidumilné se

těž setkává s mužem. Místo pracovní i zábavní, učebna, knihovna, veřejné sady i ulice stejně patří jí i jemu. Ani nemůže, ani není povinna docela se od muže odlučovat. Konečně dospělá dívka může mít naději, že se na této cestě setká s tím, jenž na celý svůj život sváže svůj osud s osudem jejím. Na této cestě se musí poněkud rozhlédnout po světě a připravit se na povinnosti svého budoucího života. Náležitý poměr k mužům je pro dospělou dívku zkušebním kamenem právě tak jejího mravního uvědomění, jak i zocelení její ctnosti.« (Urban Jan, T. J., Na cestu životem, Brtnice 1928, 100-101.)

V poslední době se vytvořilo jakési přátelství mezi těmi dívkami a muži, kteří mají společné zaměstnání. Pokud je takové kamarádství v oboru zaměstnaneckém a pracovním, musíme s tím počítat. Kdyby se však toto kamarádství přenášelo i na bližší osobní poměr, byl by to již přechod k lásce a známosti, což by ovšem vyžadovalo velké opatrnosti. Tu je nutno si dáti poctivě odpověď, zda-li tato známost by byla dovolena či nikoliv a podle toho se zařídit. Poněvadž »přátelství« mezi dívkou a mužem přechází rychle v lásku, proto rozumná a čestná dívka nikdy nezačíná »přátelství« s ženatým mužem.

Bud' proto zdrženlivá ve styku s osobami mužskými. Zbytečně jejich společnosti nevyhledávej a pokud se s nimi stýkáti musíš v zaměstnání nebo z důvodů společenských, bud' vždy velmi opatrná! Nestrp, aby se tě někdo neslušně dotýkal. V takovém případě bud' rázná a klidně takového upozorni, aby laskavě prominul, že nejsi utěrkou pro jeho ruce. Zachovej přesně a výlučně pravidla zdvořilosti. Zejména nezůstávej s osobou mužskou zcela o samotě, ať je to v zaměstnání nebo kdekoliv jinde. Tak se závčas vyhneš mnohému nebezpečí. Nezačínej předčasnou známost. I při vážné známosti zachovej všechna pravidla slušnosti a opatrnosti.

6. P o z o r n a r ů z n é z á b a v y! — Z d o p i s u: »Nejsmutnější případ, který jsem zažil. Dívka nadaná, hodná, čistá, ze zámožnější rodiny, chtěla zůstat v klášteře, kde byla vychována a kde byla všem ostatním vzorem. Nesvědomitá matka zmařila její touhu a dívka s pláčem se rozloučila s místem, kde denně přistupovala v milé kapli ke stolu Páně. Aby jí matka vyhnala z hlavy všechny myšlenky na klášter, vodila ji z jedné zábavy do druhé, do lepších i pochybnějších společností. Po letech se dovidám, že tato, kdysi andělská dívka navázala známost s jakýmsi darebákem doktorem a nezůstalo to bez následků. Pak z hrůzy před hanbou se otrávila a odešla na věčnost nesmířena s

Bohem.« (P. Kubeš, T. J., Maria II., Praha 1936, 278.) Smutný konec kdysi tak nadějně dívky.

Buď krajně opatrná při volbě svých zábav. Zásadně nechod' na filmy a divadelní představení, které urážejí stud. Takové filmy a představení rozdráždí fantasii a potom ke hříchu už mnoho neschází.

Pro dívky, které jsou zaměstnány v uzavřených místnostech, může býti pramenem zdravé zábavy a zároveň tělesného osvěžení vycházka nebo výlet do Boží přírody ve větší slušné společnosti stejně smýšlejících. Bylo by však pro mravní čistotu nebezpečné a snadno by utrpěla čest dívky, kdyby jela sama s hochem někam do samoty na »tramp«.

Pramenem ušlechtilé zábavy může býti též slušný tanec. Dívka má již od přirozenosti smysl pro krásno, tedy i smysl pro ladný, rytmický pohyb, který se uplatňuje při tanci. Vždyť mládí je pohyb, mládí tančí velmi rádo a tančí-li se pro radost z pohybu, je to docela přirozené a správné. U nezkažené dívky není v tom nic hrubě smyslného. Vždyť dívky rády tančí i jedna s druhou, čeho u chlapců nebývá. Později ovšem tančí dívka raději s mladíkem, ale to spíše jen proto, že již svou povahou dává se vésti raději někým silnějším. Tedy ani to nebývá u ní ještě projevem touhy po osobě druhého pohlaví, vždyť tančí raději třeba s otcem nebo s bratrem než s cizím.

Mnohá dívka se však probouzí při tanci ze svého bestarostného dětství a začne pociťovat první záchvěvy smyslnosti. Když nemá tolik sebekázně, aby se ovládala, zvláště když pije při zábavě dokonce lihové nápoje, stává se velmi snadno obětí opojení svých smyslů. O takových bohužel platí přísloví: »Na tanečnické umírá nevinnost a cestou domů je pohřbívána.« Zvláště některé tance jsou někdy prováděny takovým způsobem, že urážejí stud a probouzejí smyslnost. Proto olomoucký arcibiskup vydal již v r. 1933 tuto směrnici: »Katolíci se nesmějí zúčastnit takových tanců, kterými se snadno probouzí smyslnost.«

Z toho je vidět, že nelze jen tak beze všech výhrad prohlásiti každý tanec za dovolený. Závisí to v každém jednotlivém případě na tom, jaký je to tanec, jak se tančí a na úmyslech tančících. Při tom ovšem musíme pamatovat na to, že mladík někdy přistupuje k tanci třeba s jinými úmysly, než dívka. Proto rozumná dívka dá dobrý pozor, aby nikdo nezneužil jejího potěšení z rytmického pohybu a nestrhovala jiné a sebe do víru smyslného opojení. Proto dovede také odmítnout tanec s takovým člověkem, který jej tančí smyslně. Je samozřejmé, že slušná dívka se nechá doprovázet do tanečních místností a také cestou domů

od některého dospělejšího člena své rodiny, a že nečeká až na »polévku z basy«, t. j. na konec zábavy. Rovněž tak nikdy nejde tančit do baru, tabarinu a podobných lokálů nevalné pověsti, ba ani tam nevstupuje.

3. Rychle odpírej pokušení!

1. Z d o p i s u m l a d é ú ř e d n i c e: — »Nikdy by mě nebláznila vzpomínka na mladá léta, kdybych se byla oddala světu a jeho nečistým rozkošem, kdybych byla okusila jeho klamně štěstí. Jak docela jinak je v Boží krásné přírodě, kde se duch nese vzhůru k Tomu, jenž všechnu tu krásu stvořil, než v tančírně, v oblacích dýmu a prachu, hříchu a špíny!

Kolik d'áblových pomocníků mne svádělo ve škole i mimo ni, mladých i starých, i profesor! Zaplatila jsem to vyznamenáním. Čistota duše, láska Mariina a Boží požehnání jest mi cennější než papírové vysvědčení. Ani v budoucnu neuvěřím lichotivým slovům, nedám si nikdy vnutit neslušný oděv, nedopustím, aby na mne kdy mohl padnout nečistý pohled, a na mém těle najít pastvu pro svou náruživost. Nikdy nedám svou mladou duši poskvřnit, nikdy nedopustím, aby se ke mně neslušně mluvilo, ať v kanceláři, ať kdekoliv. Nikdy nedopustím, aby se mně kdo neslušně dotkl. Ať se stanu terčem poznámek a předmětem posměchu, jsem hrda na svou dívčí čistotu a bránila bych ji do krve. A za to vše děkuji matce, která mne naučila lásce k Marii a k exerciciím, jež tu lásku ještě více ve mně roznítily, že mi od mého 16. roku dávaly směrnice, bez nichž bych jistě nebyla tam, kde jsem...«

2. Z d o p i s u p o m o c n i c e v d o m á c n o s t i: — »Není to dnes snadné zůstatí hodnou, neboť kříž pokušení tlačí někdy velice těžce. Někdy si myslím, že už to ani nevydržím, ale Pán Bůh mi dává zase sílu. Jsem zde ve městě opuštěna a ti, u kterých sloužím, nejsou ani katolíci. . . A velkoměsto je tak svůdné . . . Nedávno, když jsem šla nakupovat, přidal se ke mně nějaký mladý muž a chtěl, abych šla s ním. Dával mi dokonce i svou adresu, abych za ním přišla. Já jsem mu však řekla jen tolik, aby hleděl zmiznout. To se mně přihodilo již častěji. . . Prosím vás, modlete se častěji za bojující pomocnici v domácnosti. . .«

3. Z d o p i s u ž e n y: — »Vždy jsem si byla toho vědoma, že dívčí mravní čistota je svatá věc a že se musí zachovat, dokud Bůh nepovolá do stavu manželského. Byla jsem služkou ve větší rodině. Nejednou mi byly činěny nástrahy, ale nepřemohlo mne ani lichocením ani hrozby. Nyní mně dobrý Pán Bůh dal muže,

jemuž mohu důvěřovat. Je poctivý katolík, osvědčený v bouřích života. Jaká to byla blažená chvíle, když jsem mu mohla říci, že dostane ženu čistou. Oba jsme šťastni, že jdeme k oltáři tak, jak to Bůh přikazuje.« (Fattinger Jos., Katecheta vypravuje I., Olomouc 1935, 293.)

4. **N e b e z p e č í t e m n ý c h z á k o u t í a s a m o t y** — Hříchy proti čistotě rády se skrývají v temnu a samotě a proto tam číhá pokušení nejvíce. »Většina třpytných pokušení, která lákají jak mládež, tak bohužel i starší lidi, přichází potmě. Je zvláštní, že všechno co je špatné a znemravňující, štítí se světla. Sluneční jas je nepřitelem neřesti. Temnota, odloučenost a tajemnost jsou jejími společníky. Poměrně málo hříchů je provedeno za slunečního jasu. Když Boží slunce svítí plně do tváří člověka, zahanbuje ho to jaksi, aby urážel posvátnost své přirozenosti, aby poskvřnil božství ve svém nitru.

Penězokazi, lupiči, vrahové, svůdci, lidé, kteří svádějí nevinost na scestí a všichni ostatní d'áblovi pomocníci, konají své podlé dílo v temnotách, skrytě. Zločin číhá na postranních cestách, uličkách, tmavých místech, nehlídaných vchodech. Štítí se denního světla. Požehnaný jas sluneční je nepřitelem slabosti, nepřitelem hříchu.« (Marden O. Swett, Mlčeti je zločin, Praha 1925, 124-125.) Vyhýbej se proto temným zákoutím a nebezpečné samotě.

5. **L o v e c j a g u á r ů.** — Brehm vypravuje o lovcí, jenž chodil na lov jaguárů s pouhým nožem, levou ruku máje omotanou houní. Šelma se chystá na něho vrhnout, lovec nastaví levici, jaguár se zakousne do houně a neohrožený šelmobijce mu vrazí do srdce nůž. Stodvacet kusů tak skolil, ale stodvacátýprvý zadával jeho. Tak končívá každá, která vyhledává nebezpečí k hříchu.

Není ještě hříchem, když pokušení v sobě cítíš. Hříchem je ke zlému svolit. Nikdy pokušení ke zlému nevyhledávej! Kdo si hraje s ohněm, ten se popálí, kdo vyhledává nebezpečí, ten v něm zahyne. Kdybys pozorovala, že něco je nebezpečného pro tvůj stud a mravní čistotu, ihned se od toho vzdal, nezahrávej si s tím!

»Bděte a modlete se, abyste nevešli v pokušení,« řekl Kristus. (Mat. 26, 41.) Buď tedy bdělá, na sebe opatrná, aby ses vlastní vinou nedostala do pokušení. Někdy i bez tvé viny pokušení doléhá zvláště silně. Dej se do nějaké práce, abys přišla na jiné myšlenky a v duchu si říkej krátkou střelnou modlitbu. Kdyby ani to nepomáhalo, pak nezůstávej aspoň sama, vyhledej spo-

lečnost rodičů, sourozenců nebo hodných kamarádek. — Z těch příkladů chápeš, co znamená přemáhat pokušení a bojovat za svatou čistotu. Buď v tom boji vždy statečná!

4. Cvič se v sebezapírání!

1. Důležitost sebezapírání. — Tělo otužilé, zvyklé sebezapírání, snadněji odolá pokušení k hříchu, než tělo zchoulostivé a zhyčkané. Otuzuj proto své tělo tělesnou prací a rozumně prováděným sportem. Neboj se studené vody ráno po procitnutí a večer, než jdeš spát. Denně aspoň v nějaké maličkosti si něco odepři! Spi na tvrdé posteli a v létě se přikrývej jen lehkou pokrývkou. Nauč se vstávat v určitou hodnu. K tomu všemu je třeba hodně síly a proto i svou vůli tím posílíš k dobrému. Sebezapírání není potlačování toho, co je v naší povaze a v přirozených schopnostech dobrého. Sebezapíráním rozumíme potlačování toho, co je v nás nesprávného a špatného. K sebezapírání patří také odříci si něco dovoleného, abychom tak posílili svou vůli a snadněji dovedli si odříci i nedovolené. Sebezapírání není tedy hlavním cílem, ale je pouze prostředkem k vítězství nad tím, co je v nás neukázněného a špatného. Tak vystupňujeme a zušlechťujeme svůj život v nejkrásnějším smyslu.

Kdo tělo hýčká a ničeho si nedoveče odříci, stává se snadno hříčkou svých tělesných pudů. Odepři si proto také sem tam něco z toho, co jinak není zakázáno, na příkl. zbytečné slovo, pohled, přeruš milou zábavu, četbu napínavé knihy a pod. Tím velmi posílíš svou vůli pro větší zápasy a zkoušky. Pamatuj na to zvláště každý pátek, kdy vzpomínáme na smrt a ukřižování našeho Spasitele.

2. Drobné denní příležitosti k sebezapírání. — Přijsi domů třeba po práci, po nějaké hře a nebo z výletu. Jsi unavena a máš velkou žízeň. Toužíš po sklenici čerstvé vody. Řekni si: »Ne hned, počkám ještě čtvrt hodiny a potom se napiji.« Na stole je tvé oblíbené jídlo. Vezmi si ho aspoň někdy trochu méně. Někdy pokrmu něco chybí. Je málo osolen nebo připálen. Pojez to bez poznámky. Nevytýkej nic mamince, když přijsi domů a oběd ještě není připraven. Máš někdy ohromnou chuť na jídlo. Nevrhej se na pokrm divoce, ale jez klidně a přemáhej sebevětší chuť. Někdy se ti nechce pomáhat mamince při vaření nebo při úklidu a táhne tě to ven. Přemož se a s tím radostnější chutí chop se práce! Někdy by sis chtěla ještě trochu poležet. Vstaň ihned po procitnutí, požehnej se sv. křížem, vzpomeň na svou ustaranou maminku, na upracovaného

tatínka, z lůžka ven, trochu si zacvič, umyj se studenou vodou, oblékni se, pomodli a s chutí do práce!

Ve výkladní skříní jsou vystaveny lákavé obrazy. Poruč svým očím, aby se obrátily jiným směrem. Něco sis doma někde založila a nemůžeš to najít. Nerozčiluj se a hledej to s úplným klidem. Někdy jsi v rozmrzelé náladě. I tehdy zůstaň vlídná a laskavá k rodičům, sourozencům i k ostatním. Tak se ti naskýtá denně mnoho příležitostí, kdy můžeš přinést denně nějakou oběť. Řekneš: »To jsou samé maličkosti!« Ano. Avšak tyto maličkosti tvoří dohromady dílo dokonalé a dokonalost není již žádná maličkost. I nejmenší sebezapírání, kterému navykneš své tělo, bude ti pramenem velké síly, abys odolala i velkému pokušení. Jako akumulátor se pozvolna nabíjí elektrickou silou, podobně i tebe posílí častější cvičení v sebezapírání, abys obstála v těžkých chvílích životních zkoušek. Když jsi v milosti posvěcující a děláš to všechno z lásky k Pánu Ježíši, máš z toho velkou zásluhu, získáš tím mnoho milostí a jednu velkou odměnu v nebi. Swett Marden praví: »Cvičená vůle a moc sebedvlády by zachránila tisíce děvчат od nevyšlovného utrpení a zkázy.« (Mlčeti je zločin, Praha 1925, 114.) Proto denně aspoň jedno sebezapření!

3. Vzchop se k sebezapření zvláště tehdy, když tě stihne něco nepříjemného.

V okamžiku, kdy se ti něco nezdaří anebo tě stihne něco bolestného, vzchop se a řekni si: tato nepříjemnost musí mně býti zdrojem požehnání. Italské přísloví praví: »Komu Bůh zavřel dvěře, tomu otevře okno.« To znamená, že každý nezdar a nepříjemnost může si člověk obrátit k něčemu dobrému. Zvláště věřící křesťan s tím může počítat, neboť Písmo svaté praví zcela jasně: »Těm, kteří Boha milují, všechno pomáhá k dobrému.« (Řím. 8, 28.)

»Avšak nejčastěji vidáme bohužel pouze zavřené dvěře, tlučeme do nich pěstmi a zuříme, ani nepozorujeme, že je otevřeno okno. Je smutné, když onemocníte právě na vánoce a musíte ležet. A přece je okno dokořán otevřeno: můžete naučit se velké trpělivosti a získat si ještě větší lásky rodičů a sourozenců a máte krásnou a klidnou dobu na přemýšlení o svém životě. A takové klidné dny, v nichž možno přemýšlet, jsou vždycky duši lidské tak potřebné jako tělu spánek.

Když se vám přihodí něco smutného, že byste se raději ani neviděli na světě, že byste špatnou náladou nejraději vybuchli — tu zase pomůže rychle si pomyslit na ty, kterým se v životě vede mnohem, mnohem hůře, jimž jakoby všechny světla na

nebi uhasla — když na ně pomyslíte, bude vás hanba, že tolik toho naděláte se svým hořem.

Jistě jste už viděli, o kolik více se musí topit v lokomotivě, když vlak dlouho stoupá. Když ráno procitnete a cítíte, že jste podrážděni a rozladěni, musíte dvojnásobně topit: musíte si umítnout, že právě nyní zdvojnásobíte svou laskavost a rovnováhu. Uhlí, jimž vytopíte svou duši, jsou myšlenky, jež jsem vám nyní řekl.« (Foerster J. W., Sebevýchova mládeže, Holešov, 25.) Když k tomu ještě přistoupí myšlenka: z lásky k Tobě Ježíši, jako smír a pokání za sebe a ostatní, zvláště mně nejbližší, pak i v slzách bolesti můžeš se usmívat.

5. Důvěrně vzývej Ježíše Krista, Pannu Marii a anděla strážného.

1. P o m o c n e j b l i ž š í — v J e ž í š i ! — Když tě někdy obtěžuje pokušení, opakuj si v duchu krátké, střelné modlitby: »Hříchu, nedotýkej se mně, jsem Boží! — Pane Ježíši, Ty jsi můj a já jsem Tvá! — Pane Ježíši, jen Tobě patří moje mládí! — Vroucně pros Ježíše Krista: »Pane Ježíši, jde-li moje noha za hříchem, zadrž mne. Chce-li moje oko hřešiti nemravným pohledem, zakryj mi je! Kdyby se moje ústa chtěla otevřít ke hříšné řeči, zavři mi je! A kdyby snad moje myšlenky se obíraly hříchem, ovládni je pevně! Pane nedopust', abych se kdy od Tebe vzdálila.«

2. P a n n a p ř e č i s t á — o c h r a n a j i s t á . — Ve společnosti sobě rovných, vychloubal se jeden, s kolika dívkami už co měl a kolik jich svedl. Ale musil doznati: »Ujišťuji vás, věřte zkušenému, uctívá-li děvče doopravdy Pannu Marii, tu nedostanete, dělej co dělej! U takových se všechny mé pokusy zhatily!« Pamatuj proto: Panna přechistá — ochrana jistá.

Z d o p i s u d í v k y : »Život ve světě je tak nevýslovně těžký, boje neustávají ani na chvíli. Materiálně by se mi vedlo dobře, mám všeho dost, ale to prostředí v kanceláři! Všechno je tak špinavé, z každého kouta zeje hřích. Je to tak těžké chodit podle bláta a nepotřísnt se, jednat a mluvit s lidmi, kteří víry nemají, úcty k dívce neznají a zůstat při tom čistá. V takové chvíli opuštěnosti si vzpomenu vždy na to, jak jsem se Neposkvrněné Panně Marii zasvětila a co jsem jí slibovala. Jsem hrdá a šťastná, že se s smím zavázatí dítkem mariánským. To je moje síla v bojích, to je moje ochrana, když svět pokouší a svádí. Nikdy nedopustím, aby se se mnou neslušně jednalo nebo mluvilo. .«

J i n á p í š e : »Byla jsem za války dva roky v totálním nasazení. Jsem studentka, ale byla jsem nasazena jako služebná v

německé rodině. Mnozí se mnou tedy jednali, jak se obyčejně se služebnou jedná. Ale udržela jsem se pevnou a statečnou. A vím, že mne zachránila a sílila jen Neposkvrněná Panna. Denně se k ní modlím o zachování sv. čistoty třikrát Zdravas a Pod ochranu Tvou . . . , jak nám kladl na srdce náš velebný pán v měšťance. Tenkrát jsem to ještě nechápala, proč se člověk musí tak obrnit, ale dnes už to vím. Z vlastní síly není možno, aby člověk neklesl v tom městském životě . . . »

U n i v e r s i t n í p r o f e s o r MUDr. Gruber prohlásil: »Maria jest znamení, ve kterém jedině náš národ může přemoci nemravnost, jež jej ubíjí a ničí.« (P. Kubeš, T. J. Maria I., Praha 1936, 294.) Panna Maria je opravdu nejkrásnější vzor a ochrana čistého života. P r o t o d e n n ě v z h l í ž e j k t o m u t o s v ě m u i d e á l u a t a k é s e k n í d e n n ě m o d l í v e j , a b y t i p o m á h a l a z a c h o v a t n e p o r u š e n o u m r a v n í č i s t o t u . A b y s z ů s t a l a v ž d y v e z v l á š t n í o c h r a n ě P a n n y M a r i e , m ě j v ž d y u s e b e p o s v ě c e n ý r ů ž e n e c a m o d l i s e p o k u d m o ž n o d e n n ě a s p o ň j e d e n d e s á t e k . — K r á s n ě n a p s a l a a b i t u r i e n t k a p o e x e r c i c i í c h n a V e l e h r a d ě : » J a k j s e m š ť a s t n a ! M á m p o u t o , j e ž m n e v í ž e k P a n n ě M a r i i : r ů ž e n e c ! R ů ž e n c e m v y z d v i h u j e P a n n a M a r i a d u š e d o n e b e . R ů ž e n e c m n ě n i k d y n e v y p a d n e z r u k y , a n i p ř i s m r t i n e . T e n t o z n a k v í r y n e s u v š e m z p o s v á t n ě h o V e l e h r a d u , d á m j e j i s v ě m u h o c h o v i . V y z k o u š í m h o t a k . M a r i a n á s s p o j í n e b o h r o z í c í n e b e z p e č í p ř e k a z í . «

J i s t á d á m a v y p r á v ě l a : » K d y ž j s e m m ě l a 1 5 — 1 6 l e t a c h o d í v a l a č a s t ě j i k s v . z p o v ě d i a k s v . p ř i j í m á n í , z p o v í d a l a j s e m s e s k o r o v ž d y u j e d n o h o k n ě z e . T e n m i ř í k á v a l : » D í t ě , m o d l i s e d e n n ě t ř í k r á t Z d r á v a s o z a c h o v á n í s v . č i s t o t y . « T a k é s e m n ě p o k a ž d ě p t a l , z d a - l i s e t o d e n n ě m o d l í v á m . M n ě t o b y l o s i c e d i v n ě , ž e m i t o p o ř á d p ř i p o m í n á , a l e z v y k l a j s e m s i n a t u t o k a ž d o d e n n í m o d l i t b u a j s e m j í v ě r n á d o d n e s . A j a k j s e m t o m u v d ě č n a ! Z j a k v e l k ě h o n e b e z p e č í m n e P a n n a M a r i a z a c h r á n í l a v b o u ř l i v ý c h l e t e c h m ě h o m l á d í ! «

Co zachovalo oné dámě mravní čistotu? Častá sv. zpověď, časté sv. přijímání a denní Zdravas ráno a večer o zachování mravní čistoty. P a m a t u j n a t o v ž d y i t y ! B ě h e m d n e č a s t ě j i s i ř í k e j : M a r i a , P o m o c n i c e k ř e š ť a n ů , o r o d u j z a n á s . — N e p o s k v r n ě n ě S r d c e P a n n y M a r i e , T o b ě z a s v ě c u j i s r d c e s v ě . « — M ě j v ž d y p r a v o u ú c t u k P a n n ě M a r i i . P r a v o u ú c t u m á š t e h d y , k d y ž j i n e j e n v z ý v á š m o d l i t b o u , a l e t a k é j i n á s l e d u j e š v j e j í c h c t n o s t e c h .

3. N e j s i s a m a , a n d ě l s t r á ž n ý j e s t e b o u ! — U ž j s i j i s t ě n ě c o s l y š e l a o s v . A n e ž c e Ř í m s k é .

Pocházela ze vznešené rodiny v Římě. Dožila se jen třinácti let a zemřela smrtí mučednickou. Od pohanů byla pro svou křesťanskou víru odsouzena na smrt a byla s'tata mečem. Nedlouho před tím svůdce jí chtěl ulomit a zašlapat lilii svaté čistoty, Když jí svůdce hrozil násilím, tu řekla: »Mne chrání anděl Boží!« A když přece se jí chtěl svůdce nestoudně dotknout, udeřil ho anděl, že padl na zem jako mrtvý.

Tak chránil anděl strážný nevinnost sv. Anežky. I tobě dal Bůh anděla strážného. Pamatuj na něho! Modli se k němu nejen ráno a večer, nýbrž častěji během dne: cestou do zaměstnání a nazpět, při práci, při odpočinku i zábavě a pros ho, aby ochránil tvou nevinnost.

M l a d á p a n í v y p r á v ě l a: »Sloužila jsem v jedné rodině. Byla jsem ještě mladá a nezkušená. Paní, u které jsem sloužila, byla velmi hodná, ale pán pronásledoval každou služku, jak jsem se později dozvěděla a sama zakusila. Byla jsem kdysi sama doma s prací. Tu se pán vrátil domů a když zpozoroval, že jsem sama, začal se mnou hovor stále dotěrnější. Byla jsem ve velkých úzkostech a dále jsem si hleděla jen práce. Myslela jsem, že mne nechá. Ale zmýlila jsem se. Byl stále dotěrnější ve svém chování a už se mne chtěl zmocnit. Co dělat? Nikde nikoho! Marně jsem vyhrožovala, že to řeknu paní, marně jsem křičela. Ale v tom se otvírají dvěře. Pán odskočil a zmizel v protějším pokoji.

Jdu se podívat, kdo přichází. Dvěře byly dokořán otevřeny. ale nebylo tam nikoho. Jsem přesvědčena, že mi pomohl anděl strážný, neboť jsem jej denně vzývala, aby mne chránil.« (V časop. »Rozsévač« z r. 1940, č. 45.) I ty denně častěji v z ý v e j s v ě h o a n d ě l a s t r á ž n ě h o a s p o ň s t ř e l n o u m o d l i t b o u: »A n d ě l e s t r á ž n ý, o c h r a ň u j m n e!« — a on tě bude ochraňovat od všeho zlého na duši i na těle, když nebudeš svévolně vyhledávat nebezpečné příležitosti.

6. Častěji a pravidelně přistupuj k sv. zpovědi a k sv. přijímání.

1. Z d o p i s ů. — Pomocnice v domácnosti ve větším městě, kde je mnoho pokušení k zlému, píše: »Mí o je síla je v tom, že chodím k sv. přijímání. Okamžik, kdy ke mně přichází milý Spasitel, je nepopsatelně krásný. Přejí si ve svém životě jen to, aby mi dal milý Spasitel tolik síly, abych svou duši a své tělo zachovala neposkvřené a čisté.« A t o v á r n í d ě l n i c e p í š e: »Jak těžko je dívce zachovat zde čistotu mravů! Mluvím ze zkušenosti. Pracuji zde mezi muži. Jsem jako mezi vlky. Často mne lákají ke zlému. Kdybych nečerpala sílu

z denního sv. přijímání, dávno by byla moje nevinnost pocho-
vána.« — P a m a t u j, že i tvoje síla bude v tom, když
budeš chodit často a pravidelně k sv. zpovědi
a co nejčastěji k sv. přijímání, vždy ovšem s dobrou
přípravou. Čím častěji, tím lépe. Aby to bylo častěji, musí to
býti nejméně jednou za měsíc. Potom dá i tobě Pán Ježíš tolik
síly, aby ses ubránila i dravému pokušení a zachovala svou
duši i své tělo neposkvrněné, čisté... Svatý Filip Neri napsal
pro tebe tato velmi důležitá slova: »Časté sv. přijímání,
spojené sláskou k Matce Boží, je nejen nejlepší,
ale téměř jediný prostředek, kterým si může
mladý člověk zachovat čistotu mravů!«

2. Příběh číšnice. — Kněz byl volán k zaopatřování do
jednoho hostinského lokálu. Byla tam na smrt nemocná číšnice.
S velkou zbožností se vyzpovídala, přijala Tělo Páně, svaté po-
mazání a apoštolské požehnání, spojené s plnomocnými odpust-
ky pro případ smrti. Pak prosila kněze, aby ji vytáhl z její stolní
zásuvky její věneček od prvního sv. přijímání. Kněz jí vyhověl.
Nemocná tento věneček něžně hladila a pak vyprávěla: »Měla
jsem sotva 17 let a musela jsem z domova, abych uživila ne-
mocnou maminku a sebe. Nemohla jsem najít zaměstnání a tak
jsem vzala z nouze místo číšnice, ač vím, jak je to pro dívku
nebezpečné. Nechtěla jsem vyhledávat příležitost k zlému, chtěla
jsem jen uživit nemocnou maminku a sebe. Proto tím více jsem
se modlila a pokud mohla chodila k sv. přijímání. Dvanáct let
byla jsem číšnicí. Avšak svůj věneček od prvního sv. přijímání
si vezmu s sebou do hrobu neposkvrněný, neboť jsem si zacho-
vala neporušenou svatou čistotu i ve svém nebezpečném za-
městnání. Za to vděčím sv. přijímání a nemocné mamince, o
kterou jsem se musela starat.«

B u d' u j i š t ě n a: jestliže některá dívka je tak nešťastná,
že ztratila svou nevinnost, pak jednou z hlavních příčin je, že
zanedbávala častější sv. přijímání. Ježíš Kristus je »čistotou
panen«. Když chodí dívka častěji k sv. přijímání opravdu s dob-
rou přípravou a také během celého dne zůstává ve spojení s
Ježíšem střelnou modlitbou »Pane Ježíši, Ty jsi můj a já jsem
Tvá«, nebo aspoň v myšlénkách je u Pána Ježíše, pak tlukot
srdce Ježíšova se stává tlukotem srdce jejího a tu není možné,
aby Spasitel nechal klesnout tak hluboce tu, která je celá Jeho.
Sv. přijímání je opravdu »obilí vyvolených a víno, které plodí
panny.« (Zach. 9, 17.) Proto: a n i j e d e n m ě s í c b e z s v.
p ř i j í m á n í !

7. Pamatuj, že Bůh všechno vidí a že každé chvíle můžeš zemřít!

1. Příklad Zuzany a Josefa Egyptského. — Zuzana byla přepadena, ke hříchu sváděna a bylo jí pohroženo, že bude křivě obžalována a k smrti odsouzena, nebude-li po vůli. Tu vzpomněla na všudypřítomného, vševedoucího Boha a zvolala: »Než bych před očima Pána zhřešila, raději nevinná půjdu na smrt.« (Dan. 13, 23.) Pak vzkřikla o pomoc a Bůh ji zachránil. Podobně i Josef Egyptský pamatoval na Boha všudypřítomného, když byl sváděn k hříchu od ženy Putifarovy. Bránil se slovy: »Kterak bych mohl zlé činit a hřešit proti Bohu, svému?!« (I. Mojž. 39, 9.) A když ani to nepomohlo, utekl. Ona se mu pomstila tím, že jej křivě obžalovala a on byl potom nevinně uvězněn. Bůh ho však později opět vysvobodil a všechno zlé obrátil v dobré! Nikdy si nemysli: teď jsem sama, nikdo mne nevidí, teď mohu dělat co chci. Nikdy si nenechej od nikoho namluvit, že vás žádný nevidí a že jste sami. **Pamatuj vždy na Boha: »Kterak bych mohla hřešit před Bohem, který všechno vidí?«**

2. Příběh dívky. — Každé chvíle můžeš zemřít! Což, kdybys zemřela náhle ve hříchu?! Bylo to hrozné, když k jednomu knězi přišel mladík celý zoufalý: »Velebný pane, co mám dělat, jsem úplně zničený . . . Doprovázel jsem do jedné venkovské obce dívku na taneční zábavu, svedl jsem ji a potom během taneční zábavy, když jsem s ní tančil, náhle jí bylo nevoľno, omdlela a brzy skonala. Jaká je její věčnost, jaká?!«

3. Příběh mladíka. — Bromiard vypravuje o mladíku, který byl tak ovládán hříšnou náruživostí, že se neostýchal dívku o hřích přímo požádat. Ona mu odpověděla, aby zašel nejprv k člověku umírajícímu a vytrval u jeho lože tak dlouho, až dokoná . . . A on tak učinil. Avšak od zemřelého se již k ní nevrátil. Pohled na umírajícího jej přivedl na docela jiné myšlenky. Vzpomínka na smrt a věčnost tak jím otřásla, že se zcela obrátil k Bohu a začal docela jiný život, opravdu vzorný a křesťanský. Kdybys někdy cítila v sobě veliké pokušení ke zlému, vzpomeň i ty na chvíli, jak ti asi bude, až budeš umírat, a tvá duše bude opouštět tělo a již má předstoupit před vševedoucího Soudce, kterému nebyla skryta ani tvoje nejtajnější myšlenka. Co tě té chvíle bude nejvíce těšit? **Pamatuj proto vždy na své poslední věci, které tě čekají, na smrt, na soud Boží a věčnost, buď šťastnou nebo nešťastnou a jistě pokušení přemůžeš, nezhřešíš!**

8. Raději zemřít než ztratit mravní čistotu!

V chrámě Panny Marie v přímořském městě Nettuno (62 km od Říma), je překrásný náhrobek z karrarského mramoru. Znázorňuje dívku, ležící na zemi, od ní prchá vrah s dýkou, duše dívky se vznáší k nebi a tiskne k sobě lilii. Nahoře ji kyne nejčistší Panna, Panna Maria, s otevřenou náručí. Kdo očekává pod tímto náhrobkem slavné vzkříšení? Marie Goretti-ová, dvanáctiletá mučednice svaté čistoty.

Její otec, nádeník, zemřel, když jí bylo deset let. Musela hodně pomáhat, aby maminka mohla uživit četnou rodinu. V témže domě bydlil jiný nádeník, který měl dvacetiletého syna. Tento syn byl úplně zkažený špatnou četbou a špatnými kamarády. Jednou přepadl Mařenku, když byla sama doma a chtě jí násilím přinutit k hříchu. Dívka nemohla utéci, poněvadž ničema zamkl dvěře, avšak bránila se hrdinně. Zároveň volala o pomoc a po chvíli přišla matka, která pracovala venku a volání uslyšela. Zatím jí však ničema ve své zuřivosti zasadil osmáct bodných ran a prchl. Maminka pokleká k své dcerušce, která krvácí z tolika ran. Byla však vítězem, neboť do krve bránila lilii svaté čistoty a také ji ubránila. Stalo se to 6. července 1902. Byla ještě zaopatřena a druhého dne skonala. Měla velkou radost z toho, že ještě pře d smrtí byla přijata do mariánské družiny. Její pohřeb byl tak slavný, že nebylo pamětníka něčeho tak krásného. Byl to pohřeb mučednice svaté čistoty. Děti z celé Italie sbíraly příspěvky na její náhrobek. Bojovala opravdu statečně za mravní čistotu. Měla k tomu sílu, poněvadž nevynechala ani jeden měsíc sv. přijímání, ačkoliv měla daleko do kostela. Také Duch svatý ji posílil ve svatém biřmování, proto bojovala dobře.

Podobných mučednic svaté čistoty je více. Pamatuj i ty: raději zemřít, než Boha urazit a ztratit nevinnost! Abys i ty dovedla dobře bojovat za mravní čistotu, pamatuj i ty na častější sv. přijímání a na úctu k Panně Marii a k andělu strážnému. Nevyhledávej nikdy nebezpečí! »Kdo vyhledává nebezpečí, zahyne v něm«, praví Písmo svaté. Kdyby dívka v sebeobraně za mravní čistotu nemohla se zachránit útekem nebo přivoláním pomoci, má právo útočníka těžce zranit ano i usmrtit a nemá za to hřích, ba naopak je hrdinka, že dovedla jako statečná dívka obhájit svou nevinnost, veliké bohatství a ozdobu svých dívčích let.

9. Tvoje vzácná perla.

O. Swett Marden píše: »Jakýsi nádeník našel v ulici sv. Pavla v Londýně perlový náhrdelník v ceně 650.000 dolarů, který byl

ukraden a potom ztracen. Když jej odevzdal policii, našel v kapse perlu, která se z náhrdelníku odtrhla. Neznaje její cenu, chtěl za ni sklenici piva v několika hostincích, ale číšnice, stejně neznalé se domnívaly, že je skleněná nebo kamenná a nechtěly ji. Potom však se ukázalo (až byla zjištěna cena odevzdaného náhrdelníku), že perla, za kterou onen muž nemohl dostati ani sklenici piva, má cenu 25.000 dolarů.

Kolik mladých žen z nevědomosti zašantročilo svou cennou perlu — mravní čistotu — za pouhou cetku, prodalo za nepatrný přepych, hezké šaty, skvost, večerní zábavu nebo kratochvíli. Asi nevěděly co činí, neměly tušení o pravé ceně perly mravní čistoty, když ji vyměnily za cetku, jako onen chudý londýnský dělník neznal cenu perly, kterou chtěl vyměnit za pivo. Když by děvčata byla vychována s představou, že sám život je laciný naproti jejich ctnosti, nevzdalo by se ani jediné normální děvče z milionů toho drahocenného věna za nic na světě. (Mlčeti je zločin, Praha r. 1925, 105-106.) Opatruj vzácnou perlu své mravní čistoty, neboť ji nelze ničím zaplatit ani nahradit.

10. Tvůj drahocenný diamant.

V jižní Africe je bohatá krajina Transvaal. Tam našly děti r. 1867 třpytný kámen, s nímž si hrály jako s jinými kaménky. Cestující zpozoroval u dětí tento lesklý kámen a požádal je oň. Nějaká sladkost, kterou cestující nabídl, byla jim milejší, než celý ten lesklý kámen. Bez váhání mu jej daly. V Kapském Městě ukázal jej cestující učenému dr. Andersenovi. Ten kámen důkladně prohlédl a pak řekl: »Šťastný člověče, jste boháčem, je to vzácný drahokam, diamant!« Potom kopali na místě, kde onen kámen byl nalezen a brzy objevili proslulá jhoafrická diamantová ložiska. Bylo tam již nasbíráno diamantů v ceně několika miliard. Onen diamant, který daly děti tak lehkomyšlně cizinci, byl předmětem všeobecného podivu na světové výstavě pařížské.

Ty máš diamant ještě vzácnější! Je to drahocenný diamant tvého čistého mládí, tvého mravního života. Za nic na světě proto nedávej nikomu mravní čistotu! Za nic na světě, ani za miliardy!! Raději všechno obětuj, i svůj život, ale nikdy si nenechej od nikoho vzít sv. čistotu!

Umělci Achtermannovi nabízel kdysi italský král vysoký obnos peněžité, aby zhotovil sochu, která by urážela stud a ohrožovala mravní čistotu. Umělec však bez váhání odpověděl: »Celá Itálie nemá tolik peněz, aby mě k tomu pohnula!« Stejně smýšlej

i ty: »Celý svět mě nemůže ničím zlákat k tomu, abych poskvrnila svoji mravní čistotu.«

Pamatuj, že dívka je buď královna nebo dívka padlá. Dívka je královna, když je její hlava ozdobena korunou neporušené mravní čistoty, čistoty panenské. Když se nevdá, jen tehdy zůstane opravdu jako královna, která může jít životem s hlavou hrdě vztyčenou, když tuto ozdobu neztratí. Když vstoupí do platného svatého manželství, pak koruna svaté panenské čistoty jí bude vyměněna za korunu Bohem požehnaného mateřství, která má opět zářit čistotou manželskou. Kdyby však dívka tuto korunu odhodila a oddala se tělesné žádostivosti, je považována za dívku padlou.

Zachovej si proto vždy své velké bohatství, svou ušlechtilost, svou drahocennou ozdobu: neporušenou mravní čistotu. »Jen jedno dát ti mohu na cestu: hled' zachovat si pro vždy srdce čisté, toť královský trůn i nad lásku.« (Jar. Vrchlický, Hippodamie.) »Blahoslavení čistého srdce, neboť oni Boha viděti budou. (Mat. 5, 8.)

VII. Už nejsi dítětem, chovej se rozumně!

(Upravil lékař MUDr. Josef Tomášek.)

1. Tělesné dospívání.

Vzpomeň, jak tvé tělo vypadalo před několika lety a jak vypadá teď. Již nejsi dítě. Pozoruješ, že tvé tělo se mění. Začíná se více podobat tělu dospělé ženy. Jsou to změny nejen zevní, ale hlavně vnitřní. Tyto vnitřní změny tvého těla jsou nejdůležitější. V tvém těle se vyvíjí ústrojí, které ti dává schopnost, aby ses někdy mohla stát matkou dítěte. Bůh určil toto ústrojí k vývinu, ke zrození a ke kojení dítěte. Nesmíš si myslet, že mluvíme o nějakých nedovolených věcech. I toto ústrojí stvořil Bůh a chce, aby se vyvíjelo a dospívalo. Je stejně posvátné jako ostatní části těla. Právě toto ústrojí je velmi důležité, neboť je pramenem nového lidského života. Lehkomyslně a se smíchem o něm mluví jen lidé lehkomyslní, hrubí, sprostí nebo duševně omezení. Je třeba, abys byla o tomto ústrojí náležitě a správně poučena. Když se poučuješ o těch věcech vážně a s čistým úmyslem, z čistého pramene, pak můžeš také zdravě a správně žít. Pramen čistého poučení může být hodná, rozumná maminka, zpovědník, svědomitá učitelka, vychovatelka, svědomitá lékařka nebo lékař, též dobrá kniha. Jako prudkého jeďu se však varuj

těch kamarádek, knih a lidí, kteří o těchto věcech poučují nesprávně a velmi zhoubně.

Nejdůležitější částí tohoto ústrojí jsou žlázy pohlavní. Ženské žlázy pohlavní jsou dva vaječníky, v dutině břišní v podobě a velikosti švestky. Vaječníky začnou vysílat od doby dospívání do celého těla důležité látky, hormony, zvláště hormon folikulární a právě jeho působením se tvé tělo mění, dospívá a začíná být tělem dospělé ženy. Kdyby některé děvče tak onemocnělo, že by vaječníky nemohly vůbec vylučovat hormon folikulární a nebo nutnou operací jí byly odňaty, (taková operace je dovolena jen pro záchranu života), pak by její tělo nedostalo zevnější znaky těla ženského, ani by se nemohla státí matkou dítěte.

Kromě toho se vyvíjí ve vaječnicích od věku asi 12—14 let do věku 45—50 let jednou za čtyři týdny zárodečná buňka, které říkáme vajíčko (velikosti asi 0.2 mm). Z vaječníku putuje zralé vajíčko vejcovodem do dělohy. Děloha je v dutině břišní, v podobě a velikosti hrušky. Svým užším dolním koncem vyčnívá děloha do pochvy. Pochva je dlouhá asi 9 cm a končí na venek otvorem, který je krytý u tělesně neporušené dívky panenskou blánou; je to kruhovitá blána s malým otvorem uprostřed pro odtok krve při měsíčním krvácení. Tato blána je důkazem pro tělesné panenství dívky. Protrhne se při prvním tělesném spojení s osobou druhého pohlaví, což bývá spojeno s malou bolestí a lehkým krvácením a již nikdy nenaroste. Mohlo by se státí, že by se protrhla i u takové dívky, která by si s tímto ústrojím hříšně zahrávala. V obojím případě ztrácí navždy svou tělesnou neporušenost, svůj »panenský věneček.« Všechno to jsou vnitřní ústrojí pohlavní, neboli rodidla. Části zevnější jsou hlavně k tomu, aby chránily jemné ústrojí vnitřní před prachem a špínou zvenčí.

Když zralé vajíčko cestou do dělohy nebylo opločněno mužskou zárodečnou buňkou (semenem, chámem neboli spermatem), nemůže se z něho vyvinouti dítě. Toto vajíčko v takovém případě odumře a vychází s krví ven. To se opakuje skoro pravidelně jednou za čtyři týdny; je to perioda, měsíčky, čmýra, neboli menstruace. Není to žádná choroba, nýbrž něco zcela přirozeného. Kdyby tě snad při tom něco znepokojovalo, svěř se s tíní své mamince. V případě potřebného léčení můžeš se s plnou důvěrou obrátit na hodnou a svědomitou lékařku.

Vyžaduje ovšem ženský cit, abys nedala na sobě znát, kdy se to děje. Budeš se ovšem v oněch dnech cítit poněkud malátnější. Ani to není ještě žádná nemoc, nýbrž něco samozřejmého.

Buď však v tyto dny na sebe velmi opatrnou, příliš se tělesně nenamáhej, hled', aby ses nenachladila a dbej pečlivě o čistotu svého těla. Není sice radno v tyto dny se koupat, ale umývatí se vlažnou vodou je nutné, aby se odstraňovala tělesná nečistota.

V takových dnech Bůh ti dává příležitost, aby ses učila tak přemáhat, že svou nenáladu nedáš najevo, ale budeš veselou a vlídnou jako jindy a věrně budeš plnit své povinnosti. V těch dnech se rozhoduje, budeš-li později dívkou statečnou a dále pak matkou pevné vůle, abys ji mohla dát i svým dětem, nebo bude-li z tebe žena slabé vůle, poddávající se každému rozmaru a náladě. Proto se vždy tak chovej, abys neprozradila, kdy máš své dny. Musíš dozrát v sebevědomou, statečnou dívku silné vůle, která dovede jednat podle správných zásad a ne podle rozmaru a nálady.

A bys lépe rozuměla změně, která se s tebou děje, představ si jablko. Když je rozkrojíš, vidíš v něm jádra. Dokud je jablko docela malé a nezralé, nejsou jádérka ještě vyvinuta. Jsou nepatrná, barvy bílé, jsou to vlastně teprve zárodky jader. Taková jádérka nejsou ještě zralá. Nemohou se vkládat do země, aby z nich vyrostl mladý stromek, poněvadž by vůbec nevzklíčila. Jakmile však jablko dozraje, pak dozrají také jádra. Jsou již mnohem větší, barvy obyčejně tmavohnědé. Když zralé jádro se vloží do země, půda je zavlažována vodou a zahřívána sluncem, pak takové zralé jádro začne klíčit. Dostává kořínky a lístečky, víc a více roste, až je z něho stromek. Takový stromek se zušlechtí roubováním, zmohutní a začne rodit ovoce.

Tak to zařídil Bůh všude v přírodě. Proto z malých zrníček neboli zárodků rodí se nový život. Podobně je tomu u člověka. Dokud jsi byla nedospělým děvčetem, podobala jsi se nejprve takovému malému jablíčku, ještě s maličkými zárodky jáderek. Již od svého nejútlejšího věku jsi měla ve svém těle ve dvou vaječnicích docela nepatrné zárodky budoucích vajíček. Těchto drobných zárodků bývá několik desítek tisíc.

Když začaly vaječníky vysílat do těla hormon folikulární, začalo tvoje tělo dospívat, začalo se podobat tělu dospělé ženy. Brzy potom začaly také dozrávatí vajíčka. První měsíční krvácení (perioda, menstruace, měsíčky) bylo známkou, že již uzrálo první vajíčko. Za celý život dívky a ženy dozraje těchto vajíček asi 400.

Má-li zdravé jádro z jablka vzklíčit a vyvinout se mladý

stromek, musí býti vložen do půdy. V půdě musí býti jádro zavlažováno a také oteplováno sluncem. Podobně je tomu i se zralým vajíčkem v těle ženském. Má-li se z takového zralého vajíčka vyvinout dítě, musí se spojit se zárodečnou buňkou z těla mužova. Když se to stane, pak taková dívka přestává býti pannou a stává se matkou dítěte.

2. Materství.

Úkol matky je velmi vážný a svatý. Proto jen ta dívka má právo státi se matkou, která je toho schopná nejen tělesně, ale také dobře připravena duchovně i mravně a kterou Bůh k tomu posvětil platným svatým manželstvím. Aby se v těle dívky — ženy ze zárodečné buňky (z vajíčka) začalo vyvíjet dítě, k tomu je třeba láskyplného manželství, tělesného spojení. Při tom se může zárodečná buňka z těla mužova (semenno, chám neboli sperma) spojit se zárodečnou buňkou těla ženina, s vajíčkem. Tak vznikne v těle ženy z vajíčka tělesný zárodek dítěte a Bůh mu dává duši.

Toto oplodněné vajíčko a pak nesmrtelnou lidskou duší oživený zárodek (plod), se v děloze dále vyvíjí a za 9 měsíců je z něho úplně vyvinuté dítě a tehdy se matce narodí. Když se dítě narodí již po sedmém měsíci, přišlo na svět předčasně, avšak může býti zachováno na živu; potřebuje však největší opatrnosti a lékařské péče. Když přišlo dítě na svět před sedmým měsícem, pak obyčejně brzy zemře. Má býti proto takové dítě ihned doma pokřtěno. Kdyby někdo svévolně zanedbal nutný křest z nouze, těžce by hřešil, neboť by měl na svědomí, že duše onoho dítěte odchází na věčnost bez milosti posvěcující a nemůže se dostat do nebe. Taková duše přichází do předpekli nekrtěnátek. Tam sice nic netrpí, avšak nemůže se nikdy dostat do radosti nebeské, poněvadž nemá milost posvěcující. Bylo by tedy opravdu bezcítěné a kruté zanedbat potřebný křest z nouze.

Stejně má býti pokřtěno každé nedonošené dítě, nebo ještě docela málo vyvinutý plod, poněvadž velmi brzy umírá. Když přijde na svět takové ještě nevyvinuté dítě před sedmým měsícem, pak se tomu neříká porod, nýbrž potrat. V takovém případě matka obyčejně silně krvácí a potřebuje rychle lékařské pomoci, aby nevykrvácela. Kdyby si některá matka úmyslně způsobila potrat buď sama nebo s pomocí jiného, pak ona i všichni, kteří jí k tomu pomáhali, nejen velmi těžce hřeší, ale jsou zároveň z církve vyloučeni. Hřích tento může odpustit pouze biskup nebo jím zplnomocněný kněz. Soud svět-

ský stíhá takový nedovolený zákrok jako zločin a trestá jej žalářem. Takové nedovolené zákroky mívají velmi těžké následky pro zdraví ženy. Mnoho jich umírá následkem takového zákroku a ostatní trpívají potom po celý život.

I kdyby tento zločinný zákrok provedl některý lékař velmi odborně a dovedně, přece vystavuje zdraví a život ženy velkému nebezpečí. Takový zločinný zásah posuzuje profesor MUDr. Alfred Labhardt, ředitel ženské nemocnice v Basileji takto: »Žádný lékař, ani nejvyhlášenější, nemůže zaručiti, že matka vyvázne bez těžkých následků a že tento zákrok vůbec přežije.« Stejně soudí mnozí jiní odborní lékaři, na př. profesor MUDr. Abderhalden: »Takový zákrok je těžkou pohromou pro celý organismus. Šťastný výsledek zákroku vymýká se z naší moci. Tvrdit, jako by tu při dnešním stavu vědy šlo jen o bezvýznamnou věc, příkře odporuje skutečnosti, neboť vždycky znamená velké nebezpečí.« Když tak velmi nebezpečný byl by takový zákrok, provedený i odborným lékařem, jak strašnou zhoubu působí různé osoby, které v těch věcech nabízejí svou zločinnou »pomoc«!

Lékařka MUDr. M. Klímová-Fügnerová k tomu poznamenává: »Ale i když je potrat hygienicky proveden, je vždy povážlivý. Znemožní někdy těhotenství, když si ho žena bude přát. Sám potrat je takové násilné vniknutí do složitého přírodního dění v člověku, že se neobejde bez pozdějších následků. V novinách a časopisech inserovaly různé firmy a porodní asistentky, že prodávají prostředky proti poruše měsíčků. Tím nabízejí zastřeným způsobem potrat, který prý nastane po užití těchto prostředků »bez přerušení povolání«. Mnoho žen se dá zlákat takovými inseráty, poněvadž neví, že jsou vypočítány jen na vydírání peněz. Většinou jsou takové prostředky úplně neúčinné, ačkoliv bývají velmi drahé. V horším případě obsahují jedovaté látky, které v malém množství potrat nevyvolají a ve velkém množství způsobí dříve otravu a smrt matky, nežli potrat. Jsou tedy takové prostředky drahé, neúčinné a mohou býti i nebezpečné.« (Hygiena dospívajícího děvčete, Praha 1942, 17.)

Potrat není dovolen nikdy a v žádném případě, neboť jakmile začíná klíčit v lůně matky nový život, už je v něm lidská, nesmrtelná duše, kterou Bůh stvořil při početí tohoto nového života, už je to člověk. Každý přímý, t. j. chtěný, záměrně a úmyslně vyvolaný potrat je proto vždy vraždou a tedy těžkým hříchem proti V. přikázání Božímu »Nezabiješ«, i kdyby onen lidský plod byl ještě docela nepatrný. Přímý potrat není dovo-

len ani na záchranu života matky, neboť není dovoleno hubit jeden lidský život, abychom tím zachovali život druhý.

Kdyby někdo používal umělých ochranných prostředků neb jakkoliv zabránil, aby mužská zárodečná buňka se nespojila s vajíčkem a nemohl se vyvinout zárodek dítěte, dopouští se tím těžkého hříchu proti šestému přikázání Božimu a také proti pátému, poněvadž se tím neobyčejně poškozují zdraví. Universitní profesor lékař MUDr. Chura o tom poznamenává: »Jejich rozšíření je podporováno názorem, jako by byly úplně neškodné a tento falešný názor bývá rozšiřován i lékaři. Ve skutečnosti jsou velmi škodlivé jak pro muže, tak pro ženu tak pro případné potomstvo. Jistě by nám po světě chodilo méně neurastheniků, kdyby nebylo těchto antikoncepčních praktik«. (Zachraňme národ, Hlučín, 16.)

Jen tělo má dítě od rodičů. Proto se jim svým tělem často podobá. Duši má však dítě přímo od Boha. V tom smyslu správně říkáme, že dítky pocházejí od Boha. O matce, která čeká dítě, říkáme, že je v jiném stavu, ve stavu požehnaném, že je těhotná. K takové ženě máš býti pln ohledů, na příkl. tím, že jí nabídneš místo nebo že jí pomůžeš něco nésti a podobně.

3. Panenství a mateřství Panny Marie.

I Panna Maria byla v požehnaném stavu, avšak působením Duchu svatého. To znamená: Duch svatý způsobil, že pod srdcem Panny Marie začal klíčit život lidského těla Syna Božího. Tak Syn Boží, který je od věčnosti Bůh, vzal na sebe i lidské tělo. Proto chtěl se státi člověkem, aby nás naučil znáti cestu k nebeskému Otci, cestu do nebe, aby za nás trpěl, zemřel a tak nám opět otevřel nebe. Dal tedy Synu Božimu lidský život Duch svatý skrze Pannu Marii bez přispění muže. Když se Panna Maria tázala, jak se stane matkou, když muže nepoznává, řekl jí anděl, že to učiní Duch svatý. Potom teprve k tomu Panna Maria přivolila slovy: »Aj, já dívka Páně, staniž se mi podle slova tvého«. (Luk. 38.)

Evangelista sv. Lukáš to popisuje takto: »Měsíce šestého anděl Gabriel poslán byl od Boha do města galilejského, jménem Nazaret, k panně, zasnoubené muži jménem Josef, z domu Davidova. A jméno panny: Maria. Vešed k ní anděl, řekl: »Zdráva buď milostiplná, Pán s Tebou, požehnaná jsi mezi ženami. Ona (uzřevši ho) užasla nad řečí jeho a přemýšlela, jaké by to bylo pozdravení. I řekl jí anděl: »Neboj se, Maria, neboť jsi našla milost u Boha. Hle počneš v životě,

porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Ten bude velikým a Synem nejvyššího slouti bude; Pán Bůh dá mu trůn, Davida, otce jeho, bude královati v domě Jakubově, na věky a království jeho nebude konce«. I řekla Maria andělu: »Kterak se to stane, když muže nepoznávám?« Odpověděv anděl, řekl jí: »Duch Svatý sestoupí v tebe, a moc nejvyššího zastíní Tě; proto také to svaté, co se z tebe narodí, slouti bude Syn Boží. A hle, Alžběta, příbuzná tvá, i ona počala syna ve stáří svém, a nyní jest již v šestém měsíci, ta, která slove neplodná, neboť nemožná není u Boha žádná věc.« I řekla Maria: »Aj, já dívka Páně, staniž se mi podle slova tvého«. Tu odešel od ní anděl«. (Luk. 1, 26-38.)

Způsobily tedy Duch svatý, že Syn Boží začal býti pod srdcem Panny Marie i člověkem. Když se narodil z Panny Marie, dostal osmého dne jméno Ježíš. Pán Ježíš neměl otce mezi lidmi. Svatý Josef byl jen jeho pěstounem. Sám Bůh to zařídil, aby Panna Maria byla sezdána se svatým Josefem. Stalo se to nejen proto, aby byl svatý Josef pěstounem Pána Ježíše, ale také proto, aby byl ochráncem a živitelem celé svaté Rodiny, i Panny Marie. Tehdy platil zákon, že má býti potrestána smrtí ukamenováním taková dívka, která nebyla v manželství a porodila dítě. Trest smrtí ukamenováním by tedy mohl postihnouti i Pannu Marii, kdyby nebyla v manželství a když se jí narodilo dítě Ježíš. Svatý Josef také dobře věděl, že není otcem dítěte Ježíše.

Evangelista svatý Matouš to popisuje takto: »Když matka jeho Maria byla zasnoubena Josefovi, nalezena jest prve než se sešli, těhotnou z Ducha svatého. Josef pak, muž její, jsa spravedlivý, nechtěje postaviti ji na odiv, odhodlal se propustit ji tajně. Když však o tom přemýšlel, hle, anděl Páně ukázal se mu ve snách a řekl: »Josefe, synu Davidův, neboj se přijmouti Marii, manželku svou; neboť co se v ní počalo, z Ducha svatého jest. Porodí pak syna a dáš mu jméno Ježíš (t. j. Spasitel), neboť on spasí lid svůj od hříchů jejich«. Toto pak všecko se stalo, aby se naplnilo, co bylo pověděno od Pána skrze proroka slovy: »Aj, panna počne a porodí syna a nazvou ho jménem Emanuel, t. j. (v překladě) S námi Bůh.« Probudiv se pak Josef ze sna, učinil, jak mu přikázal anděl Páně. (Mat. 1, 18-24.)

Poněvadž Duch Svatý nemá těla, proto při početí lidského těla Syna Božího neporušil ani těla Panny Marie, zachoval její panenství neporušené. Ačkoliv Panna Maria se stala matkou lidského těla Syna Božího, zároveň zůstala neporušenou pannou.

Jako pomerančovník je ozdoben vonnými květy a zároveň i nádherným ovocem, tak i Panna Maria zůstala vždy ozdobena bělostným, nádherným květem svého pannenství a zároveň překrásnou korunou Bohem požehnaného mateřství, neboť nám vydala nejkrásnější plod života svého — Dítě Ježíše. Panna Maria zůstala neporušenou pannou i při narození Dítka Ježíše, neboť podle slov Písma svatého »u Boha není nemožná žádná věc«. (Luk. 1, 37.). Bůh to mohl učiniti snadno svou všemohoucností a také to učinil! Můžeš si to snadno představit: při jeho narození to bylo podobné jako když vstal z mrtvých s tělem neviditelným z hrobu zavřeného. Proto Panna Maria porodila Dítě — Ježíše bez tělesných bolestí. Tak se splnilo, co předpověděl už ve Starém Zákoně prorok Izajáš o matce Vykupitele: »Ejhle Panna počne a porodí syna.« (Is. 7, 14.)

S velkou zbožností se proto modlívej: »Zdrávas Maria, milosti plná, Pán s tebou, požehnaná ty mezi ženami a požehnaný plod života tvého, Ježíš . . . Kterého jsi Panno, z Ducha svatého počala . . . S kterým jsi, Panno, Alžbětu navštívila . . . Kterého jsi, Panno, v Betlémě . . .«. — 25. března slavíme svátek Zvěstování Panny Marie. Devět měsíců byla Panna Maria živým svatostánkem Dítka Ježíše a pak se z ní narodil. Proto slavíme svátek Narození Páně 25. prosince.

Panna Maria byla matkou jen Dítka Ježíše a neměla žádných jiných dětí. V Písmě svatém Nového Zákona se sice mluví na několika místech o bratřích a o sestřích Páně. Nikde však se jimi nerozumějí skuteční rodní bratři a sestry, nýbrž toliko v širším smyslu, t. j. příbuzní Pána Ježíše. Jsou to děti Alfea a jeho manželky Marie, která podle evangelia sv. Jana byla »sestrou«, t. j. příbuznou Panny Marie (Jan 19, 25.) U národa israelského bylo ve zvyku, že příbuzní si říkali »bratře, sestro«. Kristus Pán nazýval bratrem každého člověka, neboť řekl o konání skutků milosrdných: »Vpravdě pravím vám: pokud jste to učinili jednomu z nejmenších těchto bratří mých, mně jste to učinili«. (Mat. 25, 40.)

Jako Panna Maria byla 9 měsíců živým svatostánkem Dítka Ježíše než se z ní narodil, podobně i každá matka je 9 měsíců živým příbytkem dítěte před jeho narozením. Během této doby vyživuje matka své dítě svou vlastní krví. Až je dítě dosti silné a může žít samo, pak se matce narodí. Při narození dítěte matka trpí velké bolesti. Někdy ztratí při tom tolik krve, že i lékař musí býti zavolán, aby neumřela. Některá maminka při tom už zemřela. Každá maminka velmi zeslábně a musí poněkud ležet, ale to všechno trpí pro dítě ráda. Pán Ježíš praví o matce:

»Žena když rodí, má zármutek, neboť přišla hodina její, když však porodila dítě, již nepamatuje na bolest pro radost, že se narodil člověk na svět.« (Jan 16, 21.)

P o n a r o z e n í d í t k a ř í k á s e o m a t c e, ž e j e v š e s t i n e d ě l í, poněvadž trvá asi 6 neděl, než se její tělesné ústrojí dostane do původního stavu. Říká se jí proto šestinedělka. V této době bývá slabá a musí býti na sebe velmi opatrná. A při tom dává maminka dítěti ještě i pokrm ze sebe. Pán Bůh to tak zařídil, aby se v prsou matčiných vytvořilo mléko, které obsahuje výživné látky a vitaminy, jaké dítě právě potřebuje. Jiného pokrmu by dítě ani nesneslo. Matka proto kojí své dítě, dává mu pít. I Ježíška Panna Maria kojila. Jak je to všechno posvátné, tajemné a úctyhodné. S jak posvátnou úctou máš se proto chovat k tomuto ústrojí!

4. Kojení.

Dít k o m á s e k o j i t i k a ž d é 3 h o d i n y, s p ř e s t á v k o u 1—2 k o j e n í v n o c i. Někdy dítě pláče a chce pít ještě častěji. Rozumná matka v takovém případě nevyhoví, neboť ví, že by mu škodila na zdraví a špatně by je tím vychovávala. Úkolem tříhodinové přestávky v kojení je, aby dítě úplně vytrávilo, mělo před novým kojením žaludek úplně prázdný a nový obsah žaludku nekysal od starých zbytků. Takové kysání by mohlo způsobit velmi nebezpečná onemocnění kojence. Dítě pociťuje prázdnotu žaludku velmi nepříjemně a hlásí se o novou potravu velmi důrazně pláčem i křikem. Mladé maminky byly by ochotny ukojiti jeho hlad před určenou dobou, ale pořádek dříve stanovený třeba přesně dodržet. Profesor fyziologie Dr. Vilém Preyer o tom píše: »Vede nás k tomu nejen hygienický příkaz, ale více ještě výchovné hledisko. Dítě má býti vedeno již v prvních dnech života k tomu, aby se naučilo svou vůli podřizovati vůli dospělých. Jinými slovy: již tímto prvním návykem vychováváme dítě poslušnosti, této první ctnosti dětského věku.« (Uvádí Dr. J. V. Klíma, Výchova dítěte, Praha 1934, 12.) Tím se dítě vede nejen k první dětské ctnosti, k poslušnosti, ale k neméně důležité sebekázi, sebekpřemáhání, což je pro život tolik potřebné!

M a t k a, k t e r á d í t ě v y k o u p a l a, n a s y t i l a, t ě l e s n ě o š e t ř i l a, tím ještě nevykonala celou svou povinnost jako matka člověka. Od prvních okamžiků jeho života má pamatovat nejen na jeho tělo, nýbrž i na jeho duši. Nedívej se proto na dítě tak lehkovážně jako ony matky, o kterých napsal lékař MUDr. Jiří Štefl: »Mnoho dnešních matek přivádí dítě na

svět s menší dávkou úvahy, než když před málo lety kupovaly panenku. A novorozeně pro ně nebývá vskutku ničím více, než panenkou na hraní a málo kterou napadne, že to není ani panenka a domácí psík, ale že je to nový člověk, počátek celé řady nových generací. .« (Časop. »Žena a domov« z 15. 11. 1943.)

Kdyby matka z pohodlí kojit vůbec nechtěla a živila své dítě jiným mlékem než lidským, tím by se velice prohřešovala na zdraví dítěte a ohrožovala by i jeho život. Jen tehdy by byla omluvena, kdyby pro chorobu kojit nemohla, avšak v takovém případě má se postarat o jinou zdravou kojnou, nebo alespoň o zdravé lidské mléko. Profesor MUDr. Otakar Teyschl o tom píše: »V každém případě, kdy kojení přerušujeme a kdy není za ně náhrady (kojná), buď jsme si vědomi toho, že podnikáme odvážný krok, který možná rozhoduje o životě svěřeného dítěte.« (Dětské choroby I. díl, Brno 1931, 37.)

První rok dítěte je kojenecký. To znamená, že má býti celý rok kojeno. Zvláště v prvních třech měsících je dítě velmi choulostivé a potřebuje největší opatrnosti. Prvních šest měsíců má dostávat jen lidské mléko. Od šestého měsíce má dostávat dále lidské mléko, avšak má býti zároveň příkrmováno i jinou potravou, lehce stravitelnou. Jednostranná mléčná strava i po šestém měsíci by neprospívala zdraví, podporovala by křivici. Zvláště zhoubně působí mléko kozi, neboť vyvolává těžkou chudokrevnost. Po šestém měsíci nemá dítě dostávat více než půl litru mléka denně. Koncem prvního roku může jísti dítě všechno, co ostatní členové rodiny, musí to však býti v menších dávkách a ve stavu rozmělněném.

V době, kdy žena čeká dítě a obyčejně i v počáteční době kojení nedozrává v ní nové vajíčko a proto nemá ani měsíční periodu neboli menstruaci. Tak má býti uchráněna od nového mateřství, neboť musí vydávat svou sílu pro výživu dítěte. Bůh to tak zařídil, že na tom místě ve vaječníku, odkud vystoupilo poslední zralé vajíčko, vytvoří se t. zv. žluté tělísko a to vylučuje hormon zvaný progesteron, který kromě jiného úkolu, také zabraňuje v této době zrání nového vajíčka. Když žena kojit přestala (někdy však ještě během kojení), žluté tělísko opět mizí a tím i hormon progesteron, začne působit opět hormon folikulární, takže zase dochází ke zrání dalšího vajíčka a k možnosti nového mateřství. Když k němu nedojde, pak se dostavuje obvyklá měsíční perioda neboli menstruace.

5. Měj úctu k svému tělu, neboť v něm je svatyně nového života.

Hle, jak podivuhodně Bůh zařídil tvé tělo a zvláště ústrojí,

které je svatyní nového lidského žživota. S jakou úctou proto máš se chovat k svému tělu, také žádat patřičnou úctu od jiných a nikdy nestrpět, aby někdo zacházel s tvým tělem jako s bezcennou hračkou.

Jsou to tajemství tak veliká, že každého ušlechtilého člověka naplňuje posvátnou úctou a němým úžasem. O tak vážných a tajemných věcech se nemluví lehkovážně a bez potřeby. Ani rodiče o nich bez vážného důvodu nemluví. Zde se dává život dítěti, které bude věčně žít... a má žít věčně v nebi. Je to dílo nesmírně veliké, větší než kdyby se tvořilo nové slunce, nové hvězdy... Teď teprve vidíš, jak posvátné a tajemné je manželství a jak velkou moc dal Bůh rodičům! Mají přivádět na svět nové dítě, aby se staly křtem dítěti božím a po tomto životě pozemském měly věčný život v nebi. K tomu úkolu Bůh posvěcuje manžely v den svatby. Je to opravdu svatba — svatá chvíle. Manželství je jedna ze sedmi svátostí. A je to jediná svátost, kterou si udělují snoubenci sami, když kněz je přítomen jako zástupce boží a církve a snoubencům žehná za přítomnosti ještě alespoň dvou svědků.

Teď plně chápeš, proč musíš mít úctu před svým tělem a proč Bůh žádá, aby každý měl posvátnou úctu zvláště před ústrojím, které podle vůle Boží slouží ke zplození a zrození nového života. Proto vložil Bůh do naší duše posvátný cit studu, který káže lidské tělo zahalovat tak, aby nebylo ani nečistým pohledem, ani myšlenkou ani žádostí ani skutkem zneuctěno.

Nyní ještě plněji si zajisté uvědomuješ, jakou úctou mají mít k sobě dívky a mladímužové. Uvaž, jaký zločin proti Božím ustanovení by to byl, kdyby dívka připustila, aby mladý muž si dovolil k jejímu tělu něco, k čemu Bůh posvěcuje jen manžely! Jak hrozně by tím znesvětili zařízení Boží! Rozumná a hodná dívka se úzkostlivě chrání, aby nikomu nedala pohoršení, aby neztěžovala mladým mužům boj o mravní čistotu a sama andělsky čistou zůstala. Proto je vždy a všude viditelným strážným andělem mravní čistoty. Často si připomíná: mé tělo je nedotknutelné a svaté. Podle toho se také chová k sobě i jiným, podle toho se také obléká. S láskou a známostí začíná teprve tehdy, když může pomýšlet na brzký sňatek manželský. Bere to velmi vážně, neboť nechce vydávat nebezpečí sebe ani jiné. Ví, že jen čistým životem může zajistit Boží požehnání sobě i své budoucí rodině. Zvláště jí na tom musí hodně záležet, aby

její děti se rodily ze svatého lůna mateřského, které nikdy nebylo znesvěceno.

Tvé mladistvé tělo má v ruce Všemohoucího buď dále provádět tvůrčí plán Boží v posvěceném životě manželském, anebo v neporušeném panenství má plně a věčně náležeti božskému Snoubenci a vydávati nejkrásnější květy skutků dobrých, zvláště milosrdných... Často si připomínej velikost svého poslání. Každá dívka — žena, rozsévá kolem sebe buď požehnání nebo zkázu. Co chceš rozsévati ty?!

6. Ruka, která hýbe kolébkou, hýbe světem!

V době devíti měsíců, kdy matka nosí dítě pod srdcem, je dítě nejen vyživováno z těla matky, ale zároveň přijímá od své matky nejednu vlastnost tělesnou a nepřímo přes tělo i duševní. Když matka vypěstila v sobě vlastnosti jen dobré jak tělesné tak duševní, pak to může po ní dědit také dítě. Říká se, že uhlí vydá ze sebe jen tolik tepla, kolik ho kdysi přijalo od slunce. Podobně může matka svému dítěti, které nosí pod srdcem, dáti jen tolik dobrého pro duši i pro tělo, kolik sama kdy v sobě vypěstovala.

Proto už teď pěstuj v sobě nejlepší vlastnosti nejen tělesné, ale také duševní, hlavně zbožnost a čistotu srdce, abys mohla co nejvíce dobrého odkázat dětem, jestliže tě Bůh povolá k stavu manželskému. V tom je nesbírná odpovědnost každé matky.

Říká se: »Jaká matka, taková dcera. Má to po matce...« Také můžeme říci: jaká matka, taková rodina, takový národ, takový lid v církvi. »Domy nestojí na základech, ale na ženách«, napsal K. V. Rais. Opravdu ruka, která hýbe kolébkou, hýbe světem. Proto krásně pravi básník Dante Alighieri: »Ó, ženo, jsi tak veliká a takovou máš cenu!« (Ráj, zpěv XXXIII.) Papež Lev XIII. prohlásil: »Dejte mi armádu dobrých křesťanských matek a já obnovím svět!«

VIII. Který stav a povolání si zvolíš?

1. Čím budeš?

Jedna dívka na to odpověděla: Já bych chtěla zůstat vždy bezstarostným dítětem...« Při tom se jí oči zarosily slzami. Dobře věděla, že již není bezstarostným dítětem, že dospívá v

dívku. Těžko se loučila se svým dětstvím. Jako by si chtěla postesknout s básníkem: »Ó dětství, moje dětství, pověz mi, kam pospícháš? Prosím tě, neodcházej, zůstaň tak...« Dále však praví básník: »Vždycky tak nemůže být, život jde dál...«

Vždycky tak nemůže být, život jde dál..... Vzpomeň na bezstarostné chvíle svého dětství, vzpomeň, jak jsi asi vypadala, když jsi vstoupila po prvé do školy jako žákyně první třídy. A dnes? Dorůstáš v dívku a zanedlouho bude z tebe dospělá žena. Někdy je ti tak blaze, že bys chtěla jen zpívat a celý svět obejmout. Jindy je ti opět tak teskno, že bys chtěla se vyplakat a k světu se obrátit zády, nic vidět a nic slyšet. V takové chvíli se ti zdá, že nikdo ti nerozumí...

Co se to vlastně s tebou děje? Je to nepokoj rychlého vývoje mládí. Buď klidná, všechno v tobě najde správný směr a bezpečnou jistotu, když půjdeš vždy tou cestou, kterou ti ukazuje Bůh svým přikázáním. Ve chvíli nejistoty se obrať s každou svou otázkou s důvěrou na svou dobrou maminku a na svého zpovědníka. Jejich hlasem mluví k tobě Bůh. S á m B ů h c h c e, abys nezůstala vždy dítětem, ale dorostla v dívku — ženu — a tak mohla jednou splnit velké úkoly v životě, které on ti uloží v určitém stavu a povolání.

2. Rozmysli to!

Podívej se na hodinky. Kolik je v nich různých koleček! Jen tehdy hodinky jdou, když každé z nich je na správném místě. Jak má určeno každé kolečko své místo v hodinovém stroji, podobně Bůh určil každému z nás určitý stav a povolání. Jen tehdy budeš opravdu šťastnou, když budeš v onom stavu a povolání, ke kterému ti dal Bůh náklonost a schopnosti. S t a v y má š o t e v ř e n y t ř i: manželský, řeholní a svobodný ve světě. Povolání je mnoho. (Bližší poučení najdeš v příručce: Juliana Lancová, Kniha ženských povolání, Praha 1929.)

Bůh vložil do srdce dívky cit mateřský, t. j. touhu obětovat se pro jiné. Proto jen tehdy je dívka opravdu šťastná, když se mateřsky obětuje pro jiné, buď jako skutečná matka v manželství nebo jako matka ve smyslu duchovním v řeholi a nebo zůstane svobodná na světě, ale ušlechtilě se obětuje pro jiné. Když však se nechce pro nic obětovat a žije jen pro sebe a pro své osobní záliby, bývá nakonec rozmrzelá, nespokojená a nešťastná.

V citu mateřském jeví se velikost dívky — ženy, neboť sloužit může jen ten, kdo něco má, kdo může něčím sloužit. Tato ochota jiným sloužit, jiným býti prospěšnou, jiným pomáhat,

o jiné pečovat, se projevuje pudově již u malého děvčete tím, že se pečlivě stará o svou panenku. Je ovšem nutné, aby dívka— žena svůj mateřský cit ovládala, neboť má sloužit jen tomu, co je správné, šlechetné a mravně dobré. Nikdy nemá sloužit tomu, co není správné, co je mravně špatné. Jsou smutné případy, že nejedna dívka se dává zneužít ke všemu, když ji někdo o něco velice prosí, zvláště, když je to někdo, koho má ráda. V tom případě je její mateřský cit a ochota na scestí. Proto nikdy nenechej se vésti v životě jen pouhým citem, nýbrž tím, co ti praví zdravý rozum a svatá víra! Která by toho nedbala a šla by jen za svým citem, mohla by velmi smutně a bolestně na to doplatit a zkazit si celý svůj život. Také by se dostal její mateřský cit a ochota na scestí, kdyby vzala na sebe tolik povinností, že by se tím značně přetěžovala a na všechno ani nestačila. Modli se horlivě k Duchu svatému a k Panně Marii, jako k Matce dobré rady, abys dobře volila svůj stav a povolání. Také se porad' s rodiči a vychovatelkami a se zpovědníkem.

3. Jak se mladá dívka dívá správně na povolání.

Rozumná dívka si zvolí určité povolání, a by byla soběstačná. Dává jí to potřebné sebevědomí a ušlechtilou hrdost, neboť nikdo jí nemůže vytknout, že je odkázána jen na vdavky, jako jedinou možnost hmotného zaopatření. I když se vdá, má potom mnohem pevnější a důstojnější postoj, než je-li svou existencí závislá jen na výdělku mužově. A kdyby se manželství rozbilo, není odkázána jen na hubený, soudem přiřčený vyživovací příspěvek. V takovém neštěstí je velkou oporou vědomí, že dovede sebe a případně své děti uživit. Je dosti povolání, jichž znalost může býti s výhodou použita při vedení domácnosti, zvláště: švadlenství, kuchařství, učitelství domácích nauk, učitelství na rodinných a hospodyňských školách, lékařství, ošetřovatelství, vychovatelství, povolání sester charitních, sociálních a j.

Když je povolání takové, že téměř nic nedává k přípravě na manželství a k vedení domácnosti, doplňuje to prozíravá dívka tak, že všemožným způsobem pomáhá doma: při vaření, praní, úklidu, v ostatních domácích pracích, v péči o mladší sourozence i o ty nejmenší a v jejich výchově. Lékař MUDr. Jiří Štefl radí: »Mladá dívka, která hodlá založiti rodinu, měla by se zajímat o malé děti u příbuzných a známých a to zajímatí nejen společenským dotazem, ale účinnou spoluprací. Má-li některá vaše známá miminko, pomáhejte jí s ním. Není třeba,

abyste pomáhaly jen tak, že ho pochováte a že se s ním pomalíte, ale převiňte jí ho několikrát, vykoupejte jí ho, uvařte podle jejího návodu kašičku a nakrmte ho, naučte se mu měřit teplotu, a vůbec cvičte se tak, jako v každé jiné věci.« (V časop. »Žena a domov« z 15. 11. 1943.)

Velmi chybuje dívka, která se těmto pracím vyhýbá a ještě nerozumějí si počíná matka, která svou dceru chrání před domácími pracemi s omluvou, že toho ještě dost užije a že by si poškodila své pěstěné ruce a šlechtěné nehty. Taková dívka v manželství nejednou je nešťastná, poněvadž v její domácnosti všechno vázne a pak trpce vzpomíná na svou nerozumnou matku, která ji nedovedla řádně připravit do života. Zvol si takové povolání, ke kterému máš dosti zdraví, vloh a které by tě mohlo i vnitřně uspokojit. Vzdělávej se odborně v povolání, jemuž se chceš věnovat. Těšit může jen dobrá, odborná práce. Buď vždy poctivá a svědomitá. Jak je to krásné, když se o tobě může říci: ta je vždy naprosto spolehlivá, té můžeme svěřiti všechno!

4. Chceš mít z práce radost nebo jen dřinu?

Rozumná dívka bere práci ochotně do rukou, neboť práci přikazuje Bůh a práce přináší také požehnání. Bůh přikázal práci již prvnímu člověku. V Písmě svatém čteme, že Bůh zavedl Adama do ráje, aby jej vzdělával a hleděl si ho (I. Mojž. 2, 15), to je, aby pracoval. Práce tedy není trestem za hřích. Po hříchu stala se práce ovšem značně obtížnější a právě ta obtíž je pokáním: »V potu tváře jísti budeš chléb, dokud se nevrátíš do země, ze které jsi vzat.« (I. Mojž. 3, 19.) »Šest dní budeš pracovati.« (V. Mojž. 5, 13.) Apoštol sv. Pavel píše: »Nechce-li kdo pracovati, ať nejí.« (II. Soluň 3, 10.)

Práce přináší požehnání pro život pozemský: udržuje tělo i duši ve zdraví, chrání před dlouhou chvílí a před nespokojeností. Práce opatřuje člověku potřebnou výživu a pomáhá k blahobytu. Práce přináší požehnání i pro život věčný. Práce, kterou konáme v milosti posvěcující a s dobrým úmyslem, je záslužná pro nebe. Konej proto svou práci nikoliv s kyselým obličejem, že »musíš«, ale s tváří radostnou, jako dítě Boží, které ochotně poslouchá svého Otce nebeského. Když máš někdy práce mnoho a musíš se k ní velmi soustředit, v takovém případě aspoň před prací řekni: »To všechno z lásky k Tobě, Pane Ježíši!« Během práce můžeš takovou střelnou modlitbou aspoň v některém okamžiku obnovit svůj dobrý úmysl. Tak budeš proměňovat hroudu všední práce v kus ryzího zlata, skut-

ku záslužného pro nebe. Pak nebudeš v práci rozmrzelou, aie vždy radostné myslí. Práce ve hříchu těžkém a bez dobrého úmyslu, jsou pro věčnost jako pouhé nule. Když jsi v milosti posvěcující a vzbudíš dobrý úmysl, tím píšeš před tyto nule číslici a všechno dostává ihned nesmírnou hodnotu, stává se skutkem záslužným pro nebe. »S Bohem začni, každé dílo podaří se ti až milo.«

Pilná práce chrání před mnohým pokušením a tím před hříchem. Neříká se nadarmo, že zahálka je matkou všech nepravostí. Zvláště namáhavá práce je vhodným pokáním za hříchy. Pracuj proto vždy pilně a vytrvale. Vítejte slunce vždy s modlitbou v duši a s prací v rukou. Duší k Bohu a ruku k dílu!

Pracujeme duševně a tělesně. Obojí práce je potřebí a proto je stejně důstojná. Ruka a hlava patří k sobě. Obojí práci konal a posvětil Ježíš Kristus. Až do svého třicátého roku pracoval jako dělník rukou a pak tři léta jako dělník ducha, když hlásal všem lidem radostnou zvěst o spasení — evangelium. Modlitbě a práci posvěcoval každý den. Nelekl se žádné oběti, ani oběti kříže. Vybízí každého z nás i tebe: »Učte se ode mne!« (Mat. 11, 29.) »Chce-li kdo za mnou přijíti, zapři sebe sám, vezmi každý den kříž svůj a následuj mne.« (Luk. 9, 23.) Tak se dívej na práci a bude ti vždy radostná, nikdy pouhou dřinou.

Konej vždy svědomitě povinnosti svého povolání. Bůh tě jednou bude soudit nikoliv podle toho, které povolání jsi měla, nýbrž podle toho, jak svědomitě jsi je vykonávala. Na jednom starém obraze jsou znázorněna různá povolání. Je tam papež a pod ním nápis: »Já vás všechny učím«. Je tam císař a pod ním nápis: »Já vás všechny spravuji«. Dále je vojevůdce s nápisem: »Já vás všechny chráním«. Rolník orá svým pluhem dlouhou brázdou a říká: »Já vás všechny živím.« A úplně dole na obraze je namalován ďábel a praví: »Já vás odnesu všechny, nebudete-li plnit své povinnosti«!

IX. Stav manželský je od Boha a proto je svatý.

1. Bůh ustanovil stav manželský.

V Písmě svatém čteme, kterak Bůh stvořil bytosti neviditelné, pouhé duchy; říkáme jim andělé. Stvořil je v plném počtu. Avšak lidi nestvořil v plném počtu, nýbrž toliko dva. Písmo svaté o

tom praví: »Stvořil tedy Bůh člověka k obrazu svému, k obrazu Božimu stvořil ho, muže a ženu stvořil je. Požehnal jim též Bůh, řka: »Rostte, množte se, naplňte zemi.« I. Mojž. 1, 27-28.) »Proto opustí člověk otce svého a matku svou a přilne k manželce své, že budou dva tělem jedním.« (I. Mojž. 2, 24.)

Tak ustanovil Bůh již v ráji stav manželský. Ježíš Kristus povýšil tento stav na svátost. Stav manželský je svátost, která posvěcuje svobodného katolického muže a svobodnou katolickou ženu k společnému manželskému životu. Manželé mají přispívat k tomu, aby se děti rodily v řádném, platném svatém manželství a tak mohly býti řádně vychovány.

2. Bůh posvěcuje manžely na své spolupracovníky.

A by mohlo dítě přijíti na svět, k tomu nestačí jen sami manželé. K tomu je třeba, aby Bůh po každé stvořil novou lidskou duši. Jak je to něco svatého! Zde spolupracují rodiče při tvůrčím díle Božím! Poněvadž je to něco tak svatého, mají jen ti právo přiváděti děti na svět, kteří jsou k tomu od Boha posvěceni platným svatým manželstvím. Kdyby tedy některá katolická dívka nebyla v platném, církvi katolickou posvěceném manželství a stala se dobrovolně matkou, měla s někým dítě anebo žila s někým jako s manželem, třeba s ním ani dítě neměla, dopustila by se před Bohem velmi těžkého hříchu. Proč? Poněvadž nebyla od Boha posvěcena pro společný život manželský a pro mateřství svátostným manželstvím.

3. Jen lidé k tomu Bohem posvěcení mají právo na život manželský.

Abys tomu lépe rozuměla, představ si, že bys byla v kostele. Už by se stmívalo. Tu pozoruješ, že do kostela vstupuje nějaký muž. Ohlíží se vpravo, vlevo. Nikoho nevidí. Myslí, že je sám. Pak se přibližuje k svatostánku, aby jej zlodějsky otevřel. Lekáš se. Vidíš, že se děje hrozná svatokrádež. Co bys v té chvíli udělala? . . . Jindy vidíš, jak kněz otvírá svatostánek. Zůstáváš klidná. Proč? Viš, že kněz má k tomu právo, neboť je k tomu posvěcen tím, že přijal svátost svěcení kněžstva. Podobně je to i s tvým tělem: milostí posvěcující ses stala dítkem Božím, proto tvé tělo je jako živý chrám Boží a po sv. přijímání je jako svatostánek. Jen ten bude míti právo na tvé tělo, kdo k tomu bude posvěcen svátostným manželstvím. Pro všechny ostatní musíš býti nedotknutelná! Žádné přátelství, žádná láska, žádná známost ani zasnoubení nedává nikomu právo na tvé tělo.

Tušíš, jakou jsi svatyní? Chápeš, jakou úctou jsi povinna sobě samé a jakou úctu musíš žádat od každého, kdo se k tobě blíží? Poznáváš, že tuto úctu musí mít k tobě právě ten, kdo ti ve vážné známosti bude vyznávat svou lásku? Kdyby někdo sebedojemněji ti vyznával, že tě miluje, ale při tom by neoprávněně sahal na tvé tělo, je to ničemný lhář, nemá pravé lásky, není tě hoden, od takového ihned odejdi, dokud není pozdě. Tu svou dívčí hrdost si musíš vždy a všude zachovati! Buď vždy svatyní, nikdy hračkou!

X. Do svatyně manželství má vésti vážná známost.

1. Lásky.

Přijde na tebe chvíle, kdy mladí mužové ti nebudou docela lhostejní. Začneš si jich všimnout a některý udělá na tebe takový dojem, že pojednou tvé nitro se naplní hřejivým blahem, které jsi nikdy před tím nepocítila. A což teprve, když on si tě začíná všimnout? Co se to vlastně s tebou stalo? Vždyť dříve v mladších letech ti byli docela lhostejní. Jsou to první závaný lásky...

Sám Bůh vložil do srdce lidského posvátný cit lásky. Má sblížit mladého muže a ženu, aby se lépe poznali a zkoumali, zdali by mohli jít společně a zdárně životem ve svatém svazku manželském. Když tedy se počnou ozývati ve tvém sráci city této lásky a tobě se bude zdát, že již vcházíš do pozemského ráje, který předstihuje všechny sny a tobě bude tak nevýslovně blaže, pamatuj: to není jen pouhá hračka pro tvoje osobní potěšení. Je to posvátná cesta, na kterou směřjí vkročit jen ti, kteří chtějí vejít do svatyně manželství.

Něco nového, slastného, radostného, krásného, silného, velkého a mocného vstupuje do srdce v okamžiku, kdy začne opravdu milovat. Lásky uchvacuje celého člověka. Dívka miluje ovšem i své rodiče, sourozence, přítelkyně, miluje věci i zvířata — ale tato láska je jako slunce, které ozařuje všechny ostatní vztahy lásky a přátelství, všechno nasycuje a proniká svou vroucností. Tomu, kdo takto miluje, celý svět i všední dny života jsou jako světlo a vůně májového dne. Je tak nevýslovně blažen, že chce oblažovati i jiné. Básník Oskar Wilde praví o této čisté, pravé lásce, že je to jako svátost, kterou lze přijmout jen na kolenou se slovy: »Pane, nejsem hoden...« Taková láska je jako paprsek lásky Boží... I u těch, kteří hluboko klesli, probouzí touhu po něčem vyšším...

2. Láska na scestí.

Kde však není této vyšší, čisté lásky, kde smyslnost zatlačila duši do pozadí, tam všechno, co činí člověka člověkem, padá do propasti: ideály, duchovní zájmy, vnitřní radost i nadšení. Svou vyšší hodnotu ztrácí i manželství, rodina, domov a vlast. To již není láska, nýbrž horečka smyslů a nižší žádostivosti, padělek lásky. Vzpomeňte na dívky, které mají jen jedinou myšlenku: muž, muž! Vzpruhou jejich života jsou jen pudy a nižší city. Touží jen po dobrodružství milování a ukojení pudů. Nelze je získati pro nic vyššího, ušlechtilejšího, pro nic duchovního, žijí jen svým tělem a pudovostí své krve. Jsou jako dravý proud, který strhuje všechno s sebou, co jim přijde do cesty, a zanechávají po sobě jen zkázu, kal a bahno...

Rozumná a čestná dívka má v sobě tolik hrdosti, že nikdy chlapcům nenadbíhá. Chová se proto všude zdrženlivě, nechce budít pozornost hlasitou, vyzývavou řečí na ulici, bujným smíchem, nedělá poznámky na kolemjdoucí mladíky, neodpoví na vyzývavou poznámku, nedívá se po nikom zvědavě a neohlíží se po lidech. Ve společnosti se chová nenápadně, prostě, nechce budít pozornost ani případnou svou schopností pobavit společnost, dokud k tomu není vyzvána.

Je střízlivá v oblékání, ve volbě barev, vždy však co nejpečlivěji čistě, prostě, nenápadně upravena. Netrpí na sobě nic roztrženého, ušpiněného, nedbale oblečeného. Šaty prozradí o nositelce mnoho. Laciná paráda, plná třečiček, prozrazuje dívku pro hračku. Šat pečlivě upravený, jednoduchého, střízlivého střihu a barev, svědčí o dívce usměrněné, a ukázněné povahy. Každá se podle toho sama zařazuje svým zevnějškem do určitého druhu dívek a podle toho se s ní jedná.

Rozumná dívka není příliš důvěřivá. Nesvěřuje se každému na setkání se svými city, rodinnými záležitostmi a starostmi. Málokdo jí rozumí. Muži, kteří ji chtějí získat, se přetvařují, jako by spolucítli, měli zájem o její starosti a pak v náladě u sklenice vína si z toho udělají ;dobrý den«. Buď proto velmi zdrženlivou a na sebe opatrnou, aby nikdo neposkvrnil posvátný cit tvé lásky.

Cit lásky se probouzí u některé dívky velmi brzy, kdy ještě nemůže mysliti na vstup do manželství. Co má dělat? Ať se nepoddává v takovém případě svému citu lásky, ať jej ovládne. Snadno se jí to podaří, když se dá do vážné práce, aby se cc nejlépe připravila na své budoucí životní

povolání buď ve stavu manželském anebo se dovedla uplatnit jako svobodná ve světě. Ať si také všímá toho, jak doma svým rodičům a sourozencům může být užitečná při vaření, při úklidu, v domácích pracích, v hospodářství, v zahradě, na poli a pod. To je nejlepší kurs pro budoucí samostatné vedení domácnosti. Ve volných chvílích najde dosti ušlechtilého rozptýlení dobrou četbou, zpěvem, hudbou, ušlechtilou zábavou a rozhovorem s dobrou přítelkyní stejně smýšlející. Pamatuj však, že pravé dívčí přátelství není zamilovanost, změkčilá vzájemná náklonnost nebo jen náhražka lásky. Pravé přátelství se zakládá na hodnotách vyšších, které objevuješ v duši přítelkyně a které jsou v souladu s hodnotami, které sama nosíš ve své duši. Nejpevněji drží přátelství společně prožívaná velká myšlenka, velké dílo, velký životní cíl, jemuž se zasvěcují nebo k němuž se cítí povolány. Bůh jako myšlenka nejvyšší a uskutečňování království Božího jako úkol, bylo pojátkem přátelství svatých ...

3. Známost.

Známost je dovolená jen tehdy, když je s dobrým úmyslem, čistá a veřejná. S dobrým úmyslem, to znamená, nikoliv pro pouhou zábavu, ale pro manželství. Nenevazuj proto takových známostí, o kterých předem víš, že nemohou vésti k manželství, anebo ve věku takovém, kdy na manželství ještě myslit nemůžeš. Čistá, to znamená bez hříchů. Říká se: kolik hříchů ve známosti, tolik neštěstí a křížů v manželství. Kdo má pravou lásku, dovede si všechno odepřít pro dívku, kterou opravdu miluje a nedovoluje si nic takového, co by bylo hříchem, neboť tím by jí ublížil. Láska pravá je obětavá. Kdo by hledal jen své uspokojení, takový nemá pravé lásky a vážně to se svou láskou nemyslí. Od takového zavčas jdi pryč, dokud není pozdě. Bylo by škoda, kdyby tě zkazil. Aby známost zůstala čistá, bez hříchů, má býti veřejná; to znamená: mají to vědět rodiče a mají se spolu scházet na místech veřejných a nikoli zcela o samotě a za tmy. Čestná dívka proto zásadně nikdy nepřijímá mužskou návštěvu, když je doma sama a stejně nikdy sama nenavštíví muže v jeho bytě když je on sám doma. Když si to přece dovolila, pak se může dostat do velkého nebezpečí její mravní čistota a snadno ztratí i svou dobrou pověst. Uvědoměť si dívka považuje tyto požadavky za samozřejmé a také se podle toho řídí. Proč? Dobře ví, co je láska, jak se vyvíjí a k čemu směřuje.

4. Vývoj lásky a její stupně.

1. **Láska duševní.** — Láska se jinak vyvíjí u dívky a jinak u mladého muže. U čisté, nezkažené dívky a u čistého, jemného hochy, ukazuje se láska z počátku jako cit čistě duševní. Je to touha duše po člověku, kterého bychom mohli míti rádi pro jeho ušlechtilé vlastnosti a který by totéž cítil k nám, k naší duši. Je to touha milovati a býti milována. Když hoch a dívka začnou spolu chodit, zdá se jim, jako by to bylo pouhé přátelství, ale nejkrásnější, jaké jen může být. Když jiní se na to dívají jako na lásku, pak se na ně zlobí a tvrdí, že je to jen kamarádství a nic více! Zkušenost nás však poučuje, že mezi mladými lidmi různého pohlaví netrvá dlouho poměr jen přátelský. Tento poměr z počátku jen »přátelský«, velmi brzy přechází v první stupeň lásky, v lásku duševní.

2. **Láska smyslová.** — Když se spolu scházejí dále, pak láska duševní přechází dřív nebo později v druhý stupeň lásky, v lásku smyslovou (erotickou). To znamená, že dva lidé, kteří se mají rádi, touží také po zevnějších projevech lásky, touží po tom, co lahodí smyslům. Tak na příklad: zrak chce vidět krásu postavy, obličej a vůbec celého zevnějšku. Sluch chce slyšet příjemnou řeč a lichotky osoby milované. Tělo chce pociťovat slast z osobního přiblížení, z toho, že jdou spolu zavěšení, z pohlazení, z polibků a objímání. Na tyto dva jmenované projevy lásky mají však plné právo teprve tehdy, až jsou spolu zasnoubeni, ale vždy způsobem slušným a umírněným.

3. **Láska tělesná.** — Třetí a poslední stupeň lásky je láska tělesná (smyslná, pohlavní, sexuální), která touží po spojení tělesném. Na to však mají právo teprve ti, které k tomu Bůh posvětil platným svatým manželstvím, aby děti byly přiváděny na svět jen v řádném manželství a mohly býti také řádně vychovány.

Čistá, nezkažená dívka ve známosti a zasnoubení nikdy netouží po této lásce tělesné, poněvadž není k tomu posvěcena platným svatým manželstvím. Uvědomělá dívka dobře ví, že láska duševní a smyslová (erotická) u mladého muže přechází dosti často v lásku tělesnou (smyslnou, pohlavní, sexuální), takže je pro dívku dlouhá známost nebezpečná, zvláště, kdyby se spolu scházeli o samotě, bez svědků. Proto ve svém styku s muži je zdrženlivá, opatrná, nenavazuje lehkomyšlně známosti, za žádnou cenu nenaváže známost ve věku, kdy ještě nemůže myslit na manželství a stejně nikdy nenaváže známost s tako-

vým člověkem, s kterým nemůže uzavřít platný sňatek manželský.

4. **Bud' rozumná a opatrná!** — Uvědomělá dívka je vždy velmi opatrná, když navázala již vážnou známost. Nedává mladému muži ve známosti příležitost k různým něžnostem a k projevům smyslové lásky, jako na příkl. k políbení a objetí, netulí se k němu, třebaš je i k tomu velice puzeň, poněvadž dobře ví, že mladý muž by to snadno jinak prožíval než ona. Ví, že by ho snadno přivedla do velkého pokušení k lásce tělesné a tím by i sebe uvedla do velkého nebezpečí. Proto ani v zasnoubení nemá býti mnoho takových projevů smyslové lásky a pokud jsou, mají býti slušné a umírněné. Mladý muž obyčejně ani neví, že dívka takové projevy prožívá více duševně a smyslově a nikoliv tak tělesně jako on. Myslí si, že ona to prožívá stejně jako on, že touží po tom, jako on a tak by snadno došlo k nejhoršímu. Čí vinou? Muž, jinak statečný a silný je právě v této věci velmi slabý. Uvědomělá dívka má proto mateřský soucit s touto jeho slabostí a proto svým oděvem a chováním ho neuvádí do pokušení. Tak může nejlépe uplatnit svou lásku, která právě u ní se jeví nejkrásněji v podobě citu mateřského, to jest v ochotě o jiné mateřsky pečovat. V tomto ohledu čeká dívku velký úkol.

Bohužel, právě v těchto závažných věcech mnohé dívky se dopouštějí osudných chyb. Chybují nikoliv proto, že by byly špatné, nýbrž proto, že jsou neuvědomělé. Většina z nich chybuje proto, že jim to nikdo řádně nevysvětlil a v těchto nejchoulostivějších záležitostech svého mládí i budoucnosti byly ponechány samy sobě. Tobě se dostává poučení těmito řádky. Bud' takovým, které to ještě nevědí dobrou starší sestrou a řekni jim co potřebují vědět, aby se zavčas vyhnuly velkému nebezpečí a neštěstí, které by jim mohlo zkazit celý život.

5. Zasnoubení a vstup do svátostného manželství.

Známost nemá býti ani příliš krátká, ani příliš dlouhá. Když poznají, že se k sobě opravdu hodí, a mají dobré vlastnosti k společnému životu manželskému, také zdraví a schopnost se uživit, pak se zasnoubí, to znamená, dají si vážný slib, že uzavrou sňatek manželský. Tento slib má býti před svědky, nejlépe před rodiči. Zasnoubení jen tehdy je před soudem platné, když je provedeno písemně a podepsáno nejen od snoubenců, ale také od p. faráře nebo od dvou svědků. Zasnoubení

mohou si vyměnit i cennější dárky, ještě však nemají právo na důvěrnosti manželské, nemají právo bydlet spolu v jednom bytě nebo dokonce žít spolu jako manželé.

P o z a s n o u b e n í c o n e j d ř í v e m á b ý t i s v a t b a. Pro katolickou křesťanku je i před Bohem platné manželství jen tehdy, když bylo uzavřeno před příslušným katolickým farárem nebo jeho zplnomocněncem a před dvěma svědky. Snoubenci přijdou nejprve na farní úřad to ohlásit, kněz sepíše protokol, dá jim poučení, ohlásí je třikrát s kazatelny, jdou k svatě zpovědi a k svatému přijímání a pak je kněz oddá. Oddavky mají být dopoledne, aby mohla být při nich mše svatá za novomanžely, při které dostává nevěsta zvláštní požehnání. O platném svatém manželství platí slova Ježíše Krista: »Co Bůh spojil, člověk nerozlučuj!« (Mat. 19, 6.) Aby byla úplná jednota a soulad v manželství, má si vzít katolička jen hodného katolického křesťana. V životě vdané ženy mají mít místo jen dva mužové: otec jejich dětí v platném svatém manželství a její otec vlastní. Co je ještě nad tuto čistou, posvátnou lásku, je buď nebezpečné vybočení z mezí, nebo hříšné poblouzení.

Ve státech, kde občanský zákon uznává za platné jen oddavky občanské, jest i katolička povinna dáti se oddati také občansky, poněvadž by jinak její manželství, uzavřené církevně, stát neuznával za platné, z čeho by jí a jejím dětem mohly vzniknout velké nevýhody. Katolička má však oddavky občanské považovat vždy toliko za obřad občanský, kterým se skutečně manželství před Bohem neuzavírá. Proto po oddavkách jen občanských nemá před Bohem práva žít po manželsku. Právo žít po manželsku nabude teprve tehdy, až je oddána i církevně. V takovém případě dá se oddati nejprve občansky a potom církevně.

6. Nepospíchej!

1. P ř e d č a s n é v d a v k y j s o u z t r á t o u b e z s t a r o s t n é h o m l á d í. — Dívka, která se příliš brzy vdává, má jen krátké bezstarostné mládí. A přece mládí je nejkrásnějším obdobím jejího života. Sotva se dostala z dětství do svých dívčích let, již na ni doléhají starosti manželské, mnohdy velmi tíživě. Ještě není pro tyto povinnosti ani náležitě zralá, není pro ně dosti připravena, její síly k tomu ještě nestačí. Předčasně pociťuje tíhu velkých životních úkolů, které v prvním rozpuku svého mládí vlastně ještě ani řešit nemusela.

Proto se nedivíme, že slyšíme často z úst předčasně provdáných dívek: »Kdybych to věděla dříve, co na mě čeká, rozhodně

bych s tím tak nespíchala. Sotva jsem vyrostla z dětských střevíčků, již přišly velké a odpovědné starosti manželské. Neměla jsem vlastně žádného mládí. Radím proto dobře všem mladým dívkám: nespíchejte příliš s oddavkami. Máte dost času tak kolem 21 let.«

2. C o o t o m p r a v í z k u š e n á l é k a ř k a. — Slyš, co o tom píše zkušená lékařka: »Netoliko duševní, ale ani tělesný vývoj není ukončen u dívky, u níž se již ukázaly známky dospělosti. Nevyvinula se ještě dokonale její soustava kostí. I dívka může ještě růsti a vyvíjeti se až do 20-22 roku. Jak by mohl tedy organismus bez vlastní újmy připravovat hmotu pro kosti již pro nový organismus, když ještě není hotov se stavbou vlastních kostí? Podobně ani její svaly a vnitřní ústrojí nejsou ještě dostatečně vyvinuty pro tento úkol. Jsou ještě příliš povolné, nemají patřičného napětí a pružnosti. Příliš časné manželství může být příčinou pozdějších nemocí.«

A konečně mateřství není jen tělesným. Není možno, aby taková dívka, která sama nestojí mnohem výše nad duševní úrovní dítěte a sama potřebuje ještě výchovy, byla úplně schopná pro mateřství. Z toho všeho jasně vysvítá, že již ze zdravotního důvodu nelze doporučovati mladým dívkám, aby se vdávaly, jakmile poněkud dospějí.

Čekání pro zdravé a čistě smýšlející dívky nemá větších obtíží. Když se budou zdržovati lehkomyšlných zábav, špatných přátelství, kluzké, dráždící četby a budou-li dbáti i o čistotu vlastního těla, nepovstanou v nich takové žádosti, které by je pro svou nepřemožitelnost přivedly k pádu. Zvláště ne tehdy, jestliže svou obrazotvornost udrží na uzdě, což se jim lehkou podaří, jestliže své povolání budou bráti opravdu vážně... Takovým dívkám uplynou léta a třeba celý život bez obavy, že by měly podstoupiti nebezpečný boj s pudy

Jsou však i takové dívky, jež nemoc nervové soustavy, nedbalost vychovatelů, nebo styky se špatnou společností úplně zbavily duševního klidu. Takovým jest bez ustání a těžce zápasiti s pudy... Pokud zápasí, není o ně obav. Jejich čistota, uchovaná za cenu těžkých bojů, není menší ceny, než čistota jejich šťastnějších družek, které nemusí bojovat... Čekání nepůsobí žádných těžkostí dívkám čisté duše a čistého smýšlení. Proto také čekání nemůže být příčinou nemocí.

Různé druhy chorob, které by mnozí chtěli připisovati čekání a zdrženlivému životu dívek, neobjevuje se u nich. Ale tím častěji se objevuje u těch, které neustále dráždí své nervstvo nečistými myšlenkami. U dívek, které rozbouří svou pudovost nemravnou četbou, nemravnými obrazy, biografem a divadlem, ale nemohou holdovati svým rozmarům pro nedostatek prostředků. Z toho je jasné, že nemoc nepochází z čekání, nýbrž ze zahrávání si s nedovolenými věcmi... Nejjistější způsob pro zachování zdraví je: **Nepřestupovati Božích příkazů zání...** (MUDr. Marg. Csaba, Co má vědět dospívající dívka, Olomouc 1937, 43-46.) Proto: Nespíchej s vdavkami, zachovej si vždy zbožnost, čistotu srdce a tvé mládí bude radostné, šťastné, zdravé a položíš si dobrý základ své budoucnosti.

XI. Do stavu řeholního?

1. Slova Písma svatého.

Napadne ti někdy otázka: ; Co je lepší, vdát se nebo nevdát a raději jít do kláštera?« To bude pro tebe lepší, k čemu tě určil Bůh. Většinu určil Bůh pro život manželský. Jsi-li ty mezi nimi, pak nejšťastnější můžeš být v manželství. Některé však volá Bůh k životu řeholnímu. Jsi-li ty mezi těmi vyvolenými, pak nejšťastnější můžeš být jen v životě řeholním. Žena, která žije v manželství, má srdce rozdělené. Polovinu svého srdce dává Bohu a polovinu dává svému muži a rodině. Dívka, která žije v klášteře, dává celé srdce jen Bohu a z lásky k Bohu těm, kteří jsou svěřeni její péči. V tom je velikost, krása a záslužnost její oběti.

V tom smyslu napsal apoštol sv. Pavel: »A tak činí dobře, kdo provdává pannu svou; ale kdo ji neprovdává, činí lépe... A žena nevdaná, totiž panna, myslí na věci Páně, aby byla svatá tělem i duchem; provdaná však myslí na věci světské, kterak by se zalíbila muži.« (I. Kor. 7, 38, 34.)

Je tedy docela jasné, že je mnohem dokonalejší dávat celé své srdce, celou duši i celé tělo jen Bohu v životě řeholním, než je rozdělovat mezi Bohem a světem v životě manželském. Proto řekl Ježíš Kristus: »Chceš-li dokonalý býti, jdi, prodej co máš a dej chudým a budeš míti poklad v nebi; a přijď a následuj mne.« (Mat. 19, 21.) Proto ti, kteří jsou ochotni k této oběti, dobrovolně z lásky k Bohu se zřikají majetku, života manželského a ve všem jsou poslušni svých duchovních představených. Jsou to řeholníci a řeholnice, kteří takto zachovávají tři evan-

gelní rady: dobrovolnou chudobu, doživotní stav svobodný v ustavičné sv. čistotě a trvalou poslušnost duchovních představených. Jako květina na oltáři má svou krásu a vůni jen pro Pána Ježíše ve svatostánku, tak dívka v životě řeholním dává krásu, svěžest svého mládí, ano celý svůj život jen Kristu a z lásky k Němu všem, o které má pečovat. Jak je to krásné a záslužné! Jako svíce na oltáři hoří až dohoří jen pro svátostného Spasitele, tak celý život její patří jen Ježíši Kristu.

Takovým slibuje Pán Ježíš převelikou odměnu: »A každý, kdo pro jméno mé opustí dům nebo bratry nebo sestry nebo otce nebo matku nebo manželku nebo děti nebo pole, stokrát více dostane a život věčný zdědí.« (Mat. 19, 29.) — Na smrtelné posteli ležela milosrdná sestra, která celý svůj život konala službu na operačním oddělení u narkosy. Její představená se jí ptala: »Bernardino, víš, že zemřeš?« »Ano, vím to.« »Nebojíš se smrti?« »Nemám se čeho bát. Celý můj život byl jako ta svíce na oltáři. Jen pro Pána Ježíše hořel až dohořel. « Jak krásná smrt, jak ještě krásnější celá věčnost . . .

2. Dcera milionáře.

V roce 1927 zemřel v Americe mnohonásobný milionář Levis V. Minford. Říkali mu »král cukru«. Svě jmění odkázal své ženě, dětem a mezi nimi též své dceři Grace. Tato žila v klášteře Ustavičného klanění nejsvětější svátosti oltářní v Newarku jako řeholní sestra pod jménem Marie Ludvíka. Její podíl měl jí býti vyplacen jen pod podmínkou, že z kláštera vystoupí, řeholní roucho odloží a vrátí se do světa. A tato řeholní sestra, stojící před dědictvím dvou milionů dolarů, odpověděla určitě a neodvolatelně, že žádné bohatství světa jí neodvrátí od řeholního povolání. Řekla: »Můj otec nebeský je mnohem bohatší, než můj otec pozemský a moje odměna bude mnohem větší. Peněz nepotřebuji. Učinila jsem slib chudoby a nechybí mi nic. Zasvětila jsem život svůj Bohu a pozemské věci mne nevábí.« (V časop. L'Osservatore Romano, 27. I. 1927.) A zůstala v klášteře jako nejšťastnější nevěsta Kristova.

Pán Ježíš volá do své sladké služby i některou z vás. Jsi-li ty onou vyvolenou, jdi za hlasem svého nejvyššího Pána, nelekej se žádných překážek a budeš tou nejšťastnější na světě i kdybys při tom trpěla.

3. Kdo je ten tvůj vyvolený?

Francouzský nevěrec Jean Jaurés měl jedinou dceru. Všemi prostředky chtěl zničit křesťanství jak v životě veřejném, tak

i v soukromém. Začal u sebe. Ze svého bytu vyhodil všechny náboženské obrazy i kříž a také každou náboženskou knihu. Příbuzní, kteří byli ještě věřící, nesměli vkročit do jeho bytu. Své jediné dceři Germaině dal učitelku, která byla pověstná svou nenávisť k náboženství. Měla uloženo, aby v této dívce zničila poslední stopu náboženství.

Jednoho dne přišel její otec opět domů po přednášce, kterou měl proti náboženství a odpočíval ve svém pokoji. Tu pojednou se otevírají dveře a k němu přichází jeho dcera. Měla právě 21. let. Přála si pobýti se svým otcem a s ním si trochu pohovořit. Otec nevrle odpověděl, že má být raději ve společnosti, aby si konečně našla ženicha.

Jaké bylo překvapení otcovo, když slyšel, že si již vyvolila snoubence: »A kdo je ten tvůj vyvolený?«, táže se otec. »Je to někdo, s kterým možno mluvit jenom na kolenou. Tatínku, chtěla bych jít do kláštera a zasvětit se Bohu.«

Na tu myšlenku přišla před třemi lety, když se zastavila u opuštěného kříže v poli... Od té chvíle jí neopustila myšlenka: Zasvěť se jen Pánu Ježíši... V té chvíli jí bylo tak nevýslovně blaze a cítila se tak rozhodnuta a silna, že mohla říci se sv. Terezií: »Pane Ježíši, já Tě chci tak milovat, jak Tě dosud nikdo nemiloval!« A silnou také zůstala. Přes všechny překážky, které jí otec činil, přece vstoupila do kláštera.

Vynikala krásou, bohatstvím, vzděláním, mohla se pěkně vdát. Nechtěla se však dávat jen pozemskému tvor, pouhému člověku, ale Pánu nejvyššímu, Bohu. Chtěla být celá jeho nejen v nebi, ale už zde na světě. Tak se stala nejšťastnější nevěstou Kristovou.

Ptáš se, jak se to mohlo stát, když nevěrecký otec a nevěrecká učitelka jí tak sváděli od víry, od Boha a také svět jí tolik lákal? Jak to, že všem těmto svodům odolala? Člověk je přece jen slabý, křehký tvor. Ano, i ona byla sama o sobě slabá, ale přece slabou nebyla, poněvadž chodila často pro posilu největší: k sv. přijímání. Její silou byl sám Ježíš Kristus. On je všemohoucí. Když i ty slyšíš volání Pána Ježíše: »Pojď se mnou. .« a zdá se ti, že jsi slabá, že to nedokážeš, i ty choď často ke sv. přijímání a budeš silnou k dalším rozhodným krokům.

Řeholnice jsou duchovní matkami, poněvadž se obětují opravdu mateřsky pro velkou rodinu lidské společnosti, neboť svými modlitbami a oběťmi, odvracejí tresty Boží, svolávají Boží požehnání a svou službou potřebným, trpícím

bližním konají velké záchranné dílo. Pravá řeholnice má opravdu velké, mateřsky milující srdce. Poznáváš-li v tom své povolání, porad' se nejprve ještě se svým zpovědníkem a potom si vyžádej bližší pokyny v klášteře.

XII. Zůstat svobodnou ?

1. Nešťastná a šťastná »stará panna«.

Dívky do dvaceti let často říkají, že se vdávat nebudou. Ovšem »starými pannami« zůstat také nechtějí a na klášter také nemyslí. Prostě neví, co mluví. Jedná tak rozumná dívka? Po 20 letech svého věku dostává mnohá dívka strach ze staropannenství lidmi pohrdaného, téměř sama se o hochy uchází a podává ruku prvnímu, který přijde. Víra takové dívky je slabá. Zapomíná, že kdyby to byla vůle Boží, aby se vdala, pošle jí určitě někoho vhodného do cesty. Rovněž nemá taková dívka dostatek zdravého rozumu, neboť neuvažuje, co jí bude stát nešťastné manželství. Naproti tomu dívka se zdravým rozumem si počíná daleko rozumněji, samostatněji a nebojácněji vůči lidským předsudkům toho druhu. Do stavu svobodného volá totiž Bůh dvojím způsobem: buď dává velkou touhu po stavu svobodném anebo neposílá do cesty žádného vhodného společníka. Vždy na to pamatuj, že jen v tom stavu dojdeš věčného i pozemského štěstí, do kterého tě volá Bůh.

Každá z vás se nevdá. Každá z vás nemůže jít do kláštera. Co takové zbývá? Jen z nouze zůstat »starou pannou?« Nikoliv! Která jen z nouze zůstává starou pannou a hoví jen svým osobním libůstkám, jako: hudbě, divadlu, biografu, četbě románů, pěstěním psů, koček, kanárů a pod., ta bývá obyčejně nespokojenou, »otrávenou«, zakyslou, nervosní, unuděnou a budí u ostatních buď soucit nebo opovržení. Taková nedovedla anebo nechtěla uplatnit v sobě mateřský cit, totiž, aby se obětovala pro jiné. Cit mateřský je ve své podstatě něco duševního a s tělem má spojení jen nahodilé. Je to schopnost obětavé služby a pomoci, starostlivost o jiné a to se může uplatnit v každém stavu a povolání. V tom smyslu můžeme říci, mateřskost není výsadou a štěstím jen vdaných žen, je to výsada a štěstí všech šlechetných žen.

Dívka, která se nevdá ani nejde do kláštera, ale zůstane ve světě jako svobodná, je úplně šťastná, spokojená a nic jí neschází, když se dovede mateřsky obětovat pro jiné: buď pro své

staré rodiče, pro děti svých osiřelých sourozenců, pro chudé, nemocné, pro všechny ty, kteří potřebují pomoci. A je té pomoci tolik potřebí! Jak velké pole působnosti se otvírá šlechetné dívce na poli milosrdné lásky k bližnímu! A kolik je takových »starých pannen«, které to plně pochopily a které zasluhují, aby se před nimi hluboko smeklo! Nejedna z nich se mohla vdát a nevdala se, jen aby se mohla tím více obětovat pro jiné!

2. Dva případy z mnohých.

Byla nejmladší z rodiny. Rodiče jí zemřeli a žila u staršího bratra. Tento padl ve válce a ona dvacetiletá, zůstala sama se švagrovou a devíti dětmi. Nebylo nikoho, kdo by se chtěl přiznít na statek s kupou dětí. Nemohla opustit bratrovu rodinu. Ač mohla, nevdala se a cele se obětovala. Zatím, co švagrová se věnovala dětem a domácnosti, ona dělala čeledína i hospodáře. Jezdila s dobyt看kem, orala, sila, sekala, její ruce zhrubly a pod prací se postava sehnula, ale vydržela. Vytáhla hospodářství z dluhů a klidně mohla se dívat, jak bratrovy děti dobře vychovány a zabezpečeny, rozcházejí se z domova. Za čas nejmladší převezme hospodářství a matka s tetou, »starou pannou«, půjdou na výměnek. Pochopí někdy mladý hospodář velikost oběti tetiny a bude jí dosti vděčen za to, že zachovala mu neztenčené dědictví po otci?

Jiná. Je venkovskou učitelkou. Také »stará panna«. Mohla se vdát a přece nevdala. Proč? Nemohla by se tolik obětovat pro jiné a tolik dobrého udělat, jako když je svobodná a všecken svůj volný čas a peníze může věnovat těm, kteří toho nejvíce potřebují. Její život je jedinou obětí pro Boha a bližního, je svící, která se ztravuje vysokým a jasným plamenem lásky. Její srdce a ruce jsou všude, kde je třeba pomoci. Jen Bůh ví, co dobrého již vykonala tato učitelka. Hle, vzácné duchovní matky a žádání zaky slé »staré panny!«

Nevíš ještě ani jasně, který stav je ti určen. V každém případě však hled' se naučit něčemu užitečnému, co budeš potřebovat v každém stavu. Hled' se vyškolit pro určité zaměstnání, aby ses dovedla také sama uživit a nebyla odkázána jen na milost jiných, nebo dokonce jen na milost pana ženicha. Rozumná dívka má v sobě tolik hrdosti, že se připraví na všechno v životě.

XIII. Cti otce svého i matku svou!

1. Na hřbitově.

Na hřbitově klečel mladý muž u jednoho hrobu, modlil se a ztrnule se díval na hrob. Již nadešla hodina, kdy se hřbitov zavírá, ale on se neměl k odchodu. Tu k němu přistupuje hrobař a připomíná, že se už zamyká. On se na něj podíval jako ze sna a řekl: »Ano, každý, každý musí zemřít, každý musí projít branou smrti do života věčného. Ale jak to bolí, když si vzpomínám, že jsem tolikrát maminku neposlechl, ji ztrpčoval život při tolika jejich starostech. Kolikrát k vůli mně i plakala... Jak mne teď pálí každá její slza... Jak mne to bolí... Tak rád bych to teď všechno napravil,, ale už je pozdě .. už ji nikdy neprobudím . .« Při těchto slovech se rozplakal . Pozdní pláč, pozdní slzy . . Ó, miluj rodiče, měj je rád, neb dřív než se naděješ, u hrobu jejich budeš stát... — Představ si, že už také ty klečíš u hrobu své maminky, svého tatínka... Jak by při tom bylo tobě? Připravuješ jim opravdu jen dny radosti? Jsi pro ně opravdu sluníčkem, které je svou vlídností, laskavostí zahřívá, potěšuje anebo jsi nejednou snad mračnem, ze kterého srší blesky tvého špatného rozmaru a nálady?

2. Nemoc mu otevřela oči.

Dorůstající hoch onemocněl na zápal plic. Maminka ho opatrovala dnem i nocí. Pokud měl vysoké horečky, dávala mu obklady. Když se při tom nad nim skláněla, všiml si, kterak se už na její hlavě ukazují šedivé vlasy a kterak se ukazují vrásky na jejím obličejí . A maminka ještě nebyla stará. Tu mu napadlo: »I ty jsi příčinou těch předčasně bílých vlasů a těch předčasných vrásek. Kolikrát jsi maminku zarmucoval, někdy i těžce!« Tu se v duchu modlím: »Dej mi, Bože, opět zdraví, všechno chci mamince vynahradit, všechno, dokud je čas...« — Podívej se někdy trochu bedlivěji na ustaranou tvář svého tatínka, své maminky... Na jejich upracované ruce, na jejich starostlivý pohled... Pamatuj, že to všechno pro tebe...

Nespočteš všechny ty starosti, námahy a oběti, které rodiče dosud přinesli pro tebe. Nespočteš krupěje otcova potu, který se řinul, když se namáhal a pracoval pro tebe, aby vydělal na pokrm a oděv. Ani nevíš, kolikrát maminka k vůli tobě v noci vstávala, maličkou konejšila, zpívala, aby tě uspala a zároveň svůj spánek zaháněla, kdy tebe nemocnou opatrovala. A to ještě není všechno.

3. Měj porozumění pro starosti svých rodičů.

Teď, když dorůstáš, bude se ti někdy zdát, že tě rodiče příliš omezují ve tvé svobodě, že tě příliš hlídají, že ti nedopřávají volnosti, že ti zkrátka nerozumějí. Tyto pocity se ozývají v každé dospívající dívce, poněvadž teď, kdy dorůstáš, máš se připravovat na samostatnost v životě. Těžko snášíš v tomto věku zevnější zasahování rodičů, poněvadž se ti zdá, že s tebou zacházejí jako s malým dítětem a zatím ty jsi už vyrostla z dětských střevíčků. Nezapomínej při tom však na to, že i oni prožili své mládí, jsou mnohem zkušenější než ty, vědí, čeho nejvíce potřebuješ a před čím tě mají chránit, abys beze škody prožila nebezpečnou dobu svého dospívání. Teď potřebuješ rodičů nejvíce! Velmi špatně je proto na tom ona dívka, která právě v těchto svých nebezpečných letech nemá opory ve své mamince.

Kdybys prošla celý svět, nikde nenajdeš toho, kdo by to s tebou lépe smýšlel, než otec a matka. »Není přítelíčka nad tatíčka. Na slunci teplo, u matky blaho. Miluj své rodiče i když se s tebou vadí, jejich zlaté srdce nikdo nenahradí.« Proto i když pocítíš někdy nechuť proti tomu, že příliš zasahují do tvého života, musíš se přemoci a zachovat k nim stůj co stůj vždy patřičnou úctu, lásku a poslušnost. Až budeš plnoletá a z domu pryč, pak ovšem nejsi již vázána poslušností, ale povinnost lásky a úcty trvá až do smrti.

Dokud jsi byla malá, oni se s tebou často pomazlili, pohráli. Teď, když dorůstáš, ukazují zase ty, že máš porozumění pro jejich starosti. Nejednou přijde tatínek ze zaměstnání celý unavený, pěkně s úsměvem ho přivítej a hned posluž tím, co potřebuje.

Otec je hlavou, matka je srdcem rodiny. Je třeba hlavy i srdce. Matka, jako srdce rodiny, nejvíce prožívá všechno, co hýbe rodinou, nejen radosti, ale zvláště starosti, utrpení a všechny svízele, které doléhají na některého člena rodiny. A je toho někdy tak mnoho! Opravdu mnoho se od ní žádá. Vždyť i ona je jenom člověkem a má také nervy. Pamatuj, že máš svou maminku jenom jedenkrát! Až to srdce mateřské jednou přestane tlouci, až bude uložena tam na svatém poli pod křížem a květinami, teprve tehdy plně pochopíš a poznáš, koho jsi ztratila: tvoji maminku ti již nikdo nenahradí, nikdo na světě tě již nebude mítí tolik rád jako ona.

Buď jí proto zářivým paprskem radosti a útechy v šedivých dnech jejích starostí a při-

bývá jících let. Jestliže již odkvétá, vadne, chřadne a potřebuje sama opory, pak je to vše proto, že pro tebe se dřela, pro tebe strádala, pro tebe se starala..

A jestliže tě to stojí někdy i oběť, abys zůstala k ní vlídná a laskavá, úslužná, pamatuj, že splácíš tím jen povinný dluh vděčnosti a že tak zároveň sama shromažďuješ sílu pro svůj budoucí úkol matky. I ty jednou jako matka rodiny budeš muset se jednou rozdat, když nejen děti, nýbrž i manžel bude potřebovat tepla tvého mateřského srdce. A když jednou už tvé maminky nebude, zachovej si vždy čistý a krásný její obrázek ve svém srdci. Tvá láska k ní ať hoří vždy jak věčné světlo na jejím hrobě.

Čím jsi starší, tím více takém ůžeš býti svému otci. Dokud jsi byla bezstarostným dítětem, potěšoval on tebe, jak jen mohl. Vždyť pro tebe to bylo, že pracoval a staral se jak mohl. Kolikrát těžké starosti brázdily jeho čelo, ale při pohledu na tebe hleděl vrásky starostí vyhladit a na tebe se posmát.

Teď, když už nejsi malé dítě, nastává chvíle, kdy i od tebe čeká více porozumění pro starosti, které na něho doléhají. Když snad více nemůžeš, ať slyší od tebe aspoň laskavé, povzbuzující slovo. Tím nejen budeš i jemu splácet povinný dluh vděčnosti, ale zároveň bude i tvé srdce sílit pro tvůj budoucí úkol matky — těšitelky.

Podobně si počínej i ke svým sourozencům. Buď všem doma jako sluneční paprsek, který všechny zahřívá, oblažuje, zahání mračna neklidu a nepokoje. Pamatuj vždy na dvě největší přikázání Páně: »Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého . a bližního svého jako sebe samého.« A nezapomínej, že z těch bližních jsou ti nejbližší rodiče a sourozenci. Je to úplně zvrácený pořádek, když někdo dovede býti k cizím lidem jako vycházející sluníčko a doma k rodičům a sourozencům jako černé mračno, z kterého srší blesky.

Mluv s rodiči o tom, co je zajímavá, dělej jim ve všem radost a přičiň se o to, aby od jiných lidí slyšeli o tobě jen chválu, neboť to je zvláště potěší. Udělej, co jim vidíš na očích, ber jim práci z rukou! Bez jejich vědomí nic nepodnikej, ve všem taž se jich na radu, svěř se jim se všemi pochybnostmi a nezatajuj před nimi svých známostí. Když tě kárají, neodmlouvej, ale polepši se. Nepožaduj od nich věci obtížné anebo nemožné. K jmeninám a k svátkům jim vždy blahopřej. Udělej jim radost také nějakým dárkem, neboť tím se posílí tvoje láska k nim a jejich k tobě.

Pomáhej rodičům nésti břímě vedení domácnosti a hospodářství. Pomáhej také odchovávat mladší sourozence. Foerster krásně o tom napsal: »Je každému požeňnáním, může-li vychovávat mladší sourozence. Zakusí z toho mnohem více radostí, než kdyby měl svoji malou zahrádku. Pomáhat člověku růsti, ořezávat zlé výhonky, opatřovat mu dobrou hlínu, slunce, vodu — a viděti, kterak duše jeho se rozvíjí — nad to nic krásnějšího není.« (Sebevýchova mládeže, Holešov, 148.)

4. Příklad pro každou dceru a syna.

Foerster vypravuje: »V elektrickém voze pouliční dráhy viděl jsem kdysi tento výjev: v městě známá a proslavená herečka, seděla s matkou, která k ní přijela na několik dní návštěvou. Matka neměla bohužel dobré výchovy a byla k tomu ještě velmi nervosní. Zraky všech jedoucích upoutala na sebe tím, že neustále hlasitě a netrpělivě mluvila a zlobně plísnila dospělou dceru. Místo, aby dcera také se roztrpčila, jak často se stává, a řekla na příklad: »Maminko, tak konečně už jednou přestaň« atd., dala spolucestujícím představení, které mělo na obecenstvo větší účinek, než veškeré její úspěchy divadelní.

Zůstala zosobněnou laskavostí a uctivostí, na každou prudkou otázku odpovídala s nejněžnější pozorností, neustále matku uklidňovala, nemajíc ani v hlase ani v duši nejmenší zlosti — a toto divadlo měli cestující celých deset minut. Když obě vystupovaly, měl každý z cestujících pocit, jakoby vlastně dceři měl býti podán věnec a měla být třikrát vyvolána. To by však urazilo matku a vůz by tak dlouho nestál...

Kdo z vás považuje matku za posvátnou a chová se k ní vždy skromně a sláskou i kdyby byla sebe mrzutější nebo popudlivější a sebeprchlivější — je umělec z milosti Boží, neboť oči jeho vidí zkrze veškeru pozemskou nedokonalost to, co je na matce velkého a svatého. Kdo je vždycky k matce jemný a rytířský a chová se k ní jako ke královně — ví co je matka.

Slyšel jsem kdysi o muži, jenž měl matku tak divokou a nevázanou, jako bývají v pohádkách dračice a zacházel s ní přece něžně jako anděl a choval se uctivě jako ke kněžně. Když se ho tázali, proč ji nezakřikne tímže tónem, odpověděl: »Nedovedu toho, každá matka, která chovala na rukou dítě, je mi posvátná — je člověkem, který oblékl svaté roucho a proto před ní budu se skláněti, dokud budu na světě.«

Vídávám tak často, když dorostou synové a dcery, že začínají býti znenáhla netrpěliví a neskromní k matce. Když se jim to vytýká, říkávají: »Vždyť maminka je sama vinna; neustále nás plísní a je netrpělivá a prchlivá k nám.« Ano, ale proč se stala popudlivou a nervosní? Vzpomeňte si jenom, jak býváte nakvašení a kousaví, když jste jen jedinou noc špatně přespali? A kolik nocí nespala vaše matka pro vás? Nemyslím pouze noci, když jste stonali, nýbrž také noci, když nemohla spát trápením a starostmi nad vašimi chybami? A víte vůbec, kolik měla ještě krom toho starostí a trampot, o kterých se dozvíte až později nebo snad ani nedozvíte. Celý rok by musila spáti dnem i nocí, aby dohonila, co probděla pro vás. Poněvadž na to neměla kdy, seslábly jí nervy a proto je nyní popudlivá a ukvapená. Kdo z vás je vždy pamětliv toho, že pozbyla zdraví pro vás, musí po každé se zapýřiti až po uši, když jí odpověděl hrubě a neuctivě.« (Sebevýchova mládeže, Holešov, 207, 209.) Co platí o poměru dětí k matce, platí stejně o jejich poměru k otci.

5. Nemoc, stáří a smrt rodičů.

Zvláštní péči věnuj rodičům, když toho nejvíce potřebují, v nemoci a ve stáří. Když onemocní, postarej se zavčas o lékaře a podle potřeby také zavolej zavčas kněze, aby je zaopatřil svátostmi. Nenechávej je hynout bez kněze jako zvíře. Pokud možno co nejčastěji buď v případě nemoci u jejich postele, abys jim mohla posloužit každou chvíli, když něco budou potřebovat. Jak je to smutné, když maminka leží vážně nemocná, dceři je to ošetřování již trochu nudné, zdlouhavé a jde se pobavit do kina. Zatím, co její oči se pasou na plátně na obrázcích zamilovaného románu, maminka doma opuštěná umírá

Je nepochopitelné, jak může někdo býti necitelný k nářkům, strádání a k bídě svých rodičů. O takových napsal básník Neruda: »Kdo, když matka pláče, vesele si zpívá, — kdo, když matka volá, chladně jen se dívá, — kdo se zříká staré matky svojí, — toho se i slunce samo dotknout bojí.« »Kdo nemiluje svých rodičů, s tím nelze vůbec nicem mluvit. Bylo by to, jakoby člověk chtěl mluvit s kamením.« (Foerster, Soutěž, 139.)

Když jsi už zaměstnaná, celý první plat dej svým rodičům. Nebude toho sice mnoho, ale bude to důkaz tvé lásky a vděčnosti. A pak také co nejvíce přispívej na vedení domácnosti! Když Bůh dopřeje tvým rodičům stáří, ulehčuj dny jejich života

jak můžeš. Je to velmi smutné, když rodiče ve svém stáří s pláčem nařikají na nevděk svých dětí, ač pro ně se starali celý svůj život. Pamatuj, že rodiče, ať jsou zdraví nebo nemocní, živí nebo mrtví, dobří nebo nehodní, zasluhují vždy tvé pomoci a modlitby. »Zlořečen, kdo nectí svého otce nebo matky«, praví Písmo svaté. (5 Mojž., 27, 16.) Dále praví Písmo svaté: »Synu, zstaň se ve stáří otce svého a nezarmucuj ho po celý život jeho. Soslábne-li mu rozum, měj slitování a nepohrdej jím ve své síle.« (Sir. 3, 14-15.) »Jako zlopověstník jest, kdo opustí otce a jest od Boha prokletý, kdo ke hněvu popuzí matku.« (Sir. 3, 18.) »A jako člověk, jenž poklady hromadí ten je, kdo má úctu ke své matce.« (Sir 3, 5.) »Požehnání otcovo utvrzuje domy synů, ale kletba matčina z kořene vyvrací základy.« (Sir. 3, 11.) »Měj v úctě matku po všechny dny jejího života, neboť je ti mítí na paměti, jaká a jak veliká nebezpečí ve své mlůně protebe vytrpěla.« (Tob. 4, 4.) Krásně praví přísloví: »Modlitba matčina z mořského dna vynímá. Požehnání rodičů ve vodě neutone a v ohni neshoří.«

Když rodiče zemřou, vystroj jim slušný, křesťanský pohřeb a dej za ně častěji sloužit mše svaté. Pamatuj na ně se mší svatou vždy ve výroční den jejich smrti. Také jdi k sv. zpovědi a k sv. přijímání a obětuj za ně. Jejich hrob udržuj pěkně vyzdobený. Je to zevnější důkaz tvé vděčnosti a lásky. Je to velmi smutný obraz, když děti ještě žijí a nechají zarůstati hrob otce nebo matky travou.

6. Rodiče jsou tvými viditelnými anděly; strážnými.

Vzpomínka na rodiče už mnohého zachránila. Státník Randolf říkával: »Stal bych se popíračem Boha, kdybych se nebyl upamatoval na svou maminku, jak brávala mé malé ručky v ruce své a učila mne se modlit.« A spisovatel Klement Brentano píše: »Když jsem bloudil bez víry, vzpomněl jsem si, jak matka má, když jsem byl ještě malým chlapcem, za noci se nade mnou skláněla, modlila se a činila mi křížek na čele. To byla jediná nitka, která mne zachránila.«

Jedna dívka doznala, že když byla lákána k hříchu, dala si otázku: »Co by tomu řekl můj tatínek a maminka?« Tato vzpomínka ji zachránila. Jiná měla dokonce i úmysly sebevražedné, ale vzpomatovala se, když vzpomněla na své rodiče: »Ne, ten

zármutek a tu hanbu rodičům neudělám.« Pak se usmířila dobrou svatou zpovědí s Bohem i se životem, byla zachráněna rodině a vrátila se k svému zaměstnání. P o v a h a a c h a r a k t e r každého člověka se pozná podle toho, jak se chová k svým rodičům. »Cti otce svého i matku svou, a bys dlouho žil byla dobřeti bylonazemi!«

Pamatuj!

Jsi v nejdůležitějším období svého života — v rozkvětu svých dívčích let. Nedej Bůh, aby mráz špatnosti spálil květ tvého čistého, krásného mládí. Jen tehdy budeš šťastnou ve svém mládí i v budoucím životě, když květ svého mladého ženství zachováš čistý a neporušený. Jen zbožné a čisté mládí je šťastné, radostné, dává záruku šťastné budoucnosti i věčnosti a je krásnou nadějí církve i vlasti. Jaké jste vy, takový bude u nás lid v církvi a takový bude i národ. Na každé z vás záleží opravdu mnoho, neboť ve vás je kolébka naší budoucnosti.

*Ó, čisté ženství, postavené na prestolu,
jak ve svém poslání jsi nesmírně nám svato!
Slyš prosbu naši! Nedej strhnouti se dolů
a krásný květ svůj nedej zašlapati v bláto!*

*Vzlet mocných křídel světu dává čistá žena,
vše vzhůru povznáší, když ve výšinách svítí!
Však běda, je-li bílá peruť přerážena —
vše strhne za sebou a do hloubky se zřítí!*

*Ó, čisté ženství, z jehož posvátného klína
jak z červánků má svitnout nové Boží ráno.
Kéž září v Tobě svatá krása Mariina!
Ó, čisté ženství, buď věčně požehnáno! (Č. Tomáško.)*

At přijdeš kamkoliv, v kterémkoliv stavu a povolání, vždy si zachovej své největší bohatství: milost posvěcující, katolickou víru a neporušenou mravní čistotu! Tato knížka ti dává odpověď na nejdůležitější otázky tvých dívčích let a tvého budoucího života. Tím ukazuje cestu tvého štěstí životního a věčného. Když jsi šla dosud cestou správnou, kéž jsou ti tyto řádky povzbuzením, abys vytrvala a ničím a nikým se nenechala strhnout na špatnou cestu. Těm, které jsou bezradné, snad bloudí anebo již poklesly, podává tato knížka pomocnou ruku k záchraně, aby daly vše do pořádku, aby smazaly slzami lítosti a Krví Páně ve sv. zpovědi skvrny na své minulosti a začaly také zpívat vítěznou píseň čistého, krásného mládí pro své štěstí osobní, pro krásnou budoucnost církve a celého národa.

Nestačí však správnou cestu jen znát, také musíš tou cestou jít! K tomu ovšem potřebuješ síly, neboť následkem hříchu dědičného, »srdce lidské se kloní od mladosti k zlému«. (I. Mojž. 8, 21.) Tuto potřebnou sílu ti nedá žádný člověk, ani otec ani matka ani nejlepší kamarádka, které se důvěrně svěruješ se vším, nýbrž Všemohoucí a dobrotivý Bůh. Pevně si proto umiň: 1. Ani jeden den bez modlitby! 2. Ani jednu neděli bez mše svaté. 3. Ani jeden měsíc bez sv. zpovědi a sv. přijímání!

Denně vykonej dobrý skutek a něco si odepři z lásky ke Kristu! Chraň se všeho, co je tvé duši a tvému tělu nebezpečné! Denně se modli ráno a večer Zdravas, aby ti Panna Maria pomáhala vždy zachovat milost posvěcující, katolickou víru a neporušenou mravní čistotu. K tomu přidej podle možnosti aspoň desátek sv. růžence. Častěji během dne si říkej střelnou modlitbu, na příklad: »Maria, pomocnice křesťanů, oroduj za nás!« — Neposkvrněné Srdce Panny Marie, Tobě zasvěcuji srdce svoje!« — »Pane Ježíši, jen Tobě patří moje mládí!« — »Nejsvětější srdce Ježíšovo, ochraňuj naše rodiny!« — »Blahoslavená Anežko Česká, vzore zbožnosti, čistoty a lásky k bližnímu, oroduj za nás!« — »Hříchu, nedotýkej se mne, jsem Boží!« — »Pane Ježíši, Ty jsi můj a já jsem tvá!«

Každý večer vzpomeň také na svou smrt, zpytuj svědomí, vzpomeň, co dobrého jsi vykonala, co sis z lásky ke Kristu odepřela

a vzbud' dokonalou lítost nad hříchý s dobrým předsevzetím pro příští den. K tomu přidej ještě prosbu: »Svatý Josefe, vypros mi šťastnou hodinku smrti.« – Vždy čistou duší, s radostnou tváří a s dobrým srdcem!

Jedna dívka živila sebe a svou nemocnou matku prací v továrně. Zápasila s chudobou, ale její duše byla tím bohatší nevinností a obětovnou láskou k matce. Rozvedený muž jí nabídl »společnou domácnost«. Měla se státi »družkou« jeho života. Sliboval, že se jí ujme i její nemocné matky, že i matka může být v jeho domě, jeho bohatství že stačí na pohodlný život všech. »Řekla jsem všechno mamince«, vyprávěla ona dívka, »ač jsem takový návrh hned sama odmítla. Maminka o tom ani nepochybovala, že jsem odmítla. Ukázala mi na kříž a řekla: »Vždycky když budeš musit se vážně rozhodovat, pohlédni na kříž a ptej se, jak se to či ono líbí Ježíši Kristu, co on tomu říká a budeš vždycky dobře volit.« — Její slova jsem si dobře zapamatovala a ještě nikdy jsem špatně nepochodila. Čiň to podobně i ty a nezbloudíš ve spletitých a choulostivých otázkách svého srdce.

Obsah :

Strana

I. K čemu žiješ ?

1. Jen se bavit a líbit? 3
2. Náhrobek pohanské dívky
3. Eva Lavallierová. — 1. Tragedie jejího dětství. — 2. Její ideál. — 3. Na vrcholu úspěchu a slávy. — 4. Našla své pravé štěstí? — 5. Magnet každého lidského srdce. — 6. Štastnější na Kalvarii, než na prknech jeviště
4. Trvalé uspokojení tvého rozumu a srdce. — 1. Jsi již opravdu úplně šťastnou? — 2. Nejpamátnější chvíle tvého života. — 3. Vzpomínáš? — 4. „Zavolejte ho zpět;“ — 5. „Nechtěla bych s nikým měnit!“

II. V bouřích mládí.

1. Na jezeře Genesaretském
2. V rozbouřených vlnách dospívání

III. Zachovej si vždy milost posvěcující.

1. Největší dar Boží
2. Rosteš v milost posvěcující?

IV. Zachovej si vždy katolickou víru !

1. Ježíš Kristus založil církev toliko jednu - katolickou
2. Zůstaň vždy hodnou dcerou katolické církve! — 1. Buď vděčnou katolické církvi! — 2. Hleď co nejlépe poznat svou katolickou víru! — 3. Měj správné katolické sebevědomí! — 4. Buď katolické církvi vždy věrnou!
3. Církev katolickou vždy poslouchej! — 1. Církev katolická má právo dávat příkázání. — 2. Příkázání církevní.
4. Církev katolická bývá pronásledována nikdy však nebude zničena

V. Zachovej si vždy mravní čistotu !

1. Jsi živý chrám Boží!
2. „Nesesmilníš!“
3. Co dovede způsobit hřích nečistoty!
4. Nejhorší jed pro duši
5. Nejhorší jed pro tělo
6. Jen čisté mládí je krásné
7. Jen čisté mládí je radostné

8. Jen čisté mládí je ušlechtilé
9. Jen čisté mládí je dobrým základem zdraví
10. Jen čisté mládí je Bohu milé
11. Velký příkaz mládí: žij čistě!
12. Mnoho dívek a mužů žije čistě, žij čistě i ty!

VI. Kterými prostředky si zachováš mravní čistotu ?

1. Zachovej si vždy stud! — 1. Tvé tělo je posvátné. — 2. Odkud je v těle náklonnost k zlému? — 3. Stud. — 4. Co vidíme dnes? — 5. Stud je mravní záchranou jednotlivců, rodin a celého národa
2. Varuj se všeho, co je pro mravní čistotu nebezpečné! — 1. Nikdy nezahálej! — 2. Buď vždy strídmá! — 3. Pozor na oči! — 4. Pozor na četbu! — 5. Pozor na mužskou společnost! — 6. Pozor na různé zábavy!
3. Rychle odpírej pokušení! — 1. Z dopisu mladé úřednice. — 2. Z dopisu pomocnice v domácnosti. — 3. Z dopisu ženy. — 4. Nebezpečí temných zákoutí a samoty. — 5. Lovec jaguárů.
4. Cvič se v sebepřemáhání! — 1. Důležitost sebepřemáhání. — 2. Drobné denní příležitosti k sebepřemáhání. — 3. Vzchop se k sebepřemáhání zvláště tehdy, když tě stihne něco nepříjemného.
5. Důvěrně vzývej Ježíše Krista, Pannu Marii a anděla strážného! — 1. Pomoc nejbližší — v Ježíši! — 2. Panna přečistá — ochrana jistá! — 3. Nejsi sama — anděl strážný je s tebou!
6. Často a pravidelně přistupuj k sv. zpovědi a k sv. přijímání! — 1. Z dopisu. — 2. Příběh číšnice.
7. Pamatuji, že Bůh všechno vidí a že každé chvíle můžeš zemřít! — 1. Příběh Zuzany a Josefa Egyptského. — 2. Příběh dívky. — 3. Příběh jednoho mladíka
8. Raději zemřít, než ztratit mravní čistotu!
9. Tvoje vzácná perla
10. Tvůj drahocenný diamant

VII. Už nejsi dítě, chovej se rozumně!

1. Tělesné dospívání
2. Mateřství
3. Panenství a mateřství Panny Marie
4. Kojení
5. Měj úctu k svému tělu, neboť je v něm svatyně nového života!
6. Ruka, která hýbe kolébkou, hýbe světem

VIII. Který stav a povolání si zvolíš ?

1. Čím budeš?
2. Rozmysli si to

3. Jak se mladá dívka dívá správně na povolání
4. Chceš míti radost z práce nebo jen dřinu?

IX. Stav manželský je od Boha a proto je svatý.

1. Bůh ustanovil stav manželský
2. Bůh posvěcuje manžely na své spolupracovníky
3. Jen lidé k tomu Bohem posvěcení mají právo na život manželský

X. Do svatyně manželství má vésti vážná známost.

1. Láska
2. Láska na scestí
3. Známost
4. Vývoj lásky a její stupně. — 1. Láska duševní. — 2. Láska smyslová. — 3. Láska tělesná. — 4. Buď rozumná!
5. Zasnoubení a vstup do svátostného manželství
6. Nepospíchej! — 1. Předčasné vdavky jsou ztrátou bezstarostného mládí! — 2. Co o tom praví zkušená lékařka

XI. Do stavu řeholního ?

1. Slova Písma svatého
2. Dcera milionáře
3. „Kdo je ten tvůj vyvolený?“

XII. Zůstat svobodnou ?

1. Nešťastná a šťastná „stará panna“
2. Dva případy z mnohých

XIII. Cti otce svého i matku svou !

1. Na hřbitově
2. Nemoc mu otevřela oči
3. Měj porozumění pro starosti svých rodičů!
4. Příklad pro každou dceru i syna
5. Nemoc, stáří a smrt rodičů
6. Rodiče jsou tvými viditelnými anděly strážnými

Pamatuj !

*Nihil obstat. Dr. Josephus Hlouch, censor ex officio Nr. 3517. Imprimatur.
Olomucii, die 27. Aprilis 1945.*

*Dr. Udalricus Karlík,
vicarius generalis.*

»Přeji si opravdu, aby se tato kniha dostala do rukou každé dívky. A podobné poučení by se mělo dostat do rukou také dospělým hochům, neboť nynější mladí muži se dívají na vše až hrozně.«

- (Další sdělení a přání pro nové vydání této knihy pište na adresu : Dr. Fr. Tomášek, Olomouc, Komenského 6/II.)

Matice cyrilometodějská vyhověla tomuto oprávněnému požadavku a vydala podobnou knihu pro mladé muže: »Mladý muž se dívá do života«, stran 100, cena 20 Kčs. I tato kniha si zasluhuje mezi mladíky stejného rozšíření jako kniha pro dívky.

Kromě toho vydala Matice cyrilometodějská stručný výtah z obou knížek, upravený pro mládež opouštějící školu »Ze školy do života«. Jedno vydání je pro chlapce a druhé pro dívky. Stran 36, cena 3 Kčs.

Cena 20 Kčs brož.